Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University
Aurangabad – 431 004, Maharashtra, India
NACC Re-accredited 'A' Grade
Office PBX : (0240) 24033900/400
Office Tele : (0240) 2403218 / 2403223
Affiliation: (0240) 2403118/119/115
Web Site : www.bamu.ac.in
http://bamua.digitaluniversity.ac

स्थापना वर्ष : १९५८

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ
औरंगाबाद- ४३१ ००४, महाराष्ट्र, भारत
नॅक समितीतर्फे 'अ' दर्जा प्राप्त
Office : Academic Section
कार्यालय :- शैक्षणिक विभाग (संलग्नीकरण)

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ करिता प्रस्तावित नविन महाविद्यालय, विषयवाढ, अभ्यासक्रमवाढ, तुकडीवाढ व विद्याशाखावाढ तसेच सॅटॅलाईट केंद्रा बाबतचे प्रस्ताव सादर करणे संदर्भात निर्देश / सुचना :

१) महाराष्ट्र शासनाने अध्यादेश २१ अन्वये निर्गमित केलेले अध्यादेश दिनांक ०८ डिसेंबर, २०२० प्रमाणे महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ सुधारित कलम १०९ पोट कलम ३ मध्ये केलेल्या दुरुस्तीनुसार विस्तारीकरणाअंतर्गत विषयवाढ, अभ्यासक्रमवाढ, तुकडीवाढ, विद्याशाखावाढ तसेच प्रस्तावित नविन महाविद्यालयाबाबतचे प्रस्ताव महाराष्ट्र शासनाने मंजूर केलेल्या बृहत आराखडयानुसार ऑनलाईनद्वारे **दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२० पर्यंत** प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक आहे.

२) प्रस्तुत प्रकरणी **अध्यादेश-१५१, १५२ व १५२A अन्वये** विहित केल्यानुसार सर्व संबंधित संस्था / महाविद्यालयांनी शुल्काचा भरणा ऑनलाईन / ऑफलाईन / डी. डी. द्वारे विहित केलेल्या प्रक्रियेनुसार प्रस्तावासोबत सादर करणे आवश्यक आहे.

३) नविन प्रस्तावित महाविद्यालयासाठी शासनाने विहित केलेला **परिशिष्ठ ``अ``** मध्ये प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक असून महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये अद्ययावत इमारत व संपूर्ण भौतिक सुविधेसह अर्धा एकर महाविद्यालयाची जागा असणे आवश्यक आहे. नगरपालिका क्षेत्राअंतर्गत एक एकर व ग्रामपंचायत / ग्रामीण क्षेत्रासाठी जमिनीबाबत संस्थेच्या स्वतःच्या मालकीची किंवा अधिकृत रजिस्टर भाडेपट्टा प्रस्तावासोबत जोडणे आवश्यक आहे.

४) नविन प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या प्रस्तावासोबत **पारंपारिक महाविद्यालयासाठी रुपये ७ लाख व विधी महाविद्यालयासाठी रुपये १५ लाखाचे राष्ट्रीयकृत शेडयूल बँकेमध्ये किमान पाच वर्षासाठी विद्यापीठ व संस्थेच्या नावे संयुक्त मुदत ठेव (एफ.डी.) प्रस्तावासोबत सादर करणे आवश्यक आहे.**

५) मा. उच्च न्यायालय मुंबई खंडपीठ, औरंगाबाद यांनी दिलेल्या निर्णयानुसार एकाच संस्थेचे विविध महाविद्यालय किंवा एकापेक्षा जास्त नविन प्रस्तावित महाविद्यालयासाठी संस्थेने अर्ज केल्यास **महाविद्यालय निहाय मुद्दा क्र. (४) अन्वये विनिर्धिष्ठीत केल्यानुसार प्रस्तावासोबत स्वतंत्र एफ.डी. सादर करणे आवश्यक आहे.**

६) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम १०८ व शासन निर्णय दि. १५-०९-२०१७ अन्वये विहित केलेल्या भौतिक / पायाभूत सुविधा संबंधित नविन प्रस्तावित महाविद्यालयाकडे असणे आवश्यक आहे.

७) शासन निर्णय दिनांक १५-०९-२०१७ अन्वये विहित केल्यानुसार **अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयाच्या संस्थेस नविन महाविद्यालयासाठी प्रस्ताव सादर करावयाचे असल्यास जून्या**

महाविद्यालयाचे नॅक मुल्यांकन /पुनर्रमुल्यांकन झाल्याशिवाय सर्व संबंधित संस्थेने नविन प्रस्तावित महाविद्यालयाचे प्रस्ताव ग्राहय धरण्यात येणार नाही.

८) महाराष्ट्र शासनाने दिनांक १७ डिसेंबर, २०२० रोजी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयानुसार मान्य केलेल्या बृहत आराखडयाप्रमाणे शहर / गाव निहाय निश्चित करण्यात आलेले बिंदू बृहत आराखडा तयार करतांना शासनाने निर्देशित केलेल्या मार्गदर्शक सुचनांचे काटेकोर पालन करुन मंजूर स्थळ बिंदू सदरील बृहत आराखडयामध्ये कायम करणे किंवा वगळणे याबाबत विद्यापीठ प्राधीकरणाचा अंतिम निर्णय सर्व संबंधितांना लागू राहील तसेच उक्त प्रकरणी मा. न्यायालयामध्ये याचिका दाखल झाल्यास तद्अनुषंगाने मा. न्यायालयाचा निर्णय सुध्दा सर्व संबंधितांना लागू राहील, याचीही कृपया नोंद घेण्यात यावी.

९) महाराष्ट्र शासनाने अध्यादेश क्र. २१ अन्वये कलम १०९ मध्ये केलेल्या दुरुस्तीनुसार प्रस्ताव स्विकारणे, छानणी / तपासणी करणे, त्रुटयांची पुर्तता करणे, आक्षेप नोंदविणे, विद्यापीठ प्राधीकरणासमोर प्रस्ताव सादर करणे इत्यादी व तत्सम बाबींसाठी खालीलप्रमाणे वेळापत्रक निर्धारित करण्यात आलेले आहे. तद्अनुषंगाने सदरील वेळापत्रकानुसार विद्यापीठ स्तरावरुन कार्यवाही करण्यात येईल.

अ. क्र.	**सुधारित कलम १०९ प्रमाणे ऑनलाईन अर्ज मागविण्याची शेवटची तारिख**	**विद्यापीठास हार्डकॉपी सादर करण्याची तारिख**	**कार्यालयामार्फत अधिष्ठाता मंडळासमोर छानणी /तपासणी करणे व तज्ञ समिती नियुक्त करण्यासाठी सादर करावयाचा दिनांक**	**छानणी / तपासणी अंतर्गत आढळून आलेल्या त्रुटयांची महाविद्यालया / संस्थांनी पुर्तता करणे बाबत दिनांक**	**अधिष्ठाता मंडळाने नियुक्त केलेल्या तज्ञ समितीने विद्यापीठास सादर करावयाचा दिनांक**	**समितीने सादर केलेल्या अहवालावर अधिष्ठाता मंडळाची बैठक आयोजित करणे**	**अधिष्ठाता मंडळाने केलेल्या शिफारशिनुसार व तद्अनुषंगाने महाविद्यालय / संस्थांनी घेतलेल्या आक्षेपाप्रमाणे मा. कुलगुरुंसमोर अपिल दाखल करणेबाबत दिनांक**	**व्यवस्थापन परिषदेची बैठक आयोजित करणे.**	**महाराष्ट्र शासनास सर्व संबंधित प्रस्ताव यथायोग्य शिफारशीसह सादर करणे बाबत.**
१.	दि. ३१ डिसेंबर, २०२०	दि. ०८ जानेवारी, २०२१	दि. १५ जानेवारी ते २० जानेवारी दरम्यान अधिष्ठाता मंडळाची बैठक आयोजित करणे.	दिनांक २१ जानेवारी ते २२ जानेवारी पर्यंत	दि. २३ जानेवारी ते ३० जानेवारी पर्यंत	दि. ०१ फेब्रुवारी, ते ०४ फेब्रुवारी दरम्यान आयोजित करणे.	दि. ०७ फेब्रुवारी ते दि. १० फेब्रुवारी दरम्यान सुनावणी आयोजित करणे	दि. ११ फेब्रुवारी ते दि. २० फेब्रुवारी दरम्यान बैठक आयोजित करणे.	दि. २८ फेब्रुवारी, २०२१ पूर्वी सदरील प्रस्ताव महाराष्ट्र शासनास सादर करणे आवश्यक आहे.

१०) प्रस्तुत प्रकरणी एन.सी.टी.ई., ए.आय.सी.टी.ई., बार कॉन्सिल ऑफ इंडिया, कॉन्सिल ऑफ फार्मसी, कॉन्सिल ऑफ आर्किटेक्चर इत्यादी व तत्सम केंद्रीय प्राधीकरणाअंतर्गत येणाऱ्या अभ्यासक्रमासाठी सदरील प्राधीकरणाची मान्यता असल्याशिवाजी सर्व संबंधित संस्थांना सदरील अभ्यासक्रमाचे महाविद्यालय सुरु करता येणार नाही तसेच बृहत आराखडयानुसार सर्व संबंधित संस्था / परिसंस्थांनी विद्यापीठास तसेच सदरील केंद्रीय प्राधीकरणास विहित केलेल्या नियमानुसार अर्ज सादर करणे आवश्यक राहील.

११) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम १०९ (४) (क) व शासन निर्णय दि.१३-०९-२०१७ अन्वये विहित केल्यानुसार अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांनी खालीलप्रमाणे विनिर्धिष्ठित करण्यात आलेल्या अटी / शर्तीनुसार विषयवाढ, अभ्यासक्रमवाढ, तुकडीवाढ व विद्याशाखावाढ साठी प्रस्ताव प्रपत्र ``ब`` नुसार सादर करणे आवश्यक आहे.

a) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम १०९ (६) अन्वये विहित केल्यानुसार विस्तारीकरणांअतर्गत वाढीव अभ्यासक्रमासाठी प्रस्ताव सादर करणाऱ्या महाविद्यालयाचे नॅक मुल्यांकन / पुनर्रमुल्यांकन झाल्याशिवाय प्रस्ताव स्विकारण्यात येणार नाही तसेच सर्व संबंधित महाविद्यालयांचे प्रस्ताव महाराष्ट्र शासनाकडे शिफारशित करण्यात येणार नाही, याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.

b) शासन निर्णय दिनांक १३ सप्टेंबर, २०१७ अन्वये विहित केल्यानुसार विस्तारीकरणाअंतर्गत महाविद्यालय निहाय स्वतंत्रपणे वाढीव अभ्यासक्रमासाठी रुपये ५ लाख, वाढीव विषयासाठी रुपये २ लाख, वाढीव विद्याशाखेसाठी रुपये ५ लाख व वाढीव तुकडीसाठी रुपये ३ लाखचे मुदत ठेव / एफ.डी. राष्ट्रीयकृत बँकेचे विद्यापीठ व संस्थेच्या संयुक्त नावे प्रस्तावासोबत सादर करणे आवश्यक आहे.

c) शासन निर्णय दिनांक १३ सप्टेंबर, २०१७ अन्वये विहित केल्यानुसार संबंधित महाविद्यालयाकडे अद्ययावत इमारत, भौतिक पायाभूत सुविधा, नियमित प्राचार्यांची नियुक्ती, नियमित अध्यापक व अध्यापिकेत्तर कर्मचाऱ्यासह संपूर्ण सुविधा संबंधित महाविद्यालयाकडे असणे आवश्यक आहे.

d) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम ४ (क) व शासन निर्णय दिनांक १८ सप्टेंबर, २०२० अन्वये विहित केल्यानुसार **सॅटॅलाईट केंद्रासाठी परिशिष्ठ ``अ`` व ``ब`` नुसार प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक आहे.**

e) सॅटॅलाईट केंद्रासाठी प्रस्ताव सादर केलेल्या संस्थेने मुळ महाविद्यालयापासून २०० कि.मी. त्रिजेच्या परिसरात व अपवादात्मक परिस्थितीमध्ये ३०० कि.मी. च्या परिघात प्रस्ताव सादर करण्यास अनुज्ञेय राहील.

f) सॅटॅलाईट केंद्रासाठी प्रस्ताव सादर करणाऱ्या संस्थांनी सदरील शासन निर्णयामध्ये विहित केल्यानुसार रुपये ५ लाखाचा एफ.डी., स्वतःची अर्धा एकर जागा किंवा अधिकृत भाडेपट्टा व किमान ३ हजार चौरस फुट इमारत बांधकाम बाबतचे दस्ताऐवज विविध भौतिक सुविधेसह अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयाच्या बाबतीत जून्या महाविद्यालयाचे नॅक मुल्यांकन बाबतच्या दस्ताऐवजासह प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक आहे.

१२) विद्यापीठ अध्यादेश-१५१, १५२ व १५२A अन्वये विहित केल्यानुसार **सर्व संबंधित संस्थांनी नविन प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या प्रस्तावासाठी तसेच अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांनी वाढीव अभ्यासक्रमासाठी प्रस्तावासोबत सादर केलेले प्रक्रिया शुल्क परत मिळणार नाही किंवा सदरील शुल्क ना परतावा असेल,** याचीही कृपया नोंद घेण्यात यावी.

१३) प्रस्तुत प्रकरणी बृहत आराखडा, सॅटॅलाईट केंद्र तसेच विस्तारीकरणाअंतर्गत वाढीव अभ्यासक्रमासाठी यापूढे शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय सर्व संबंधितांना लागू राहील, याचीही कृपया नोंद घेण्यात यावी.

१४) विद्यापीठाने निर्धारित केलेला पाचवर्षीय बृहत आराखडा शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०२० ते २०२३-२०२४ नुसार विहित केलेले बिंदू तसेच शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ साठी निश्चित करण्यात आलेल्या **स्थळबिंदू बाहेरिल ठिकाणासाठी संस्था / परिसंस्थांकडून अर्ज स्विकारले जाणार नाही** किंवा **तद्अनुषंगाने महाराष्ट्र शासनाकडे प्रस्तावांची शिफारस करण्यात येणार नाही** तसेच तद्अनुषंगाने नियमबाहय प्रस्ताव सुध्दा स्विकारण्यात येणार नाही, याचीही कृपया नोंद घेण्यात यावी.

स्वाक्षरित /-

कुलसचिव

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०२० व शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१ मध्ये ठिकाण / गांवासाठी विविध अभ्यासक्रमाची महाविद्यालय महाराष्ट्र शासनाने सुरु करण्यासाठी अंतिम मंजुरी दिल्याबाबतचे **"प्रपत्र - क्ष"**

अ.क्र.	ठिकाण / गावांचे नाव	अभ्यासक्रमाचे नाव
शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०२० मध्ये अंतिम मान्यता प्राप्त ठिकाण		
१.	हर्सूल, औरंगाबाद शहर, औरंगाबाद.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
२.	हर्सूल, औरंगाबाद शहर, औरंगाबाद.	सॉफ्ट स्किल, महाविद्यालय
३.	करमाड, जि. औरंगाबाद.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
४.	अंबेलोहळ, ता. गंगापूर, जि. औरंगबाद.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
५.	तुर्काबाद, ता.गंगापूर, जि.औरंगाबाद.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
६.	घोडेगाव, ता. खुलताबाद, जि.औरंगाबाद.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
७.	निधोना, ता.फुलंब्री, जि.औरंगाबाद.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
८.	गल्ले बोरगांव, ता.खुलताबाद, जि.औरंगाबाद.	कला व विज्ञान, महाविद्यालय
९.	बनोटी, ता.सोयगाव, जि.औरंगाबाद.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
१०.	उंडणगाव, ता.सिल्लोड, जि. औरंगाबाद.	कला व विज्ञान, महाविद्यालय
११.	मोतीबाग रोड कदीम जालना पोलीस स्टेशन जवळ जुना जालना.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
१२.	वाकुळणी,ता.बदनापुर, जि.जालना.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
१३.	जाफ्राबाद, जि.जालना.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महिला महाविद्यालय
१४.	जालना, ता.जि.जालना.	ऑफ फाईन आर्ट महाविद्यालय
१५.	पिरपिंपळगाव ता.जि.जालना.	(बी.एस्सी नॉन कन्व्हेशनल ॲण्ड कन्व्हेशनल एनर्जी)
१६.	तुपेवाडी ता.बदनापूर, जि.जालना.	कला व विज्ञान, महाविद्यालय
१७.	बीड, जि. बीड	बी.एस्सी व एम.एस्सी. महाविद्यालय
१८.	सरनी (आ), ता.केज, जि.बीड	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
१९.	परळी वैजनाथ, जि. बीड	विधी महाविद्यालय
२०.	तिंतरवणी, ता. शिरुर कासार, जि. बीड	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
२१.	उस्मानाबाद शहर, उस्मानाबाद	कला महाविद्यालय
२२.	उस्मानाबाद शहर, उस्मानाबाद	वाणिज्य महाविद्यालय
शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१ मध्ये अंतिम मान्यता प्राप्त ठिकाण		
२३.	दहेगाव, ता.वैजापूर, जि. औरंगाबाद.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
२४.	औराळा, ता. कन्नड, जि. औरंगाबाद.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
२५.	हर्सूल-सावंगी, जि.औरंगाबाद.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
२६.	लोहगाव, ता.पैठण, जि.औरंगाबाद.	कला व विज्ञान, महाविद्यालय
२७.	करंजखेड, ता. कन्नड, जि. औरंगाबाद.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
२८.	गोलापागरी,ता.जि.जालना.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
२९.	विझोरा, ता.भोकरदन,जि.जालना.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
३०.	हिवरा राळा, ता.बदनापूर, जि.जालना.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय
३१.	सातोना, ता.परतुर, जि.जालना.	कला, वाणिज्य व विज्ञान, महाविद्यालय

Dr. BabasahebAmbedkar Marathwada University
Aurangabad – 431 004, Maharashtra, India
NACC Re-accredited 'A' Grade
Office PBX : (0240) 24033900/400
Office Tele :(0240) 2403218 / 2403223
Affiliation : (0240) 2403118/ 119/115
Web Site : www.bamu.ac.in
http://bamua.digitaluniversity.ac

स्थापना वर्ष : १९५८

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ
औरंगाबाद- ४३१ ००४, महाराष्ट्र, भारत
नॅक समितीतर्फे 'अ' दर्जा प्राप्त
Office : Academic Section
कार्यालय :- शैक्षणिक विभाग (संलग्नीकरण)

जाहिर प्रगटन

या जाहिर प्रगटनाद्वारे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ अंतर्गत येणाऱ्या कार्यक्षेत्रामध्ये ज्या महाविद्यालयांना / संस्थांना / परिसंस्थांना प्रस्तावित नवीन महाविद्यालय, विषयवाढ, अभ्यासक्रमवाढ, विद्याशाखावाढ, तुकडीवाढ व सॅटेलाईट केंद्रासाठी अर्ज सादर करावयाचे आहे, अशा सर्व संबंधित शैक्षणिक संस्थांना मा. कुलगुरु महोदयांनी दिलेल्या आदेशानुसार कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र शासनाने अध्यादेश-२१ अन्वये विहित केल्यानुसार महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ सुधारित कलम १०९ अन्वये दिनांक ०८ डिसेंबर, २०२० रोजी प्रसिध्द करण्यात आलेल्या अध्यादेशानुसार विद्यापीठाने प्रसिध्द केलेला बृहत आराखडा शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०२० ते २०२३-२०२४ मध्ये विनिर्धिष्ठित करण्यात आल्यानुसार यापूर्वी सदरील बृहत आराखडयाप्रमाणे मान्यता मिळालेली ठिकाणे वगळून एकुण २३९ बिंदूसाठी व शासन निर्णय दिनांक १७ डिसेंबर, २०२० अन्वये शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ करिता निश्चित करण्यात आलेल्या एकुण ११८ बिंदू / ठिकाणासाठी सर्व विद्याशाखेच्या विविध अभ्यासक्रमाकरिता नियमामध्ये विहित केलेल्या प्रक्रियेनुसार अध्यादेश-१५१ अन्वये विहित करण्यात आलेल्या प्रक्रिया शुल्कासह विहित प्रारुपामध्ये ऑनलाईनद्वारे विद्यापीठ संकेतस्थळ www.bamu.ac.in वर दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२० पर्यंत अर्ज / प्रस्ताव मागविण्यात येत आहे.

१) महाराष्ट्र शासनाने दिनांक ०८ डिसेंबर, २०२० रोजी प्रसिध्द करण्यात आलेल्या अध्यादेशानुसार दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२० पर्यत प्राप्त झालेले प्रस्ताव नियमामध्ये विहित केलेल्या प्रक्रियेनुसार विद्यापीठाने जाहिर केलेल्या वेळापत्रकाप्रमाणे विद्यापीठ प्राधीकरणाची मान्यता घेवून दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२० पर्यंत महाराष्ट्र शासनास सादर करण्यात येईल.

२) प्रस्तुत प्रकरणी शासनाने निर्देशित केल्यानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ करिता शासनाने मान्य केलेल्या बृहत आराखडयामधील बिंदू / ठिकाणांची नावे नियमामध्ये विहित केल्याप्रमाणे निश्चित करण्यात आलेले नसल्यास तद्अनुषंगाने सर्व नियम तपासून विद्यापीठ प्राधीकरणाने बिंदू निश्चित करणेबाबत घेतलेला अंतिम निर्णय सर्व संबंधित अर्जदार शैक्षणिक संस्थांना बंधनकारक राहील तसेच इतर काही प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयामध्ये याचिका दाखल झाल्यास उक्त प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाचा निर्णय सर्व संबंधितांना लागू राहील, याचीही कृपया गांभीर्याने नोंद घेण्यात यावी.

३) विद्यापीठाने दिनांक १६ सप्टेंबर, २०२० रोजी प्रसिध्द केलेल्या अध्यादेश-१५१ अन्वये विहित केल्यानुसार प्रस्तावित नविन महाविद्यालय, विस्तारीकरणांअंतर्गत अभ्यासक्रमवाढ, विषयवाढ, तुकडीवाढ, विद्याशाखावाढ व सॅटेलाईट केंद्रासाठी विहित शुल्कासह सादर केलेल्या प्रस्तावा प्रकरणी विद्यापीठाने शासनास सकारात्मक किंवा नकारात्मक कोणतीही शिफारस केल्यास सर्व संबंधित अर्जदार शैक्षणिक संस्थांना प्रक्रिया शुल्क परत / Refund मिळणार नाही, याचीही कृपया नोंद घेण्यात यावी.

४) प्रस्तुत प्रकरणी अर्जदार शैक्षणिक संस्थांनी विद्यापीठाच्या युनिक विभागामार्फत पुरविण्यात येणाऱ्या Link द्वारे विहित प्रक्रिया शुल्क राष्ट्रीयकृत बँकेमार्फत RTGS / NEFT द्वारे जमा करुन प्रस्तावासोबत अधिकृत दस्ताऐवज विद्यापीठास सादर करणे आवश्यक आहे.

५) प्रस्तुत प्रकरणी सर्व संबंधित संस्थांनी ऑनलाईनद्वारे सादर केलेल्या प्रस्तावाची हार्डकॉपी नियमामध्ये विहित केलेल्या सर्व दस्ताऐवज व भौतिक सुविधेबाबतच्या सॉफ्टकॉपी / सी.डी. सह चार प्रतिमध्ये दिनांक ०८ जानेवारी, २०२० पर्यंत विद्यापीठाच्या शैक्षणिक विभागास कार्यालयीन वेळेत सादर करावे.

६) प्रस्तुत प्रकरणी बृहत आराखडा व अर्जाचा नमुना तसेच इतर आवश्यक दस्ताऐवज विद्यापीठ संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आलेले आहेत.

विद्यापीठ प्रागंण, औरंगाबाद.][
संदर्भ क्र. शैक्ष/ संलग्न/एआरडबल्यु/२०२०-२१/**२३८११**][
दिनांक : २१ डिसेंबर, २०२०.][

=A=

स्वाक्षरित/-
कुलसचिव,
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University

Aurangabad (Maharashtra) India 431004

Re Accredited "A" Grade by NAAC

हे ज्ञानिची पवित्रता। ज्ञानीचि आथि॥

62

Perspective Plan (2019-20 to 2023-24)

Update With

Plan for Academic Year 2021-2022

महत्वाची सुचना

सर्व संलग्नीत महाविद्यालयांना/ परिसंस्थांना / संस्थांना माहेडच्या बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार सुचित करण्यात येते की, बृहत आराखडयानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ करिता नवीन महाविद्यालय, नवीन विषय, अभ्यास पाठ्यक्रम, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी व सॅटेलाईट सेंटर इत्यादी बाबतचे प्रस्ताव ऑनलाईन सादर करावेत. या व्यतिरिक्त ठिकाणांसाठी प्रस्ताव सादर करु नये, असे प्रस्ताव सादर केल्यास ते अमान्य ठरविण्यात येतील.

छत्रपती श्री. शिवाजी महाराज

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

M.A., Ph.D., D.Sc. (London), LL.D. (Columbia), D.Lit., Barister-at-law

AN APPEAL

Dr Babasaheb Ambedkar Marathwada University has completed 62 years of its service to the field of higher education and societal reformation as envisaged by Dr Babasaheb Ambedkar. We are at the threshold of celebrating our Diamond jubilee next year i.e 2021. In this year we look back at our humble beginning in 1958 and the ideas of Dr Ambedkar for changes in society through world class education. We have been successful in delivering our mite, but need much to be done for transforming the society as envisioned by Dr. Babsaheb Ambedkar.

In this fast changing world with full of competition in all sphere, this university is holding its bastion and fulfilling its mission and visions as visualized by great luminaries of this region. With changes in all over education system, simply to equip them to accept the challenges of future, the Government of India have come up with large scale reforms in education by introducing skill development a armour for selfemployment. Government of India's mission of make in India, skill development, smart cities mission has its bearing on us and the University is confident to accept these challenges.

In area of skill development we started Deen Dayal Upadayay Center for **K**nowledge **A**cquisition and **U**p gradation of **S**killed **H**uman **A**bilities and **L**ivelihood (**KAUSHAL**), Abbreviated as Deen Dayal Upadayay Kausal Kendra;s. We are among the first to introduce B.Voc and M.Voc curriculum. We intent disseminate this centers to other districts and in rural colleges. In fast changing scenarios of this city, due to Delhi Mumbai Industrial Corridor, we are preparing ourselves to be pioneer citizens with an ability to transforming our cities plan and . We also would like to impart skill development to our younger generations and boosting their confidence to take up responsibilities in the recognized areas for make in India products.

I appeal to all University Department and educational societies, to accept the paradigm shift in coming year's education pattern. I wish we all strive to work hard in this direction and prepare ourselves to accept the challenges to fulfill the aspiration of parents, students and stakeholders of university. Please note that this perspective plan is an mirror towards developing self employment curriculum. So you are requested to go though this perspective plan and apply for these courses as mentioned in perspective plan of Dr Babasaheb Ambedkar Marathwada University for applying.

Professor Pramod Yeole
Vice-Chancellor
Dr Babasaheb Ambedkar
Marathwada University,
Aurangabad

RNI No. MAHBIL /2009/35530

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ६, अंक ३४] मंगळवार, डिसेंबर ८, २०२०/अग्रहायण १७, शके १९४२ [पृष्ठे ३, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ५१

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

	पृष्ठे
सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २१.— महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात आणखी सुधारणा करण्यांसाठी अध्यादेश	१—३

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,

मुंबई ४००० ३२, दिनांक ८ डिसेंबर २०२०.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. XXI OF 2020.

AN ORDINANCE

FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA PUBLIC UNIVERSITIES ACT, 2016.

सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २१.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी अध्यादेश

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही;

आणि ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांकरिता, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे; २०१७ चा महा. ६.

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत:—

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.

१. या अध्यादेशास, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०२० असे म्हणावे. (२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

सन २०१७ चा अधिनियम क्रमांक ६ याच्या कलम १०९ ची सुधारणा.

२. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ याच्या कलम १०९ मधील,— २०१७ चा महा. ६ .

(१) पोट-कलम (३) मध्ये, खंड (घ) मधील दुसऱ्या परंतुकानंतर, पुढील परंतुक समाविष्ट करण्यात येईल:—

"परंतु आणखी असे की, उच्च शिक्षणाचे नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था सुरू करण्यासाठी अर्ज करण्याचा, अधिष्ठाता मंडळाकडून अर्जाची छाननी करणे व व्यवस्थापन परिषदेच्या मान्यतेसह राज्य शासनाकडे पाठविण्याचा आणि राज्य शासनाकडून इरादा पत्र देण्याचा दिनांक २०२० -२०२१ या वर्षासाठी, वाढविण्याच्या दृष्टीने, यातील तक्त्याच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, पोट-कलम (३) च्या खंड (क), (ग) व (घ) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेला दिवस किंवा दिनांक हे, उक्त तक्त्याच्या स्तंभ (३) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे वाचण्यात येतील:—

खंड	विद्यमान तरतुदीमध्ये तरतूद केलेला दिवस किंवा दिनांक	२०२१-२२ या वर्षासाठी तरतूद केलेला दिवस किंवा दिनांक
(१)	(२)	(३)
(क)	ज्यावर्षी इरादा पत्र मागवले असेल त्या वर्षाच्या अगोदरच्या वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी.	३१ डिसेंबर २०२० रोजी किंवा त्यापूर्वी.
(ग)	ज्यावर्षी असा अर्ज विद्यापीठाला प्राप्त झाला असेल त्या वर्षाच्या ३० नोव्हेंबर रोजी किंवा त्यापूर्वी.	२८ फेब्रुवारी २०२१ रोजी किंवा त्यापूर्वी.
(घ)	लगतनंतरच्या वर्षाच्या ३१ जानेवारी रोजी किंवा त्यापूर्वी.	१५ एप्रिल २०२१ रोजी किंवा त्यापूर्वी.";

(२) पोट-कलम (४) मध्ये, खंड (क) नंतर, पुढील परंतुक समाविष्ट करण्यात येईल:

"परंतु, २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षापासून, नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी किंवा सॅटेलाइट केंद्र सुरू करण्याकरिता परवानगी मागणाऱ्या व्यवस्थापनास , ३१ डिसेंबर २०२० रोजी किंवा त्यापूर्वी कुलसचिवाकडे अर्ज करता येईल.".

निवेदन

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम,२०१६ (२०१७ चा महा.६) याच्या कलम १०९ मध्ये, नवीन महाविद्यालय किंवा नवीन पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, तुकडी किंवा सॅटेलाइट केंद्र सुरू करण्याकरिता परवानगी देण्याच्या कार्यपद्धतीची तरतूद आहे. उक्त कलम १०९ च्या पोट-कलम (३) च्या खंड (क) मध्ये अशी तरतूद आहे की, उच्च शिक्षणाचे नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था सुरू करण्यासाठी इरादा पत्र मागणारे व्यवस्थापन, ज्यावर्षी इरादा पत्र मागवले असेल त्या वर्षाच्या अगोदरच्या वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी कुलसचिवाकडे विहित नमुन्यात अर्ज करील. उक्त पोट-कलम (३) च्या खंड (ग) मध्ये अशी तरतूद आहे की, विहित केलेल्या कालमर्यादेत प्राप्त झालेल्या अर्जांची, अधिष्ठाता मंडळाकडून छाननी करण्यात येईल आणि ते अर्ज, ज्यावर्षी असा अर्ज विद्यापीठाला प्राप्त झाला असेल त्या वर्षाच्या ३० नोव्हेंबर रोजी किंवा त्यापूर्वी व्यवस्थापन परिषदेच्या मान्यतेसह राज्य शासनाकडे पाठविण्यात येतील. त्याच्या खंड (घ) मध्ये अशी तरतूद आहे की , राज्य शासनास, विद्यापीठाच्या शिफारशीनंतर, लगतनंतरच्या वर्षाच्या ३१ जानेवारी रोजी किंवा त्यापूर्वी इरादा पत्र देता येईल. त्याचप्रमाणे,कलम १०९ च्या पोट-कलम (४) च्या खंड (क) मध्ये अशी तरतूद आहे की, नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी किंवा सॅटेलाइट केंद्र सुरू करण्यासाठी परवानगी मागणारे व्यवस्थापन, ज्या वर्षी परवानगी मागितली असेल त्या वर्षाच्या अगोदरच्या वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी कुलसचिवाकडे अर्ज करील.

२. कोरोना विषाणूच्या (कोविड-१९) प्रादुर्भावामुळे, नवीन महाविद्यालय किंवा नवीन पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा,अतिरिक्त तुकडी किंवा सॅटेलाइट केंद्र सुरू करण्यासाठी परवानगी देण्याची कार्यपद्धती , विहित कालावधीत पार पाडता येऊ शकली नाही आणि याकरिता ,संबंधित शैक्षणिक वर्षासाठी, नवीन वेळापत्रक विनिर्दिष्ट करणे इष्ट आहे असे वाटते. या प्रयोजनासाठी,

(क) उच्च शिक्षण विषयक नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था सुरू करण्यासाठी अर्ज करण्याचा दिनांक;

(ख) अधिष्ठाता मंडळाने अर्जांची छाननी करण्याचा आणि व्यवस्थापन समितीच्या मान्यतेने तो राज्य शासनाकडे पाठविण्याचा दिनांक;

(ग) राज्य शासनाने इरादा पत्र देण्याचा दिनांक, आणि

(घ) नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकड्या किंवा सॅटेलाइट केंद्रे सुरू करण्यासाठी परवानगी मागण्यासाठी अर्ज करण्याचा दिनांक;

यांचे नवीन वेळापत्रक विनिर्दिष्ट करणेकरिता, उक्त कलम १०९ मध्ये सुयोग्य सुधारणा करणे इष्ट वाटते.

३. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी,महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम,२०१६(२०१७ चा ६) यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे, आणि म्हणून हा अध्यादेश प्रख्यापित केला आहे.

मुंबई,
दिनांक ८ डिसेंबर २०२०.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

ओमप्रकाश गुप्ता,
शासनाचे प्रधान सचिव.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
मंत्रालय विस्तार, कक्ष क्रमांक-४१४,
चौथा मजला, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२

दूरध्वनी क्र ०२२-२२७९३१७१
Email ID : kishor.jakate@nic.in

क्रमांक: संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.४१/विशि-५ दिनांक: १७ डिसेंबर, २०२०

प्रति,
कुलगुरू/कुलसचिव
सर्व अकृषि विद्यापीठे,
महाराष्ट्र

विषय: अकृषि विद्यापीठांचे सन २०२१-२२ चे वार्षिक बृहत आराखडे मंजूर करण्याबाबत

महोदय,

उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र सार्वजनिक अधिनियम, २०१६ मधील कलम ७६ अन्वये मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाची बैठक मंगळवार, ०३ नोव्हेंबर, २०२० रोजी सायंकाळी ७.०० वाजता सह्याद्री अतिथीगृह, मलबार हिल, मुंबई येथे पार पडली. सदरहू बैठकीचे इतिवृत्त व सन २०२१-२२ या वर्षाकरिता विद्यापीठानिहाय नविन महाविद्यालये/परिसंस्थासाठी मंजूर केलेल्या स्थळबिंदू निदर्शकाचे विवरणपत्र सोबत जोडले आहे.

२. अभियांत्रिकी, वास्तुविशारद, बी.पी.एड./एम.पी.एड., फार्मसी, विद्यापीठ अनुदान आयोग अशा प्रकारच्या नवीन महाविद्यालयांची/परिसंस्थांची मागणी/प्रस्तावानुसार शासन मान्यता देण्यात आली असली, तरी AICTE/Council of Architecture, Council of Pharmacy, NCTE या Statutory Authority आहेच. सदरहू महाविद्यालये/परिसंस्थांना त्यांनी मान्यता दिल्याने राज्यशासनाला त्या बरहुकुम कार्यवाही करणे बंधनकारक ठरते. सबब, सन २०२१-२२ मध्ये अभियांत्रिकी, वास्तुविशारद, बी.पी.एड./एम.पी.एड., फार्मसी, बी.व्होक अशा प्रकारचे नवीन महाविद्यालय/परिसंस्था सुरू करण्यासाठी या Statutory Authority प्राधिकरणांची मान्यता बंधनकारक आहे.

३. नवीन शैक्षणिक वर्षात राज्यामध्ये नवीन महाविद्यालये/विद्याशाखा/तुकड्या इत्यांदींचे बृहद आराखडे तयार करताना प्रचलित मार्गदर्शक सूचनांचे काटोकोरपणे पालन करण्यात आलेले आहे किंवा कसे याबाबतची खातरजमा करण्यात यावी.

४. प्रस्तुत प्रकरणी आवश्यकतेनुसार नवीन महाविद्यालये/परिसंस्थांसाठी मंजूर स्थळबिंदूंना विद्यापीठ प्राधिकरणांची मान्यता घेण्यात यावी व त्यानुसार जाहिरात देऊन प्रस्ताव मागविण्याची कार्यवाही करण्यात यावी.

आपला,

सोबतः विवरणपत्र

(अ.म. बाविस्कर)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री तथा अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
२. मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण तथा उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव.
३. मा. मंत्री, वित्त विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचें खाजगी सचिव.
४. मा. मंत्री, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव.
५. मा. मंत्री उद्योग विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव.
६. मा. मंत्री, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव.
७. मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव.
८. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव.
९. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानपरिषद तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव.
१०. अप्पर मुख्य सचिव, वित्त विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक.
११. अप्पर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक.
१२. अप्पर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक.
१३. प्रधान सचिव, उद्योग विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक.
१४. प्रधान सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक.

१५. अप्पर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग.

१६. सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक.

१७. प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय उच्चस्तर शिक्षा अभियान, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

१८. संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग.

१९. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग.

२०. संचालक तथा सदस्य वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग.

२१. सहसचिव, विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे पश्चिम क्षेत्रिय कार्यालय तथा सदस्य महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग.

२२. अप्पर मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.

२३. उप सचिव (विशि) यांचे स्वीय सहाय्यक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University: Category wise no. of new colleges proposed in 2021-22

Sr. No	District	Taluka	Location If Applicable	Arts Science Commerce	Law	B.Ed. Special	Night College (Arts, Science, Commerce)	Ladies College (Arts, Science, Commerce)	B.Ed.	Fine Arts / Performing Arts	Engineering	Architecture	Pharmacy	Management	Physical Education	Social Science	Skill Development	B.Voc.	Total	Remarks
1		Aurangabad	HUDCO	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
2			Mayurpark	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
3			Satara Area	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	*	*	0	2	
4			Valuj	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	1	
5			Pandharpur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
6			Aurangabad	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	1	
7			MIDC Area	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
8			Rural Area	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	*	0	0	
9			Girner Tanda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
10			Devlai Parisar (Corporation area)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
11			Cidco, N-1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
12			MIDC Rly Station	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
13			Ladsavangi	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	1	Faculty of Science & Technology in existing college
14			Karmad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Faculty of Science & Technology in existing college
15			Krushnapurwadi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Faculty of Science & Technology in existing college
16			Limbe Jalgaon	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	2	
17			Gevrai Tanda	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	1	Faculty of Inter-discipoinary studies (M.Lib & IT)
18			Satara (Khandoba)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	Urdu College
19			Pimpriraja	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
20			Cidco, N-4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
21			Satara Parisar	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	Urdu College
22			Gevrai (Brookbond)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
23		Ladgaon	Ladgaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
24		Kachner	Kachner	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
25		Paithan	Paithan City	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	1	
26			Paithan	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	New College & Faculty of Commerce & Management in exiting college
27			Dhorkin	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
28			Pimpriraja	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
29			Pachod	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	
30			Bidkin	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
31		Sillod	Amthan	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
32			Sillod City	1	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	*	0	1	
33			Ajintha	1	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	*	0	1	
34			Borgaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
35			Sarola	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
36			Chinchvan	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
37			Andhari	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	

Deputy Secretary
to the Government of Maharashtra
Higher and Technical Education
Department

38		Fulambri	Fulambri City	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	1	
39			Aland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
40			Nidhona	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
41	Aurangabad		Fulambri	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	1	New College & Faculty of Science & Technology in existing college
42			Shirodi Ku	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
43			Talegaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
44			Pathri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
45		Kannad	Chikhalthan	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
46			Aurala	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
47			Karanikhed	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
48			Nachanvel	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
49			Amba Tanda	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
50			Hivarkheda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
51			Kannad City	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
52			Nagad	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
53			Chapaner	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
54			Adgaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
55			Vadali	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
56			Kolwadi	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
57			Savargaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
58			Nipani	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
59		Khultabad	Galle Borgaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
60			Verul	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
61			Ghodegaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	1	
62			Sultanpur	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	Urdu College
63		Vaijapur	Vaijapur City	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	2	
64			Nimgaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
65			Garai	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
66			Mouje Nagmathan	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
67			Mali Ghogargaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
68			Loni Kh	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
69		Soygaon	Soygaon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
70			Savaladbara	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
71			Fardapur	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	1	Faculty of Inter-discipoinary studies (Pali, Budhism & Sociology)
72			Vadgaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
73			Banoti	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
74			Ghosala	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
75		Shengaon	Goregaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
76		Gangapur	Gangapur City	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	1	
77			Vahegaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
78			Ambelohal	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	*	0	1	Faculty of Science & Techmolohy (BBA, BCA, BCS, BSW & BJ)
79			Valuj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	
80			Ranjangaon Shenpunji (Valuj MIDC)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
81			Shahapur Banjar (Asegaon)	1	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	1	BCA & B. Tech
82			Turkabad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	

Deputy Secretary
to the Government of Maharashtra
Higher and Technical Education
Department,
Mantralaya

83			Babargaon	1	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	1	
	Total			65	5	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	72	
84	Beed	Beed	Beed City	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
85			Sakshal Pimpri	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
86		Kej	Kej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
87			Nandurghat	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
88		Ambejogai	City	0	1	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	*	*	0	1	
89		Shirur Kasar	Tintarwani	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
91			Pimpalner	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
93			Shirur Kasar	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	*	0	0	1	Faculty of Science & Technology (BCS)
94			Kada	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	*	0	*	0	0	0	
95		Majalgaon	City	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
96			Jivanapur	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
97		Patoda	City	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	
98			Nirgudi	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
99			Mouje Dongarkinhi	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
100			Patoda	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	*	0	0	Faculty of Humanities (Fine Art, Dress Design & Garment)
101		Ashti	Dewulgaon Ghat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	
102			Ashti	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
103		Gevrai	Shivaji Nagar (Gadhi)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
104		Parali Vaijyanath	Ashti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	
	Total			9	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	
105	Jalana	Jalana	Municipal Corporation	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	*	*	0	0	
106			Devmurti	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
107			Dudhna Kalegaon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
108			Rohanwadi	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	1	
109			Rural	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
110			Ramnagar	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
111			Somanath (J)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
112			Motighavan	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
114			Partur	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
115			Devmurti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nursing College
116		Georai	Gewrai City	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	Engineering & Faculty of Science & Technology (BCA & BCS)
117			Ukkad Pimpar	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
118		Jafrabad	Khasgaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
119		Bhokardan	City	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	1	
120			Goshegaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
121			Jomala	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
122		Mantha	City	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
123			Meskheda	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
124			Gevrai	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
125			Talani	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
126			Garteki	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
127			Thoksal	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	

Deputy Secretary
to the Government of Maharashtra
Higher and Technical Education
Department,

128			Kendhali	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
129		Ghan Sawangi	City	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
130			Antarwalitembhi	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
131			Mohapur-Wadi, Ramasgaon	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
132		Ambad	Ambad	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
133			Shahapur	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
134			Kingaon Chaufuli	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
135		Partur	Satona Khurd	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
136			Watur	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
137			Daithana	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
138			Partur City	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	Urdu College
139		Badnapur	City	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	2	
140			Somathana	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
141			Badnapur	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
142			Wakulni	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
143			Tupewadi	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
		Total		30	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32	
144	**Osmanabad**	Osmanabad	Corporation Area	0	0	0	0	1	0	*	0	0	0	*	0	0	*	0	1	
145			Alani Gadpati	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	Faculty of Inter-discipoinary studies to existing College (M.lib & IT)
146		Kalamb	City	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	*	0	0	
147		Tuljapur	City	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	1	
148		Paranda	City	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	
	Total			1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
		Grand Total		105	10	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	118	

* ही स्वतंत्र प्राधिकरणे असून त्यांच्या मान्यतेच्या अधीन राहून स्थळबिंदू निश्चित करण्यात येत आहे.

Deputy Secretary
to the Government of Maharashtra
Higher and Technical Education
Department,
Mantralaya, Mumbai 400 032.

औरंगाबाद शहर

क्षेत्रफळ	:	१०,१०७ चौ.कि .मी.
लोकसंख्या	:	३७,०१,२८२
लोकसंख्येची घनता	:	३६५ प्रति चौ.कि.मी.
हवामान	:	उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	:	७५ सेमी
नदया	:	गोदावरी, वाघुर, शिवना, पुर्णा, केळणा, गिरजा, दुधना, येलगंगा, खाम
पर्वत	:	अजिंठा, सातमाळा, सुरपालनाथ
औद्योगिक ठिकाणे	:	औरंगाबाद, चिकलठाणा, वाळूज, पैठण, बीड रोड, पैठण रोड, शेंद्रा पंचतारांकित औद्योगिक वसाहत.
प्रेक्षणीय ठिकाणे	:	औरंगाबाद, खुलताबाद, म्हैसमाळ, वेरुळ, पितळखोरा, अजिंठा, पैठण, गौताळा.
धार्मिक ठिकाणे	:	पैठण, आपेगाव, कचनेर, शेदुरवादा, जटवाडा, खुलताबाद, सुलीभंजन, शेंद्रा, केळगाव, मुंर्डेश्वर, लासूरगाव, वेरुळ, धोत्रा, शिवूर, म्हैसमाळ, सातारा, मिटमिटा, वाकी.
किल्ले	:	दौलताबाद, वेताळवाडी, जंजाळा, सुतांडा, अंतुर.
लेण्या	:	औरंगाबाद, वेरुळ, अजिंठा, पितळखोरा
तालुके (९)	:	औरंगाबाद, कन्नड, खुलताबाद, गंगापूर, पैठण, फुलंब्री, वैजापूर, सिल्लोड, सोयगांव

Aurangabad District Map

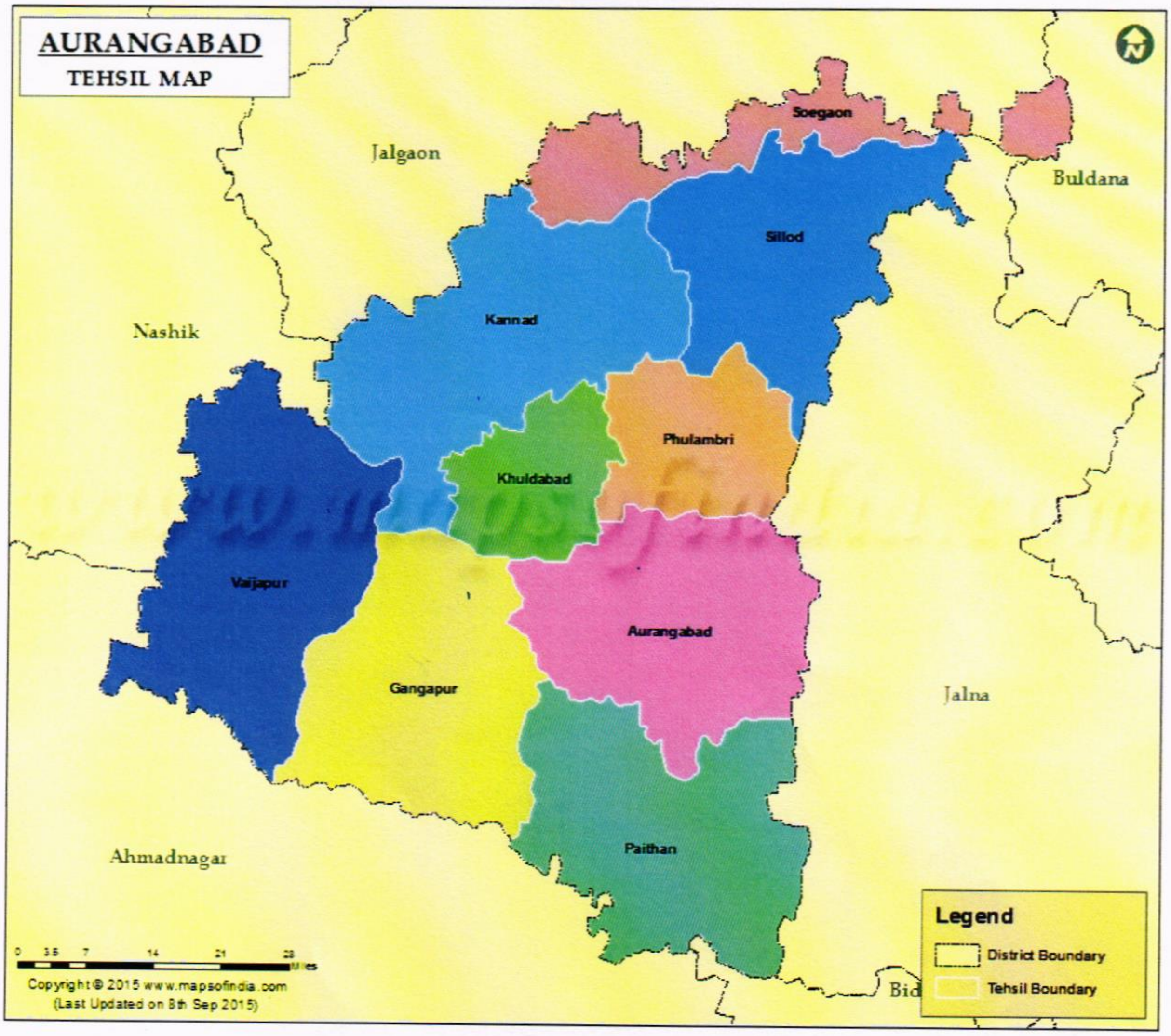

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद, महाराष्ट्र, भारत ४३१००४

शैक्षणिक वर्ष २०२१ – २२ करिता विद्याशाखा व जिल्हानिहाय प्रस्तावित महाविद्यालयाची संख्या

औरंगाबाद जिल्हा

अनु. क्र.	बिंदू /ठिकाणाचे नाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान	विधी	रात्रीचे महाविद्यालय	महिला महाविद्यालय	शेरा
१.	औरंगाबाद शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
२.	हडको	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
३.	मयुरपार्क	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
४.	सातारा परिसर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	विधी महाविद्यालय-०१	--	--	--
५.	वाळूज	--	--	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--
६.	देवळाई परिसर (महानगर एरिया)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
७.	सिडको एन-१	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
८.	एम.आय.डी.सी. रेल्वेस्टेशन	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
९.	लाडसावंगी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	Faculty of Science & Technology in existing College
१०.	लिंबे जळगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	विधी महाविद्यालय-०१	--	--	--
११.	गेवराई तांडा	--	विधी महाविद्यालय-०१	--	--	Faculty of Inter-disciplinary Studies (M.Lib & IT)
१२.	सातारा (खंडोबा)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	Urdu College
१३.	पिंप्रीराजा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
१४.	सिडको एन-४	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
१५.	सातारा परिसर	१. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	Urdu College
१६.	गेवराई (ब्रूकबॉड)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
१७.	लाडगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
१८.	कचनेर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--

	पैठण तालुका					
१९.	पैठण शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
२०.	पैठण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	New College & Faculty of Commerce & Management in exiting college
२१.	ढोरकीन	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
२२.	पिंप्रीराजा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
२३.	बिडकीन	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
	सिल्लोड तालुका					
२४.	सिल्लोड शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
२५.	आमठाण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
२६.	अजिंठा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
२७.	बोरगांव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
२८.	सारोळा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
२९.	चिंचवण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
३०.	अंधारी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
	फुलंब्री तालुका					
३१.	फुलंब्री शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
३२.	फुलंब्री	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	New College & Faculty of Science & Technology in existing college
३३.	आळंद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
३४.	निधोना	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
३५.	शिरोडी (खु)	--	--	--	महिला कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--
३६.	तळेगांव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
	कन्नड तालुका					
३७.	चिकलठाण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
३८.	औराळा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
३९.	करंजखेड	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--

४०.	नाचनवेल	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
४१.	आंबा तांडा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
४२.	नागद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
४३.	चापानेर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
४४.	आडगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
४५.	वडाळी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
४६.	कोलवाडी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
४७.	सावरगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
४८.	निपाणी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
	खुलताबाद तालुका					
४९.	गल्लेबोरगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	Urdu College
५०.	घोडेगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
५१.	सुलतानपूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
	वैजापूर तालुका					
५२.	वैजापूर शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	विधी महाविद्यालय-०१	--	--	--
५३.	निमगांव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
५४.	गारज	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
५५.	मौजे नागमठाण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
५६.	माळी घोगरगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
५७.	लोणी खुर्द	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
	सोयगांव तालुका					
५८.	सावळदबारा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
५९.	फर्दापूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	Faculty if Inter-disciplinary studies (Pali, Budhism & Sociology)
६०.	वडगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
६१.	बनोटी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
६२.	घोसला	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--

	गंगापूर तालुका					
६३.	गंगापूर शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
६४.	वाहेगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
६५.	अंबेलोहोळ	--	विधी महाविद्यालय- ०१	--	--	Faculty if Science & Technology (BBA, BCA, BCS, BSW & BJ)
६६.	रांजणगाव शेनपुंजी (वाळूज, एमआयडीसी)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
६७.	शहापूर बाजार (आसेगाव)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	BCA & B.Tech
६८.	बाबरगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
	एकूण	६४	०५	०१	०१	--

जालना शहर

क्षेत्रफळ	:	७,६१२ चौ. कि. मी.
लोकसंख्या	:	१९,५९,०४६
लोकसंख्येची घनता	:	२५५ प्रति चौ. कि. मी.
हवामान	:	उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	:	७० सेमी
नदया	:	गोदावरी, धामणा, जुई, केळणा, पूर्णा, गिरजा, कुंडलिक, दूधना, गलाटी
पर्वत	:	अजिंठयांच्या पर्वतरांग, जाबुवंत, टेकडी.
औद्योगिक ठिकाणे	:	जालना, आष्टी.
ऐतिहासिंक ठिकाणे	:	आलापूर, आसई.
धार्मिक ठिकाणे	:	अंबड, जांबसमर्थ, राजूर, परांडा, अन्वा, जयदेववाडी, सोमठाणा, डोणगांव, जांबुवंतवाडी (जामखेड)
किल्ले	:	जालना
तालुके (८)	:	अंबड, घनसावंगी, जाफ्राबाद, जालना, परतूर, बदनापूर, मंठा, भोकरदन

Jalna District Map

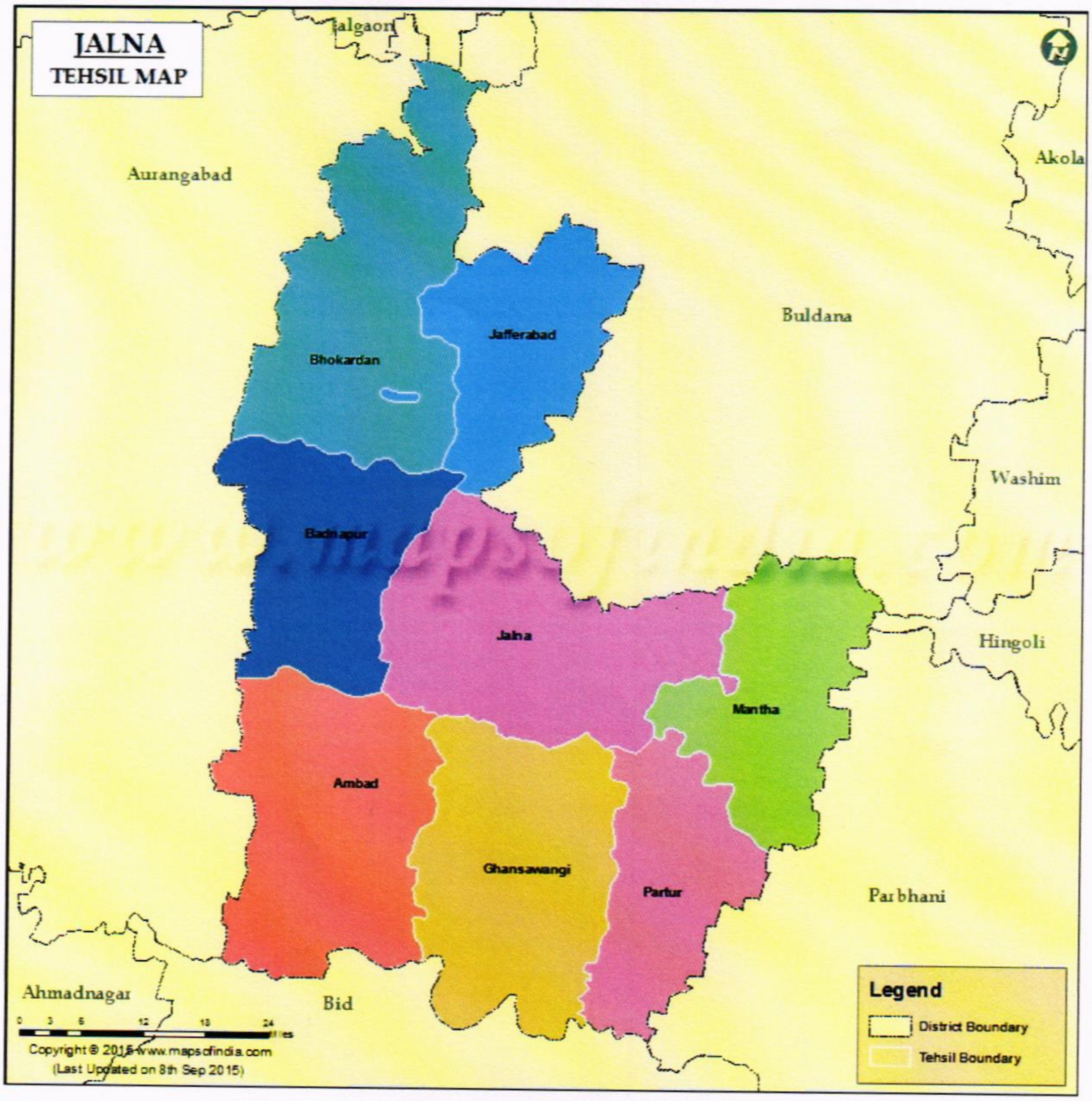

जालना जिल्हा

अनु. क्र.	बिंदू /ठिकाणाचे नाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान	विधी	रात्रीचे महाविद्यालय	महिला महाविद्यालय	शेरा
१.	देवमूर्ती	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
२.	रोहनवाडी	--	विधी महाविद्यालय-०१	--	--	--
३.	रामनगर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	जालना ग्रामीण क्षेत्र					
४.	सोमनाथ (ज)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
५.	मोतीगव्हाण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
६.	परतूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	जाफ्राबाद तालुका					
७.	खासगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	भोकरदन तालुका					
८.	भोकरदन शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
९.	गोशेगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
१०.	जोमाला	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	मंठा तालुका					
११.	मेसखेडा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
१२.	गेवराई	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
१३.	तळणी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
१४.	गारटेकी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
१५.	ढोकसाळ	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
१६.	केंधळी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	घनसावंगी तालुका					
१७.	अंतरवलीतेंभी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
१८.	मोहपूरी, (वडी रामसगाव)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	अंबड तालुका					
१९.	अंबड	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
२०.	शाहपूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
२१.	किनगाव चौफुली	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--

	परतूर तालुका					
२२.	परतूर शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	Urdu College
२३.	सातोना खुर्द	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
२४.	वाटूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
२५.	दैठणा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	बदनापूर तालुका					
२६.	बदनापूर शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	विधी महाविद्यालय-०१	--	--	--
२७.	बदनापूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
२८.	सोमठाणा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
२९.	वाकुळनी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
३०.	तुपेवाडी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	एकूण	२९	०२	--	--	--

बीड शहर

क्षेत्रफळ	:	१०,६९३ चौ. कि. मी.
लोकसंख्या	:	२५,८५,०४९
लोकसंख्येची घनता	:	२४२ प्रति चौ. कि. मी.
हवामान	:	उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	:	६५ सेमी
नदया	:	गोदावरी, सिंदफना, सीना, मांजरा, बिंदुसरा, कुंलिका सरस्वती, वाणा.
पर्वत	:	बालाघाटचे डोंगर
औद्योगिक ठिकाणे	:	परळी, धारुर, कडा, नेकनूर, बीड, आष्टी, अमळनेर.
ऐतिहासिक ठिकाणे	:	राक्षसभुवन, धारुर
प्रेक्षणीय ठिकाणे	:	सौताडा, नाय ाव (मयुर)
धार्मि ठि ा े	:	बीड, अंबाजोगाई, परळी वैजनाथ, गंगामसला, पिलधार, नवगण राजुरी, मंजरथ, लिबागणेश, राक्षसभुवन, पांचाळेश्वर, नामलगाव, नारायणगड, तलवाडा, उत्तरेश्वर, पिंप्री, माऊलीनगर, सावरगाव.
किल्ले	:	धारुर
तालुके (११)	:	आष्टी, अंबाजोगाई, केज, गेवराई, धारुर, परळी वैजनाथ, पाटोदा, बीड, माजलगाव, वडवणी, शिरुर कासार.

Beed District Map

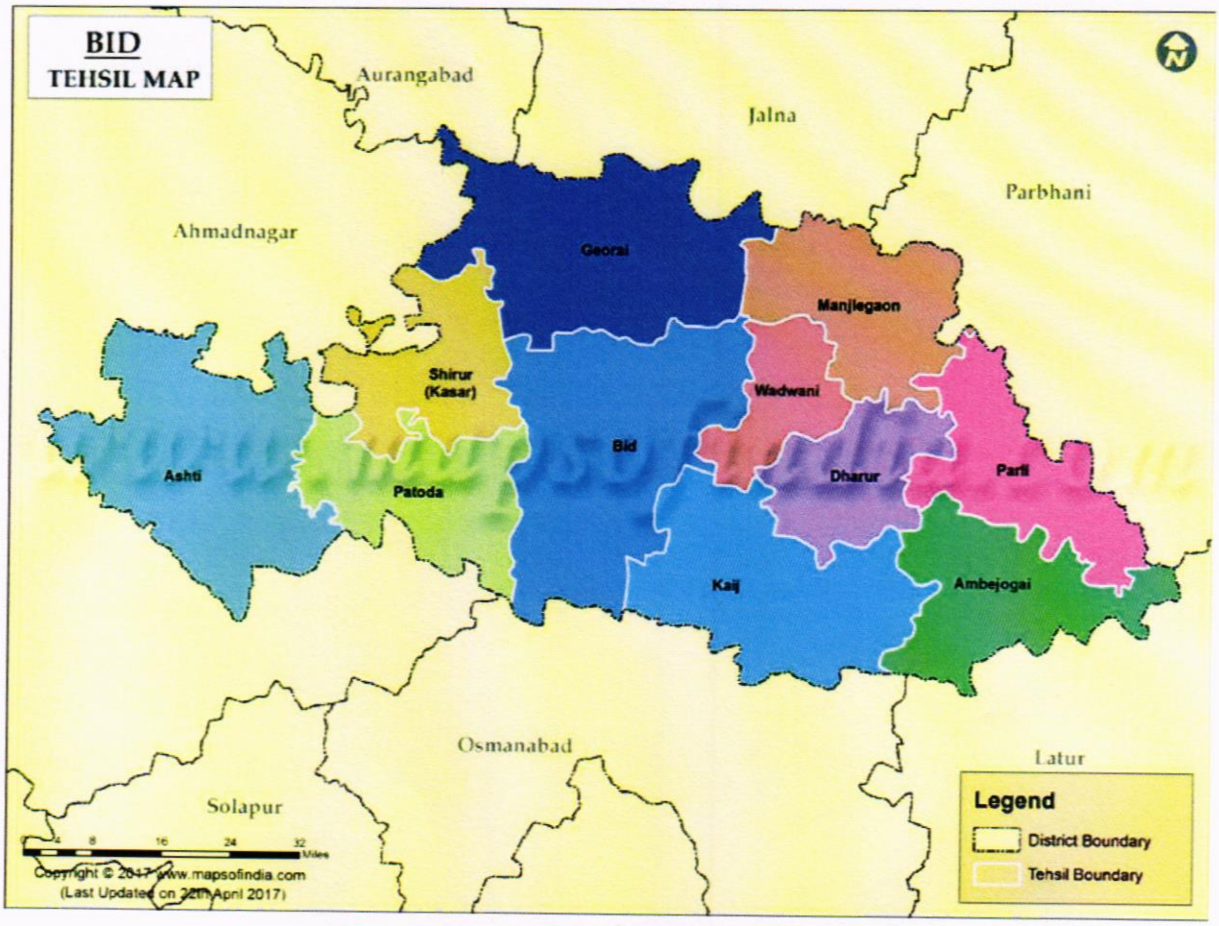

बीड जिल्हा

अनु. क्र.	बिंदू /ठिकाणाचे नाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान	विधी	रात्रीचे महाविद्यालय	महिला महाविद्यालय	शेरा
	बीड ग्रामीण					
१.	साक्शाळ पिंप्री	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	केज तालुका					
२.	नांदूरघाट	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	अंबाजोगाई तालुका					
३.	अंबाजोगाई	--	विधी महाविद्यालय-०१	--	--	--
	शिरूर कासार तालुका					
४.	शिरुर कासार	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
५.	तिंतरवणी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
६.	पिंपळनेर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	माजलगाव तालुका					
७.	जीवनापूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	पाटोदा तालुका					
८.	निरगुडी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
९.	मौजे डोंगरकिन्ही	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	आष्टी तालुका					
१०.	आष्टी	--	विधी महाविद्यालय-०१			
	गेवराई तालुका					
११.	शिवाजीनगर (गढी)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
१२.	उक्कड पिंप्री	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१				
	एकूण	१०	०२	--	--	--

उस्मानाबाद शहर

क्षेत्रफळ	:	७,५१२ चौ. कि. मी.
लोकसंख्या	:	१६,५७,५७६
लोकसंख्येची घनता	:	२१९ प्रति चौ. कि. मी.
हवामान	:	उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	:	८० सेमी
नदया	:	मांजरा, सीना, तेरणा, बोरी, बेनीथोर, बाणगंगा, भोगावती हरणी, चांदणी.
पर्वत	:	बालाघाटचे डोंगर, तुळजापूर व नळदुर्ग डोंगर
औद्योगिक ठिकाणे	:	उमरगा, ढोकी, येडशी, तामलवाडी, तुरोरी, भूम, कळंब, नळदुर्ग, मुरुम.
ऐतिहासिक ठिकाणे	:	तेर, नळदुर्ग, परंडा.
प्रेक्षणीय ठिकाणे	:	नागझरी, रामलिंग
धार्मिक ठिकाणे	:	अणदूर, सोनारी, डोमगाव, तुळजापूर, रामलिंग, भूम, कुंथलगिरी, येरमाळा, सिध्देश्वर, रामकुंड
किल्ले	:	परंडा, नळदुर्ग
लेणी	:	धाराशिव.
तालुके (०८)	:	उमरगा, उस्मानाबाद, कळंब, तुळजापूर, परंडा, भूम, लोहारा, वाशी.

Osmanabad District Map

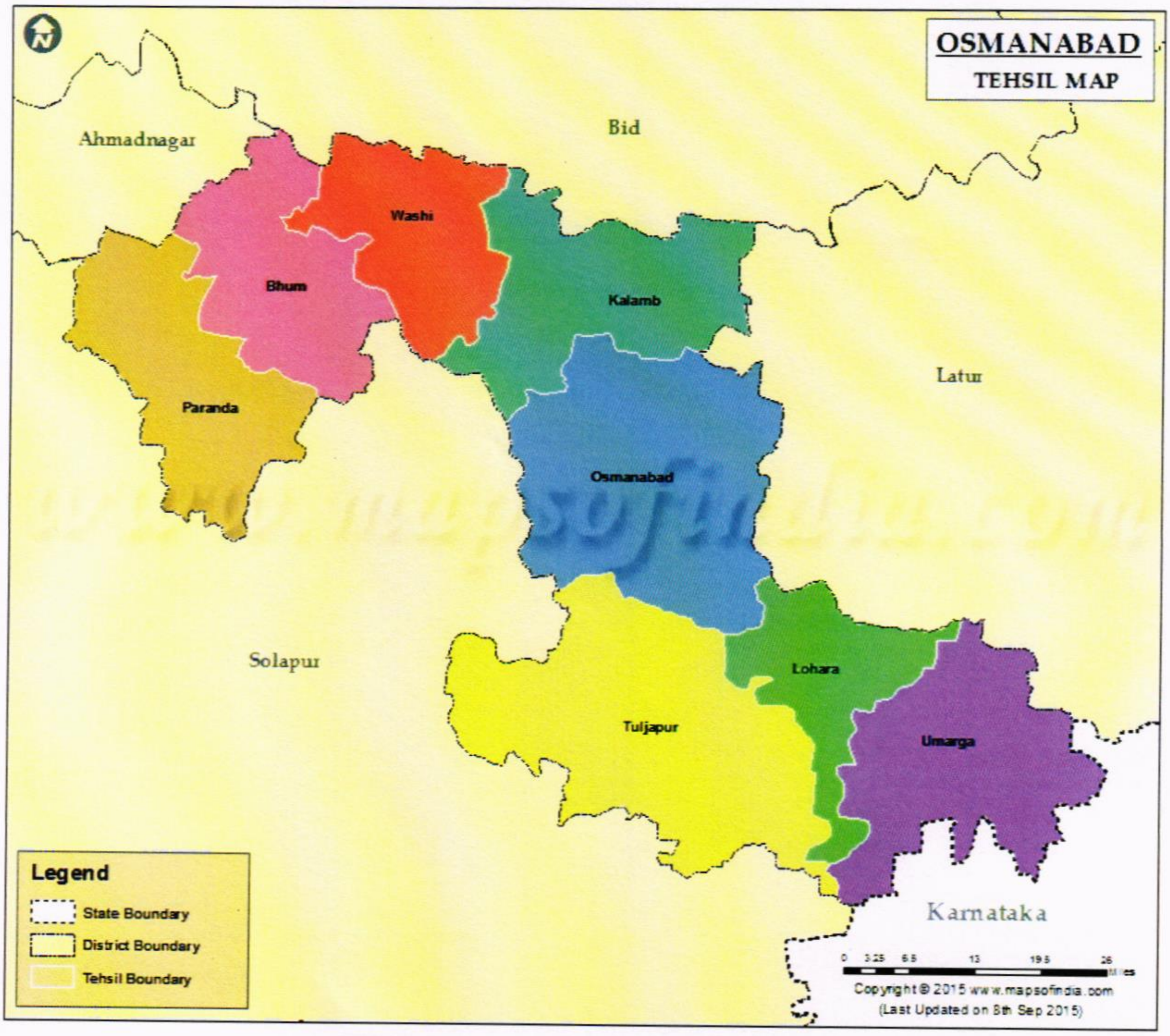

उस्मानाबाद जिल्हा

अनु. क्र.	बिंदू /ठिकाणाचे नाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान	विधी	रात्रीचे महाविद्यालय	महिला महाविद्यालय	शेरा
	उस्मानाबाद शहर (नगरपालिका क्षेत्र)					
१.	नगरपालिका क्षेत्र	--	--	--	महिला कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--
२.	आळणी गडपती	--	विधी महाविद्यालय-०१	--	--	Faculty of Inter-disciplinary studies to existing College (M.lib & IT)
	तुळजापूर तालुका					
३.	तुळजापूर शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--
	एकूण	**०१**	**०१**	**--**	**०१**	**--**

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० ते २०२३-२४ या पाच वर्षाकरीता प्रस्तावित पदवी महाविद्यालये व संस्था नवीन प्रस्तावित पदवी महाविद्यालय व परिसंस्था.

जिल्हा : औरंगाबाद

अ.क्र.	तालुका निहाय प्रस्तावित ठिकाणांची नांवे	विद्याशाखेनिहाय प्रस्तावित महाविद्यालयांची संख्या.							
		विद्याशाखा		ललित कला विद्याशाखा		शिक्षणशास्त्र	शारिरीक शिक्षण शास्त्र	विधी	संशोधन केंद्र
		कला, सामाजिक शास्त्रे, वाणिज्य व विज्ञान विद्याशाखा	व्यवस्थापन शास्त्र	परफॉर्मिंग आर्टस्	व्हिज्युअल आर्टस ॲंड क्राफ्टस				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१)	**औरंगाबाद शहर.**								
		१) इन्स्टिटयुट ऑफ अर्थ सायन्स २) इन्स्टिटयुट ऑफ नॅनो टेक्नॉलॉजी. ३) मास कम्युनिकेशन अॅंड जर्नालिझम ४) बी.व्होक थेटर अॅन्ड टी.व्ही. प्रोग्राम. ५) बी.व्होक ज्वेलरी डिझाइन अॅन्ड जिमॉलॉजी ६) बी.व्होक स्पोर्टस न्युट्रीशियन अॅन्ड फिजिओ थेरपी.-०१ ७) बी.व्होक हाऊस किपिंग मॅनेजमेंट.	१) बी.व्होक ग्रीन हाऊस टेक्नॉलॉजी -०१ २) बी.व्होक हॉस्पिटल अॅडमिनिस्ट्रेशन अॅन्ड मॅनेजमेंट	१) नाटय संगीत व नृत्य-०१	१) फॅशन डिझ ाायनिंग	-	-	-	१) संशोधन केंद्र -कला -०३ वाणिज्य-०२ विज्ञान ०३
	औरंगाबाद शहर (हडको)	८) कला, वाणिज्य व विज्ञान महा.	--	--	--	--	--	--	--
	मयुरपार्क	८.१) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	जाधववाडी	८.२) सॉफ्ट स्किल डेव्हलपमेंट महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	भगतसिंगनगर	--	--	--	--	--	--	--	--
	सावंगी	--	--	--	--	--	--	--	--
	अ) नवीन अभ्यासक्रम पाठयक्रम								
		१) बी.एस्सी. फॉरेन्सिक सायन्स. २) बी.एस्सी. इन्फॉरमेशन टेक्नॉलॉजी. ३) बी.एस्सी. संगणकशास्त्र.	--	--	--	--	--	--	--
	ब) नवीन विषय (पदवी) :-								
		१) नॅनो टेक्नॉलॉजी.	--	--	--	--	--	--	--
	ब) नवीन विषय (पदव्युत्तर) :-								
		१) भौतिकशास्त्र २)प्राणीशास्त्र ३) गणित. ४) अर्थशास्त्र. ५) पर्यावरण शास्त्र. ६) वनस्पती शास्त्र. ७) प्राणीशास्त्र ८) मायक्रो , इलेक्ट्रॉनिक्स ९) इंडस्ट्रीयल केमिस्ट्री १०) भूगर्भशास्त्र	--	--	--	--	--	--	--
क	**ब) नवीन विद्याशाखा :-**								
		१) भूगोल २) संगीत ३) मानसशास्त्र ४) समाजशास्त्र ५) समाजकार्य	--	--	--	--	--	--	--
ड)	**नवीन अतिरिक्त तुकडीवाढ :-**								
		१) एम.एस. डब्ल्यू २) बी.ए. ४ तुकडी ३) बी.एस्सी. ८ तुकडी. ४) बी.कॉम. ४ तुकडी. ५) एम.एस्सी. ड्रग डिझाईन अॅन्ड मॉलिक्युलर मोलडिंग.	--	--	--	--	--	--	--

PERSPECTIVE PLAN 2021-2022

जिल्हा : औरंगाबाद औद्योगिक परिसर व औरंगाबाद ग्रामीण

अ.क्र.	तालुका निहाय प्रस्तावित ठिकाणांची नांवे	विद्याशाखेनिहाय प्रस्तावित महाविद्यालयांची संख्या.							
		विद्याशाखा		ललित कला विद्याशाखा		शिक्षणशास्त्र	शारिरीक शिक्षण शास्त्र	विधी	संशोधन केंद्र
		कला, सामाजिक शास्त्रे, वाणिज्य व विज्ञान विद्याशाखा	व्यवस्थापनशास्त्र	परफॉर्मिंग आर्टस्	व्हिज्युअल आर्टस अँड क्राफ्टस				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१)	औरंगाबाद अ) औद्योगिक परिसर	९) बी.व्होक इंडस्ट्रीयल ऑटोमेशन. १०) बी.एस्सी. मल्टीमिडीया ११) बी.एस्सी. ऑटोमोबाईल १२) बी.एस्सी. बायोटेक	३) एम.बी.ए. फार्मास्युटिकल मॅनेजमेंट-०१ ४) एम.बी.ए. हॉस्पिटल मॅनेजमेंट-०१	--	--	--	--	--	--
	इ) सातारा परिसर	१३) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय १४) एम.एस. डब्ल्यू महाविद्यालय १५) बी.व्होक सायन्स	--	--	--	--	--	०१)विधी महाविद्यालय	--
	क) वाळुज	१६) रात्रीचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय (कौशल्यपूर्ण अभ्यासक्रमासह)	--	--	--	--	--	--	--
	ड) पंढरपूर	१७)बी.व्होक हाऊस किपिंग सायन्स. १८) लायबरोटरी सर्टीफिकेशन फॉर युएमपी अँड जीएमपी. १९) बी.व्होक सेरीकल्चर	--	--	--	--	--	--	--
	इ) मिटमिटा	--	--	--	--	--	--	--	--
२)	औरंगाबाद तालुका (ग्रामीण क्षेत्र) (अ) शेंद्रा / कुंभेफळ / करमाड	२०)कॉलेज ऑफ सोशल वर्क (५ वर्षीय ईंटिग्रेटेड कोर्स) २१)बी.एस्सी. हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग सायन्स. २२) बी.एस्सी. नॉन कन्व्हेशनल अॅन्ड कन्व्हेशनल एनर्जी २३)कला, वाणिज्य व विज्ञान महा.-१ २४) बी.व्होक. सायन्स	५) कॉलेज ऑफ डिझास्टर मॅनेजमेंट--१	--	--	--	--	--	--
	लाडगांव	२५) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	ब) कचनेर	२६)कला, वाणिज्य व विज्ञान महा.-१ (कौशल्य विकास अभ्यासक्रमा सह)	--	--	--	--	--	--	--
	क) गिरनेर तांडा	२७) बी.व्होक. सायन्स	--	--	--	--	--	--	--
	पैठण तालुका								
	(अ) पैठण शहर	२८) बी.व्होक / बी.एस्सी. कमर्शियल अॅक्वारीयम, फिश ब्रिडींग अॅन्ड फिशरीज. २९) कला, वाणिज्य व विज्ञान महा.-१		--	२) ड्रेस डिझायनिंग अँड गारमेंटस महा-०१				२) संत साहित्य संशोधन केंद्र / संस्था-१
	ढोरकिन	३०)कला व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	(ब) विहामांडवा	--	--	--	--	--	--	--	--
	पिंप्रीराजा	३१)कला, वाणिज्य व विज्ञान महा.-१	--	--	--	--	--	--	--
	सिल्लोड तालुका								
४)	(अ) सिल्लोड शहर	३२) होम सायन्स अँड न्युट्रेशन-०१	--	२) बॅचलर ऑफ फाईन आर्ट महा-१	--	--	--	--	३) संशोधन केंद्र -कला -०३ वाणिज्य-०२ विज्ञान ०३
	आमठाणा	३३)कला, वाणिज्य व विज्ञान	--	--	--	--	--	--	--
	बोरगांव	३४) कला, वाणिज्य व विज्ञान महा.	--	--	--	--	--	--	--
	नविन विद्याशाखा								
		विज्ञान विद्याशाखा -१	--	--	--	--	--	--	--
	फुलंब्री तालूका								
	फुलंब्री शहर	३५)बी.एस्सी. नॉन कन्व्हेशनल अॅन्ड कन्व्हेशनल एनर्जी ३६)कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	४) संशोधन केंद्र कला-१ वाणिज्य-१ विज्ञान-१

५)	आळंद	३७)कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	निधोना	३८)कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	पाश्री	३९)बी.व्होक विज्ञान	--	--	--	--	--	--	--
अ)	**नवीन अभ्यासक्रम पाठयक्रम**								
		१) एम.लिब.							
ब)	**नविन विषय (पदवी) :-**								
		१) सुक्ष्मजीव शास्त्र. २) संख्याशास्त्र. ३) इलेक्ट्रॉनिक्स ४) संगीत ५) नाटयशास्त्र.	--	--	--	--	--	--	--
	नविन विषय (पदव्युत्तर) :-								
		१) वनस्पती शास्त्र २) प्राणीशास्त्र. ३) गणित. ४) भूगर्भशास्त्र. ५) एम.कॉम. ६) भूगोल ७) मानसशास्त्र.	--	--	--	--	--	--	--
क)	**विद्याशाखा :-**								
		विज्ञान - १	--	--	--	--	--	--	--
ड)	**अतिरिक्त तुकडीवाढ :-**								
		--	--	--	--	--	--	--	--
	कन्नड तालुका								
	कन्नड शहर	४०)बी.एस्सी. नॉन कन्व्हेशनल अॅन्ड कन्व्हे शनल एनर्जी ४१) कॉलेज ऑफ फुड अॅण्ड फ्रुट प्रोसेसिंग	--	--	--	--	--	--	--
	चिकलठाण	४२) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,	--	--	--	--	--	--	--
	औराळा	४३) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, औराक,	--	--	--	--	--	--	--
	करंजखेडा	४४) कला, वाणिज्य व विज्ञान	--	--	--	--	--	--	--
	हिवरखेडा	४५) बी.एस्सी. होम सायन्स महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	नाचनवेल	४६)कला व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	आंबा तांडा	४७) कला, वाणिज्य व विज्ञान महा.	--	--	--	--	--	--	--
	निपानी	४८) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
६)	**खुलताबाद तालुका**								
	(अ) वेरुळ	४९) एम.लिब. महा.	६) बॅचलर ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंट ट्रॅव्हल अँड टुरिझम	३) संगीत महा-०१	३) फाईन आर्ट महा-१	--	--	--	५) सुफी तत्वज्ञान संशोधन केंद्र /संस्था-१
	दौलताबाद	--	--	--	--	--	--	--	--
	गल्ले बोरगांव	५०) कला, वाणिज्य व विज्ञान	--	--	--	--	--	--	--
	घोडेगांव	५१) एम.एस.डब्ल्यु महा. ५२) कला, वाणिज्य व विज्ञान	--	--	--	--	--	--	--
७)	**वैजापूर तालुका**								
	वैजापुर शहर	५३) बी.व्होक सायन्स. ५४) कला, वाणिज्य व विज्ञान	--	--	--	--	--	२) लॉ कॉलेज ५ वर्षीय अभ्यासक्रम	--
	निमगांव	५५) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	गारज	५६) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
८)	**सोयगाव तालुका**								
	अ) सोयगाव शहर	५७)बी.एस्सी. नॉन कन्व्हेशनल अॅन्ड कन्व्हेशनल एनर्जी	--	--	--	--	--	--	६) संशोधन केंद्र सामाजिक शास्त्र व भाषा विषय
	क) फर्दापूर	५८) इन्स्टिटयुट ऑफ पाली अँड बुध्दिजम	--	--	--	--	--	--	--

अ)	**नवीन अभ्यासक्रम पाठयक्रम**								
		--	--	--	--	--	--	--	--
ब)	**नवीन विषय (पदवी) :-**								
		१) मानसशास्त्र २) भूगोल.	--	--	--	--	--	--	--
	नवीन विषय (पदव्युत्तर) :-								
		१) संगणकशास्त्र २) रसायनशास्त्र ३) गणित. ४) एम.कॉम.	--	--	--	--	--	--	--
क)	**नवीन विद्याशाखा :-**								
		--	--	--	--	--	--	--	--
ड)	**नवीन अतिरिक्त तुकडीवाढ :-**								
		१) कला ०१ २) वाणिज्य ०१ ३) विज्ञान ०१	--	--	--	--	--	--	--
	ड) अजिंठा	--	--	--	४) बॅचलर ऑफ फाईन आर्ट-०१	--	--	--	७) बौध्द तत्वज्ञान संशोधन केंद्र / संस्था-०१
१०	**गंगापुरतालुका**								
	(अ) गंगापुर शहर	५९)बी.व्होक शुगर अॅण्ड बायो प्रोडक्ट सायन्स ६०) कला, वाणिज्य व विज्ञान महा.	--	--	--	--	--	--	८) संशोधन केंद्र -कला -०३ वाणिज्य-०२ विज्ञान ०३
	तुर्काबाद	६१) बी.व्होक सायन्स	--	--	--	--	--	--	--
	बाबरगांव	६२) कला, वाणिज्य व विज्ञान महा. ६३) एम.सी.ए. महा.	--	--	--	--	--	--	--
	एकुण	६३	०६	०३	०४	-	-	०२	३०

जिल्हा : जालना

अ.क्र.	तालुका निहाय प्रस्तावित ठिकाणांची नांवे	विद्याशाखेनिहाय प्रस्तावित महाविद्यालयांची संख्या.							
		विद्याशाखा कला, सामाजिक शास्त्रे, वाणिज्य व विज्ञान विद्याशाखा	व्यवस्थापन शास्त्र	ललित कला विद्याशाखा परफॉर्मिग आर्टस्	ललित कला विद्याशाखा व्हिज्युअल आर्टस अँड क्राफ्टस	शिक्षण शास्त्र	शारिरीक शिक्षण शास्त्र	विधी	संशोधन केंद्र
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१)	**जालना शहर** (नगरपालिका क्षेत्र)	१) कला व वाणिज्य महा-१ (बी.ए. इन सेंट्रल फॉरसेक्युलर कोअर स्टडी अँड बी. कॉम इन रिटेल, फायनान्स अँड इन्शुरन्स. २) बी.व्होक व्होकेशनल सायन्स (इंटरडिसिप्लि नरी)-०१ ३) बी.व्होक सॉफ्टवेअर डेव्हलपमेंट सेक्टर (आय.टी. अँन्ड आय.टीईस) ४) बी.व्होक इंडस्ट्रीयल अँटोमेंशन ५) बी.व्होक हाऊस किपिंग. ६) ऊर्दू महाविद्यालय ७) एम.एस.डब्ल्यु महा.	१) हॉटेल मॅनेजमेंट अंड केटरिंग-०१	--	१) बॅचलर ऑफ फाईन आर्ट-०१	--	--	--	१) बीजोत्पादन संशोधन केंद्र / संस्था-०१ २) संशोधन केंद्र कला-०३ वाणिज्य-०२ विज्ञान-०३
२	**जालना तालुका** (ग्रामीण क्षेत्र)	८)बी.एस्सी. नॉन कन्व्हेशनल अॅन्ड कन्व्हेशनल एनर्जी	--	--	--	--	--	--	--
	मौजे देवमुर्ती	९)कला, वाणिज्य विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	दुधना काळेगाव	१०) बी.एस्सी. होम सायन्स	--	--	--	--	--	--	--
	रोहणवाडी	११)एम.लिब. ग्रंथालय व माहितीशास्त्र	--	--	--	--	--	--	--
अ)	**नवीन अभ्यासक्रम पाठयक्रम**								
	रोहणवाडी	१२) एम.लिब. ग्रंथालय व माहितीशास्त्र	--	--	--	--	--	--	--
ब)	**नवीन विषय (पदवी) :-**								
		--	--	--	--	--	--	--	--
क)	**नवीन विषय (पदव्युत्तर) :-**								
	जालना	१) एम.एस्सी. रसायनशास्त्र. २) एम.एस्सी. ड्रग केमिस्ट्री ३) एम.एस्सी. अॅग्रो केमिक्लस अॅन्ड फर्टिलाय झर्स ४) एम.एस्सी. फुड सायन्स, ५) एम.एस्सी. मेटालार्जी ६) एम.ए. अॅनथ्रोपोलॉजी. ७) एम.ए. सी. जे.	--	--	--	--	--	--	--
ड)	**नवीन विद्याशाखा :-**								
		कला - १ विज्ञान - १ वाणिज्य- १	--	--	--	--	--	--	--
च)	**नवीन अतिरिक्त तुकडीवाढ :-**								
		कला -१ विज्ञान - २ वाणिज्य- २ बी.एस.डब्ल्यु. १ एम.एस.डब्ल्यु.१	--	--	--	--	--	--	--
३)	**भोकरदन तालुका**								
	(अ) भोकरदन शहर	१३)बी.व्होक सायन्स	--	--	--	--	--	--	३) संशोधन केंद्र कला-०१ विज्ञान-०१

	नवीन अभ्यासक्रम पाठयक्रम								
		--	--	--	--	--	--	--	--
	नवीन विषय (पदवी)								
		१) मानसशास्त्र २) भूगोल	--	--	--	--	--	--	--
	नवीन विषय (पदव्युत्तर) :-								
		१) संगणकशास्त्र २) रसायनशास्त्र ३) गणित ४) एम.कॉम.	--	--	--	--	--	--	--
	नवीन विद्याशाखा								
		--	--	--	--	--	--	--	--
	नवीन अतिरिक्त तुकडी :-								
		१) कला-१ २) वाणिज्य-१ ३) विज्ञान-१	--	--	--	--	--	--	--
	जाफ्राबाद तालुका								
४)	जाफ्राबाद शहर	१४) बी.एस्सी. नॉन कन्व्हेशनल अ‍ॅन्ड कन्व्हेशनल एनर्जी	--	--	--	--	--	--	४) संशोधन केंद्र कला-०१ वाणिज्य-०१ विज्ञान-०१
	भारज	१५) कला, वाणिज्य व विज्ञान महा. १६) एम.एस.डब्ल्यु. महा.	--	--	--	--	--	--	--
अ)	नवीन अभ्यासक्रम पाठयक्रम, जाफ्राबाद								
		--	२)एम.बी.ए ३) एम.सी.ए.	--	--	--	--	--	--
ब)	नवीन विषय (पदवी) :-								
		--	--	--	--	--	--	--	--
	नवीन विषय (पदव्युत्तर) :-								
		१) मराठी २) हिंदी ३) इंग्रजी ४) पाली ५) इतिहास ६) राज्यशास्त्र ७) समाजशास्त्र ८) अर्थशास्त्र ९) मानसशास्त्र १०)लोक प्रशासन ११) म.फुले व डॉ. आंबेडकर विचारधारा. एम.कॉम. **एम.एस्सी :-** १) भौतिकशास्त्र २) रसायनशास्त्र ३) वनस्पती शास्त्र ४) प्राणीशास्त्र ५) सुक्ष्मजीव शास्त्र ६) गणित ७) संगणक शास्त्र.	--	--	--	--	--	--	--
)	नवीन विद्याशाखा :-								
		कला -१ विज्ञान - १ वाणिज्य- १	--	--	--	--	--	--	--
ड)	नवीन अतिरिक्त तुकडीवाढ :-								
		कला -१ विज्ञान - २ वाणिज्य- १	--	--	--	--	--	--	--

५)	**घनसावंगी तालुका**								
	घनसावंगी शहर	१७) संत वाडमयाचे कला व सामाजिक शास्त्रे महा-०१	--	--	--	--	--	--	--
	कंदारी (परतूर)	१८) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	मोहपूरी	१९) एम.एस.डब्ल्यु. महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
६)	**अंबड तालुका**								
	अ) अंबड शहर	२०)बी.व्होक सायन्स २१) बी.व्होक इन ड्राय लॅन्ड ॲग्रीकल्चर	--	१) नाटय, संगीत व नृत्य महा-१	२) बॅचलर ऑफ परफॉर्मिग आर्ट महा-१	--	--	१) ५ वर्षीय विधी महा-१	५) संशोधन केंद्र कला-०१ वाणिज्य-०१ विज्ञान-०१
	क) महाकाळ	२२) संत वाडमयाचे कला व सामाजिक शास्त्रे महा-०१	--	--	--	--	--	--	--
७)	**बदनापूर तालुका**								
	बदनापूर शहर	२३) बी. व्होक. विज्ञान २४) कला, व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	२) ५ वर्षीय विधी महा-१	६) संशोधन केंद्र कला-०१ वाणिज्य-०१ विज्ञान-०१
	हिवराळा	२५) वाणिज्य महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	वाकुळणी	२६)कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	तुपेवाडी	२७) कला व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
८)	**परतुर तालुका**								
	(अ) परतुर शहर	२८) बी. व्होक. विज्ञान	--	--	--	--	--	--	--
९)	**मंठा तालुका**								
	(अ) मंठा शहर	२९) बी. व्होक. विज्ञान	--	--	--	--	--	--	--
	एकुण :-	**२९**	**३**	१	**२**	--	--	**२**	**२०**

PERSPECTIVE PLAN 2021-2022

जिल्हा :बीड

अ.क्र.	तालुका निहाय प्रस्तावित ठिकाणांची नांवे	विद्याशाखेनिहाय प्रस्तावित महाविद्यालयांची संख्या							
		विद्याशाखा		ललित कला विद्याशाखा		शिक्षण शास्त्र	शारिरीक शिक्षण शास्त्र	विधी	संशोधन केंद्र
		कला, सामाजिक शास्त्रे, वाणिज्य व विज्ञान विद्याशाखा	व्यवस्थापन शास्त्र	परफॉर्मिंग आर्टस्	व्हिज्युअल आर्टस अँड क्राफ्टस				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१)	**बीड शहर (नगरपालिका क्षेत्र)**	१) कला, वाणिज्य व विज्ञान महा-०१ (बी.एस्सी. गृहविज्ञान, जैवतंत्रज्ञान, सुक्ष्मजीवशास्त्र सह) २) कला व वाणिज्य महा-१ (बी.ए. इन सेंट्रल फॉरसेक्यूलर कोअर स्टडी आणि बी.कॉम. इन रिटेल फायनान्स अँड इन्शुरन्स) ३) बी.व्होक मिडिया अॅन्ड इंटरटेन्मेंट ४) बी.एस्सी. हॉटेल मॅनेजमेंट ॲण्ड केटरिंग सायन्स	१) एम.बी.ए. महा-०१	१) नाटय, संगीत व नृत्य महा-०१	--	--	--	--	१) संशोधन केंद्र कला-०३ वाणिज्य-०२ विज्ञान-०३
	धानोरा रोड, बीड शहर	५) कला, व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	बीड ग्रामीण चौसाळा	६) वाणिज्य महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	बीड ग्रामीण नेकनूर	७) पत्रकारिता व ग्रंथालयशास्त्र महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
२)	**गेवराई तालुका**								
	(अ) गेवराई शहर	८) बी.व्होक विज्ञान ऑरगॅनिक फॉरमिंग	--	--	--	--	--	--	२) संशोधन केंद्र कला-०२ वाणिज्य-०१ विज्ञान-०२
	केज	९) ग्रंथालय व माहितीशास्त्र महाविद्यालय.	--	--	--	--	--	--	--
	आळणी आनंदगाव	१०) कला व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	किल्ले धारुर	११) कला व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
अ)	**नवीन अतिरिक्त तुकडी - धारुर**								
		१) कला १ २) वाणिज्य १ ३) विज्ञान १	--	--	--	--	--	--	--
१)	**अंबाजोगाई तालुका**								
	(अ) अंबाजोगाई शहर	१२) बी.एस्सी. नॉन कन्व्हेशनल अॅन्ड कन्व्हेशनल एनर्जी १३) कला, वाणिज्य व विज्ञान महा-०१ (बी.एस्सी. गृहविज्ञान, जैवतंत्रज्ञान, सुक्ष्मजीवशास्त्र सह) १४) कला व वाणिज्य महा-१ (बी.ए. इन सेंट्रल फॉरसेक्यूलर कोअर स्टडी आणि बी.कॉम. इन रिटेल फायनान्स अँड इन्शुरन्स) १५) बी.एस.डब्ल्यु महाविद्यालय १६) बी.व्होक हाऊसकिपिंग १७) बी. व्होक फायर ॲण्ड सेफ्टी सायन्स	२)एम.बी.ए. -०१	२) नाटय संगीत व नृत्य-०१ (बी.पी.ए.)	१) बॅचलर ऑफ फाईन आर्ट-०१	--	--	१) विधी महा-१ (५ वर्षीय अभ्यासक्रम व ३ वर्षीय)	३) संत वाडमयाचे कलासंशोधन केंद्र-०१
	शिरुर कासार तालुका								
	तिंतरवणी	१८) कला, व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
अ)	**नवीन अभ्यासक्रम पाठयक्रम**								
		--	--	--	--	--	--	--	--
ब)	**विषय (पदवी) :-**								
		--	--	--	--	--	--	--	--

	विषय (पदव्युत्तर) :-								
		एम.ए. १) ॲनथ्रोपॉलॉजी २) अर्थशास्त्र ३) मानसशास्त्र ४)लोक प्रशासन ५) म.फुले व डॉ. आंबेडकर विचारधारा. **एम.कॉम.** **एम.एस्सी :-** १) भौतिकशास्त्र २) रसायनशास्त्र ३) वनस्पती शास्त्र ४) प्राणीशास्त्र ५) सुक्ष्मजीव शास्त्र ६) गणित ७) संगणक शास्त्र.	--	--	--	--	--	--	--
क)	**नविन विद्याशाखा :-**								
		--	--	--	--	--	--	--	--
ड)	**अतिरिक्त तुकडीवाढ :-**								
		१) बी.एस्सी. ०२ २) बी.कॉम. ०२	--	--	--	--	--	--	--
	परळी वैजनाथ तालुका								
	परळी वैजनाथ शहर	१९) बी.व्होक विज्ञान २०) कला व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	२) विधी महा.	४) संशोधन केंद्र कला-०२ वाणिज्य-०१ विज्ञान-०२
	मांडखेल	२१) कला, व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
अ)	**नवीन अभ्यासक्रम पाठयक्रम**								
		--	--	--	--	--	--	--	--
ब)	**विषय (पदवी) :-**								
		--	--	--	--	--	--	--	--
	विषय (पदव्युत्तर) :-								
		--	--	--	--	--	--	--	--
क)	**नविन विद्याशाखा :-**								
		--	--	--	--	--	--	--	--
ड)	**अतिरिक्त तुकडीवाढ :-**								
		१) बी.एस्सी. प्रथम वर्ष.	--	--	--	--	--	--	--
	आष्टी तालूका								
	आष्टी शहर	२२) एम.एस.डब्ल्यु. महा.	--	--	--	--	--	--	५) संशोधन केंद्र कला-०२ वाणिज्य-०१ विज्ञान-०२
	कडा	२३) बी. व्होक सायन्स	--	--	--	--	--	--	--
	माजलगाव तालुका								
	माजलगाव शहर	२४) बी.व्होक विज्ञान कर्मशियल ॲक्वा कल्चर ॲन्ड फिशरीस.	--	--	--	--	--	--	६) संशोधन केंद्र कला-०१ वाणिज्य-०१ विज्ञान-०१
	वडवणी तालुका								
	वडवणी गाव	२५) बी.व्होक टेक्सटाईल्स	--	--	--	--	--	--	--
	पाटोदातालुका								
	अ) पाटोदा शहर	२६) एम.एस.डब्लयु महा.	--	--	--	--	--	--	७) संशोधन केंद्र कला-०१ वाणिज्य-०१ विज्ञान-०१
	क) पारगांव	२७) संत वाडमयाचे कला व सामाजिक शास्त्रे महा-०१	--	--	--	--	--	--	--
	एकुण:-	२७	२	२	१	-	-	२	३०

PERSPECTIVE PLAN 2021-2022

जिल्हा : उस्मानाबाद

अ.क्र.	तालुका निहाय प्रस्तावित ठिकाणांची नांवे	विद्याशाखेनिहाय प्रस्तावित महाविद्यालयांची संख्या							
		विद्याशाखा		ललित कला विद्याशाखा		शिक्षण शास्त्र	शारिरीक शिक्षण शास्त्र	विधी	संशोधन केंद्र
		कला, सामाजिक शास्त्रे, वाणिज्य व विज्ञान विद्याशाखा	व्यवस्थापनशास्त्र	परफॉर्मिंग आर्टस्	व्हिज्युअल आर्टस अँड क्राफ्टस				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१)	**उस्मानाबाद शहर** (नगरपालिका क्षेत्र)	१) महिला कला महा-०१ २) बी.एस्सी. नॉन कन्हेशनल एनर्जी महा-०१ ३) बी.एस्सी. नॉन कन्व्हेशनल अॅन्ड कन्व्हेशनल एनर्जी ४) बी.एस्सी. नेटवर्किंग व मल्टिमिडिया-०१ ५) बी.एस्सी. व्होकेशनल सायन्स (इंटरडि सिप्लिनरी) ६) बी.व्होक मेडिसिनल प्लॉटंस ग्रोवर ७) बी.व्होक हॅन्डीक्राप्ट अॅन्ड क्राप्ट. ८) बी.व्होक लेदर टेक्नॉलॉजी	१)एम.बी.ए.-०१ २) हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग-०१ ३) ट्रॅव्हल टुरिझम अँड एव्हिएशन-०१	१) नाटय संगीत व नृत्य-०१	१) बॅचलर ऑफ फाईन आर्ट-०१	--	--	--	१) संशोधन केंद्र कला-०३ वाणिज्य-०२ विज्ञान-०३
अ)	**नवीन अभ्यासक्रम पाठयक्रम**								
		--	--	--	--	--	--	--	--
ब)	**नवीन विषय (पदवी) :-**								
		१) वाणिज्य २) अॅन थ्रोपोलॉजी. ३) समाजशास्त्र.	--	--	--	--	--	--	--
	नवीन विषय (पदव्युत्तर) :-								
		१) एम.एस्सी. डेअरीसायन्स २) एम.एस्सी. इन लेदर टेक्नॉलॉजी	--	--	--	--	--	--	--
क)	**नवीन विद्याशाखा :-**								
		१) वाणिज्य विद्याशाखा. २) एम.एस्सी. इन क्वॉलिटी मॅनेजमेंट.	--	--	--	--	--	--	--
ड)	**नवीन अतिरिक्त तुकडीवाढ :-**								
		१) बी.कॉम. ०२ २) बी.एस्सी.०२	--	--	--	--	--	--	--
	कळंब तालुका								
२	अ) कळंब शहर	९) बी.व्होक विज्ञान १०) बी.एस.डब्ल्यु. महाविद्यालय १	--	--	--	--	--	--	२) संशोधन केंद्र कला-०१ वाणिज्य-०१ विज्ञान-०१
	ब) डिकसळ	११) संत वाडमयाचे कला व सामाजिक शास्त्रे महा-०१	--	--	--	--	--	--	--
	क) येरमाळा	१२) कला, वाणिज्य व विज्ञान (कौशल्य विकास अभ्यासक्रमासह	--	--	--	--	--	--	--
	उमरगा तालुका								
	उमरगा शहर	१३) महिला कला, वाणिज्य व विज्ञान महा-०१ (कौशल्य विकास अभ्यासक्रमासह	--	२) नाटय संगीत व नृत्य-०१	--	--	--	१) विधी महा (पाच वर्षीय अभ्यासक्रम)	--
	तुळजापुर तालुका								
	(अ) तुळजापुर शहर	१४) बी.व्होक ट्रॅव्हल अॅन्ड टुरिझम मॅनेजमेंट १५) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	४) कॉलेज ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंट अॅड टुरिझम ५) ट्रॅव्हल अॅड टुरिझम मॅनेजमेंट-१ (मेडिकल टुरिझम अॅड व्होकेशनल कोर्स)	३) नाटय संगीत व नृत्य-०१	--	--	--	--	३) संशोधन केंद्र कला-०१ वाणिज्य-०१ विज्ञान -०१

	कारी (सावरगांव)	१६) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय	--	--	--	--	--	--	--
	नविन अतिरिक्त तुकडी (उमरगा)								
		१) बी.कॉम. १ २) बी.एस्सी. १	--	--	--	--	--	--	--
	वाशी तालुका								
	तेरखेडा	१७)मास्टर ऑफ लायब्ररी ॲन्ड इन्फॉरमेशन सायन्स.	--	--	--	--	--	--	--
	परंडा शहर	१८)बी. व्होक. लेदर ॲण्ड बायो प्रोडक्ट सायन्स.	--	--	--	--	--	--	--
	भूम तालुका								
	भुम शहर	१९)बी.व्होक सायन्स	--	--	--	--	--	--	--
	गिरवली	--	--	--	--	--	--	--	--
	एकुण :-	**१९**	५	**३**	**१**	--	--	**१**	१४

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University
Aurangabad – 431 004, Maharashtra, India
NACC Re-accredited 'A' Grade
Office PBX : (0240) 24033900/400
Office Tele : (0240) 2403218 / 2403223
Affiliation: (0240)2403118/2403119/2403115
Web Site : www.bamu.ac.in
http://bamua.digitaluniversity.ac

स्थापना वर्ष : १९५८

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ
औरंगाबाद- ४३१ ००४, महाराष्ट्र, भारत
नॅक समितीतर्फे 'अ' दर्जा प्राप्त
Office : Academic Section
कार्यालय :- शैक्षणिक विभाग (संलग्नीकरण)

Ref. No. ACAD/AFFIL/RM/2020-21/ *Date : 21-12-2020*

To,
The Principals / Directors,
All Affiliated Colleges and
Recognized Institutions,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada
University, Aurangabad.

Subject :- Fees for submission of forms for New Proposals for Colleges Additional Divisions, Faculty & Setalite Center etc. for the Academic Year 2021-22 and onwards.

Sir / Madam,

As per Ordinance –150, 151,152 & 152 [A] the Fees for affiliation for the academic year 2021-22 and onwards shall be as follows:

Please submit separate proposal for Under Graduate and Post Graduate Courses along with separate requisite fees on or before 31 December 2020.

Sd/-
Registar
Dr. Babasaheb Ambedkar
Marathwada University,
Aurangabad.

DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY, AURANGABAD [M.S.] INDIA.

ORDER OF AMENDED ORDINANCES FOR AFFILIATION FEE /02/ 2020.

WHEREAS the Committee appointed by the Authorities of the University to amend the Ordinances relating to affiliation fee for opening of new colleges, first affiliation, continuation of affiliation, extension of affiliation and permanent affiliation to the affiliated colleges.

AND

WHEREAS the report of the said committee is accepted by the Hon'ble Vice-Chancellor and directed that to place the same before the management council for further discussion.

AND

WHEREAS there is no meeting of the Academic Council is arranged to accept the said amended ordinances to apply to the affiliated colleges.

AND

WHEREAS the report of the said Committee is accepted by the Board of Deans and recommended to the Academic Council for consideration.

AND

WHEREAS the Management Council at its meeting held on 29.08.2020 has accepted the ***amended ordinances 150, 151, 152 & 152 [A] relating to revised affiliation fee to apply to the affiliated colleges*** from the academic year 2021-2022.

AND

WHEREAS the Academic Council is yet to be considered the amended ordinances relating to fee for opening of new colleges, first affiliation, continuation affiliation, extension of affiliation and permanent affiliation fee.

AND

THEREFORE, I, PROF. (DR.) PRAMOD YEOLE, VICE-CHANCELLOR of Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, in exercise the powers conferred on me as per the provisions of section-12 [7] & 12 [8] of Maharashtra Public Universities Act, 2016 and directs that, ***the amended ordinances relating to revised affiliation fee for Colleges shall be implement from the academic year 2021-2022 and enforce from the date of Management Council held on 29.08.2020.***

AND

THESE, directives shall be operative till such time and date as amended ordinances is to be assented by the Hon'ble Chancellor.

University Campus,
Aurangabad-431 004.
REF.NO. AM.ORD./AFFI.FEE/02/2020/15599-15609

Date:- 08-09-2020.
16

****

Prof. Dr. Pramod Yeole,
Vice-Chancellor.

Copy forwarded for information and necessary action to:-

1] The Director, Higher Education, Pune.

2] The Director, Technical Education, Mumbai.

3] The Heads of University departments & Sub Campus, Osmanabad.

4] The Principal, Autonomous Colleges,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.

5] The Principal, All Affiliated Colleges,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.

6] The Director, Recognized affiliated Institutions,

6] The I/C Post Graduate Centers of affiliated colleges,

7] The Director, UNIC,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.

8] The Deputy Registrar, [Establishment Section],

Copy to :-

1] The Finance and Accounts Officer,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.

2] The Deputy Registrar, [Academic Section],

3] The Record Keeper, Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University

--=**=--

*O*080920/-*

DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY

Statement showing the first affiliation fees and annual affiliation fees pertaining to Ordincance-150 for Opening New College and under extension for New Division / New Course / New Faculty's for Academic Year 2021-2022 and onwards.

O.150:- Annualand First Affiliation fees remittance by management of affiliated colleges / Recognized Institutions after obtained the permission from Government of Maharashtra for Under Graduate and Post Graduate Course as per mention in following table.

[A] Under Graduate Courses : [fees for Per Course / Division / Branch]:

Sr. No.	Name of Course	Name of Faculty	**Revised Fees**
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 18,000/- Per Course
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 18,000/- Per Course
3]	Science	Science and Technology	Rs. 25,000/- Per Course
4]	Bachelor of Vocational Science (B.Voc.)	Science and Technology	Rs. 10,000/- per Course
5]	Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 35,000/- Per Course
6]	Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000/- Per Course
7]	Law	Inter-disciplinary studies.	Rs. 30,000/- Pre Law five Year Course Rs. 30,000/- Degree Course
8]	Management Science	Commerce and Management	Rs. 35,000/- Per Course
9]	Engineering	Science and Technology	Rs. 40,000/- Per Branch
10]	Architecture	Science and Technology	Rs. 40,000/- Per Branch
11]	Pharmacy	Science and Technology	Rs. 1,00,000/- Per Branch
12]	Fine Art	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000/- Per Course.

[B] All Post Graduate Courses [Fees for Per Course]:

Sr. No.	Name of Course	Name of Faculty	**Revised Fees**
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 10,000/-
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 15,000/-
3]	Science	Science and Technology	Rs. 20,000/-
4]	Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000/-
5]	Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 20,000/-
6]	All Professional Courses	Course wise respective faculty's	Rs. 1,00,000/-
7]	L.L.M.	Inter-disciplinary studies.	Rs. 30,000/-
8]	M. Voc.	Science and Technology	Rs. 15,000/-

NOTE:-

1. **The First Affiliation and Annual Affiliation Fees shall be no change in every academic year. It should be a re-consider for every five years at the time of published 'five yearsperspective plan' of the University.**
2. **University shall not take any additional fees in respect of academic audit except affiliation fees.**

--=**=--

DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY

Statement showing the processing fees pertaining to Ordincance-151 for Opening New College / New Course / New Division / New Faculty's / Recognized Institutions for academic Year 2021-2022 and Onwards.

O.151:- Processing fees remittance by management of affiliated colleges / Recognized Institutions for opening New College / New Course / New Division / New Faculty's as per mention in following table.

Sr. No.	Name of Course	Name of Faculty	**Revised Fees**
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 33,000/-
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 33,000/-
3]	Science	Science and Technology	Rs. 45,000/-
4]	Vocational Courses	Science and Technology	Rs. 20,000/-
5]	Education & Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 1,00,000/- Per Course
6]	Law	Inter-disciplinary studies.	Rs.50,000/- Pre Law of Five year Course& Rs. 1,00,000/- Per Degree Course
7]	Management Science For M.B.A.	Commerce and Management	Rs. 1,00,000/- (New College) Rs. 50,000/- (New Division)
8]	Engineering	Science and Technology	Rs. 3,00,000/- (New College) Rs. 1,50,000/- Per Branch
9]	Architecture	Science and Technology	Rs. 2,00,000/-
10]	Pharmacy	Science and Technology	Rs. 3,00,000/-
11]	B.C.A., B.B.A. and Other Under Graduate Courses for Management Faculty.	Commerce and Management	Rs. 1,00,000/- Per Course
12]	B.Sc. [Comp.Sci.], B.Sc. [I.T.], B.Sc.[Bio.Info.], B.Sc.[Bio.Tech.], B.C.A.[Science Faculty].	Science and Technology	Rs. 1,00,000/- Per Course
12A]	B. Voc. Courses approved by UGC	Respective faculty's of Course	Rs. 10,000/- Per Course
13]	Mass Communication and Journalism etc. for Professional Courses. (M.M.C.J.)	Inter-disciplinary studies.	Rs. 1,00,000/- Per Course
13A]	B. A. M.C.J.	Inter-disciplinary studies.	Rs. 75,000/- Per Course
14]	All Post Graduate Courses for Science Faculty	Science and Technology	Rs. 1,00,000/- Per Course
15]	All Post Graduate Courses for Education and Physical Education Courses.	Commerce and Management	Rs. 1,00,000/- Per Course
16]	B.C.M., D.C.A., M.C.M., M.P.M., D.B.M., D.L.L., D.P.M., etc. Post Graduate Courses for Management Faculty.	Commerce and Management	Rs. 1,00,000/- Per Course
17]	M.A., M.Com.	Course wise respective faculty's	Rs. 75,000/- Per Course
18]	All Post Graduate Courses for Pharmacy and Engineering.	Science and Technology	Rs. 2,00,000/- Per Course
19]	Fine Art P.G. Course	Inter-disciplinary studies.	Rs. 75,000/- Per Course
20]	Fine Art U.G. Course	Inter-disciplinary studies.	Rs. 40,000/- Per Course
21]	Post Graduate CoursesOf Law.	Inter-disciplinary studies.	Rs. 1,50,000/-

Note: -

1. **Processing fees of opening New College / New Course / New Division / New Faculty's one times remittance by management of colleges/ Recognized Institutions shall not be refundable at any cost to applicant or management of colleges.**
2. **Processing fees of opening New College / New Course / New Division / New Faculty's shall be no change in every academic year. It should be a re-consider for every five years at the time of published 'five years perspective plan' of the University.**

--=**=--

F*080920/-

DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY

Statement showing the processing fees pertaining to Ordincance-152 for Opening under extension of New Subject / New Method / Specialization etc. and First Affiliation and Continuation Affiliation fees of said subject for academic Year 2021-2022 and Onwards.

O.152:- Processing fees remittance by management of affiliated colleges / Recognized Institutions for Opening under extension of New Subject / New Method / Specialization etc. and First Affiliation and Continuation Affiliation fees of said subject as per mention in following table.

Sr. No.	Name of Course	Name of Faculty	Revised Fees
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 6,000/- Per Subject
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 6,000/- Per Subject
3]	Science	Science and Technology	Rs. 9,000/- Per Subject
4]	Vocational Degree and Certificate Courses approved by UGC	Respective Faculty's	Rs. 9,000/- Per Subject
4] A)	B.Sc. Vocational Science	Science and Technology	Rs. 9,000/- Per Subject
5]	Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 5,000/- Per Method / Subject.
6]	Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 5,000/- Per Method / Subject.
7]	Law	Inter-disciplinary studies.	Rs. 5,000/- Per Subject / Specialization.
8]	Management Science	Commerce and Management	Rs. 10,000/- Per Subject / Specialization.
9]	Engineering	Science and Technology	Rs. 15,000/- Per Subject / Specialization.
10]	Architecture	Science and Technology	Rs.15,000/- Per Subject / Specialization.
11]	Fine Art	Inter-disciplinary studies.	Rs. 5,000/- Per Subject / Specialization.
12]	Pharmacy	Science and Technology	Rs. 15,000/- Per Subject / Specialization.

Note : -

1. **Processing fees of opening under extension of New Subject / New Method / Specialization etc. one times remittance by management of colleges shall not be refundable at any cost to applicant or management of colleges.**
2. **Processing fees of opening under extension of New Subject / New Method / Specialization etc. shall be no change in every academic year. It should be a re-consider for every five years at the time of published 'five years perspective plan' of the University.**

--=**=--

O. 152 [A]:- CONTINUATION OF AFFILIATION / RECOGNITION:-

[1] Every permanent Affiliated Colleges seeking continuation of Affiliation/ Recognition shall pay a fee of Rs. 10,000/- for continuation affiliation fee for all courses.

[2] Revised Prices of Various Application Forms: - **(Available on-Line)**

[a] Application form for grant of Permission of New College/ Institution Rs. 1,000/-

[b] Application form for First time Affiliation Rs. 1,000/-

[c] Application form for continuation of Affiliation/Continuation of Recognition/Affiliation for Natural Growth/Extension of Affiliation/ Extension of Recognition. Rs. 1,000/-

[d] University Perspective Plan Rs. 1,000/-

Statement showing the fees for Govt. Recognized Institutes

Annual Affiliation Fees / Continuation and Extension Fees.

Sr. No.	Name of Course	Amount of Fees for Academic Year 2021-22 and Onwards
[1]	Non Professional Courses	Rs. 1,25,000/-
[2]	Professional Courses	Rs. 1,87,500/-

STATEMENT SHOWING THE UNDER GRADUATE AND POST GRADUATE COURSES FEES FOR PERMANENT AFFILIATION FROM ACADEMIC YEAR 2021-2022 AND ONWARDS

A]	**Under Graduate Courses**		**Amount of Fees for Academic Year**	
Sr. No.	Name of Course	Name of Faculty	ANNUAL FEES	PERMANENT FEES
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 18,000 x 5 =	Rs. 90,000/-
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 18,000 x 5 =	Rs. 90,000/-
3]	Science	Science and Technology	Rs. 25,000 x 5 =	Rs. 1,25,000/-
4]	Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 35,000 x 5 =	Rs. 1,75,000/-
5]	Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000 x 5 =	Rs. 1,25,000/-
6]	Law	Inter-disciplinary studies.	Rs. 30,000 x 5 =	Rs. 1,50,000/-
7]	Management Science	Science and Technology	Rs. 35,000 x 5 =	Rs. 1,75,000/-
8]	Engineering	Science and Technology	Rs. 40,000 x 5 =	Rs. 2,00,000/-
9]	Architecture	Science and Technology	Rs. 40,000 x 5 =	Rs. 2,00,000/-
10]	Fine Art	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000 x 5 =	Rs. 1,25,000/-
11]	Pharmacy	Science and Technology	Rs.1,00,000x5 =	Rs. 5,00,000/-

B]	All Post Graduate Courses [Fees For Per Course]		Amount of Fees for Academic Year	
Sr. No.	**Name of Course**	**Name of Faculty**	**ANNUAL FEES**	**PERMANENT FEES**
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 10,000 x 5 =	Rs. 50,000/-
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 15,000 x 5 =	Rs.75,000/-
3]	Science	Science and Technology	Rs. 20,000 x 5 =	Rs. 1,00,000/-
4]	Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000 x 5 =	Rs. 1,25,000/-
5]	Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 20,000 x 5 =	Rs. 1,00,000/-
6]	All Professional Courses	Course wise respective faculty's	Rs. 1,00,000x5 =	Rs. 5,00,000/-

Note:-

1. **The Permanent Affiliation Fees one times remittance by management of colleges shall not be refundable at any cost to applicant or management of colleges.**
2. **The Permanent Affiliation Fees remittance by management of college shall be five times of the Annual Affiliation Fees as per mention in Ordinance-150 in respect of annual affiliation.**
3. **The Permanent Affiliation Fees shall be no change in every academic year. It should be a re-consider for every five years at the time of published 'five years perspective plan' of the University.**

Report Submitted pertaining to draft of amended Ordinance-150, 151, 152 and 152 [A] in respect of first annual affiliation fees, processing fees of new college / New course / New Division, Opening New Subject under extension and Permanent Affiliation Fees respectively as per mention in said draft. Committee has recommended the various fees in corporate of said ordinance should be applicable with due process from the Academic Year 2021-2022 and onwards.

--=**=--

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
संलग्नीत महाविद्यालय व प्रस्तावित नवीन महाविद्यालयांसाठी सूचना

१. सर्व संलग्नीत महाविद्यालयांना / परिसंस्थांना / संस्थांना सूचित करण्यात येते की, जयांना विस्तारीकरणाअंर्तगत नवीन अभ्यासक्रम, पाठयक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीस किंवा सॅटेलाईट केंद्र नुतनीकरण व सम्यक योजना / बृहत आराखड्यामध्ये समाविष्ट असलेल्या प्रस्तावित ठिकाणासाठी / अभ्यासक्रमांसाठी नविन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अर्ज करावयाचा असेल, अशा सर्वांना अर्ज सादर करण्याची मुदत दि. ३१ डिसेंबर, २०२० अखेर राहील.

२. बृहत अराखड्या मध्ये विहित केलेल्या ठिकाणासाठी विहित शुल्कासह निर्धारीत केलेल्या प्रपत्र "अ" मध्ये पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी स्वतंत्र अर्ज दि. ३१ डिसेंबर, २०२० पर्यंत सार्वजनिक सुट्टया वगळून कार्यालयीन वेळेच्या आत सादर करणे आवश्य राहिल.

३. बी.एड., एम.एड., बी.पीएड., इत्यादी एन.सी.टी.ई. भोपाळ प्राधिकरणाची मान्यता आवश्यक असणाऱ्या अभ्यासक्रमासाठी विद्यापीठाकडे अर्ज सादर करावा तसेच एन.सी.टी.ई. भोपाळ यांच्याकडे ही सादर करावा. त्या अर्जाची प्रत एन.सी.टी.ई. कडे सादर करण्याची जबाबदारी संबंधीत संस्थेची राहील. प्रस्तुत प्राधिकरणाकडे विहित केलेल्या नियमानुसार स्वतंत्र अर्ज करणे आवश्यक राहिल.

४. विधी, बी.व्होक, ललित कला इत्यादी विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमासाठी तसेच एम.बी.ए., एम.सी.ए., हॉटेल मॅनेजमेंट ॲण्ड केटरिंग टेक्नॉलॉजी इत्यादी अभ्यासक्रमांना ए.आय.सी.टी.ई. च्या प्राधिकरणाची मान्यता घेणे आवश्यक असल्यामुळे शैक्षणिक संस्थानी ए.आय.सी.टी.ई., यु.जी.सी. तसेच विद्यापीठास विहित केलेल्या नियमानूसार स्वतंत्र अर्ज करणे आवश्यक राहील. ए.आय.सी.टी.ई. कडे अर्ज सादर करण्याची जबाबदारी संस्थेची राहील.

५. **बृहत अराखड्या व्यतिरिक्त ठिकाणासाठी अर्ज सादर केल्यास प्रस्ताव स्विकरण्यात येणार नाही तसेच प्रस्तुत प्रकारचा अर्ज पोस्टाने प्राप्त झाल्यास भरणा केले शुल्क परत करण्यात येणार नाही.**

६. **शैक्षणिक संस्थांच्या नविन महाविद्यालयाबाबत महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम १०९ नुसार कारवाई करण्यात येईल.**

७. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाशी सद्यस्थितीत संलग्नीत असलेल्या महाविद्यालयांनी / मान्यता प्राप्त परिसंस्थांनी शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ पासून नविन अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी, सॅटेलाईट केंद्र व सेकंड शिफ्ट इत्यादीबाबतचे विस्ताराचे विहित नमुन्यातील अर्ज विहित मुदतीत ऑनलाईन पध्दतीने भरुन त्याची प्रिंट घेवून सदर अर्ज / प्रस्ताव ०४ प्रतीत व सॉफ्टकॉपी D.V.D. मध्ये आवश्यक त्या कागदपत्र, प्रक्रिया शुल्क आदी व संलग्नता शुल्कासह विद्यापीठाच्या संलग्नता विभागात सादर करावे.

८. **नॅक :-** सर्व संलग्नीत पात्र महाविद्यालयांनी नॅक मुल्यांकन करणे आवश्यक राहील, ज्या महाविद्यालयाचे संलग्नीकरण वर्ष २०२१-२२ मध्ये किंवा त्यापुर्वी नॅक मुल्याकंन झालेले असतील अशाच महाविद्यालयांनी पुनर्रमुल्यांकन करुन घेण्यात यावे. जी संलग्नित महाविद्यालय नॅक मुल्याकंन करुन घेणार नाही, अशा महाविद्यालयांचा अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, तुकडी व इत्याबाबतचे प्रस्ताव शासनाकडे शिफारशीत केले जाणार नाहीत.

९. **विस्तारा बाबत (Extension):-** विद्यापीठाने व शासनाने ज्या महाविद्यालयांच्या दोन, तीन व चार वर्षीय अभ्यासक्रमांना मान्यता / संलग्नीकरण दिलेले आहे. अशा महाविद्यालयांची संपूर्ण एक पहिली बॅच बाहेर पडेपर्यंत विस्तारीकरणाअंतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ साठी अर्ज करु नये. अशा महाविद्यालयांने अर्ज सादर केल्यास त्यांची शासनाकडे शिफारस करण्यात येणार नाही, याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.

१०. **विस्तारीकरण (Extension) :-** नविन अभ्यासक्रम, पाठयक्रम, विषय, विद्याशाखा व अतिरिक्त तुकडी:- शासकीय किंवा अशासकीय संलग्नित महाविद्यालयांमध्ये एखादा नविन अभ्यासक्रम, पाठयक्रम, विषय, विद्याशाखा व अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यासाठी परवानगी मागणारे व्यवस्थापन, पुढील शैक्षणिक वर्षामध्ये सुरु करण्याकरीता सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी मा. कुलसचिव, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांच्याकडे विहित नमुन्यात अर्ज करावेत.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ आणि शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासनाच्या निर्णयाच्या अधिन राहून विहित केलेल्या मुद्दयांमध्ये अर्ज सादर करणे अनिवार्य राहिल.

११. विस्तारीकरणाअंतर्गत अर्ज सादर करणेबाबत सुचना :-

१. ज्या संलग्नित शासकीय / अशासकीय महाविद्यालयांकडे कला, वाणिज्य व विज्ञान किंवा कला व विज्ञान किंवा कला विद्याशाखेचे अभ्यासक्रम सुरु असतील अशा महाविद्यालयांनी शिक्षणशास्त्र, शारिरीक शिक्षण व एम.बी.ए., एम.सी.ए., अभियांत्रिकी, वीधी, औषधनिर्माणशास्त्र, ललित कला, वास्तुशास्त्र इत्यादी एन.सी.टी.ई. व ए.आय.सी.टी.ई. अनुक्रमे अंतर्गत येणारे अभ्यासक्रम वगळून उर्वरित इतर अभ्यासक्रमासाठी विस्तारीकरणाअंतर्गत अर्ज सादर करणे अनुज्ञेय आहे.

२. बी.सी.ए. /बी.बी.ए./बी.एस्सी. (संगणकशास्त्र) / बी.सी.एम. / एम.सी.एम./एम.लिब./बी.लीब./बी.एम.सी.जे./ एम.एस.डब्ल्यु./बी.एस. डब्ल्यु. इत्यादी अभ्यासक्रम स्वतंपणे सुरु असणाऱ्या महाविद्यालयांनी कला, वाणिज्य व विज्ञान विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमांसाठी विस्तारीकरणाअंतर्गत अर्ज करु नये. प्रस्तुत प्रकारच्या अर्जाची शिफारस शासनाकडे करण्यात येणार नाही.

३. ए.आय.सी.टी.ई. व एन.सी.टी.ई. बार कौन्सिल ऑफ इंडिया, आर.सी.आय. इल्यादी प्राधिकरणाच्या अखत्यारीत येणाऱ्या अभ्यासक्रमांसाठी स्वतंत्र अर्ज करणे आवश्यक राहील.

१२. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ व महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय / पत्रामधील तरतुदी व निकषास बाधा निर्माण होत असल्यास नविन महाविद्यालयासाठी सम्यक योजना / बृहत आराखड्यामध्ये निर्देशित केलेला बिंदू / ठिकाण रद्द किंवा पुनर्रस्थापित करण्याबाबतचे अंतिम अधिकार विद्यापीठास असतील.

१३. शुल्क भरणे बाबत सुचना :-

१) सर्व संलग्नित महाविद्यालयांनी / नविन शैक्षणिक संस्थांनी शुल्क भरणा विद्यापीठामध्ये सप्टेंबर अखेर पर्यंत कार्यालयीन वेळेमध्ये रोखीने अथवा धनाकर्षाद्वारे लेखा विभागामध्ये सर्व प्रकारचे शुल्क भरण्यात यावे. रोखीने अथवा धनाकर्षाद्वारे शुल्क भरल्यानंतर भरणा केलेली पावती शैक्षणिक विभागामध्ये सादर केल्यानंतरच प्रस्तुत प्रस्ताव स्विकारले जातील याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.

२) धनादेश गहाळ होणे, धनादेशाचा गैरवापर होणे, धनादेश वेळेवर न वटल्याने किंवा धनादेशाचे रोखीकरण न होणे किंवा विलंब लागणे व तसेच सप्टेंबर अखेर प्रस्ताव प्राप्त होणे इत्यादी बाबींचा गैरप्रकार टाळण्यासाठी शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ पासून शैक्षणिक विभागाच्या संबंधित सर्व शुल्काचा भरणा लेखा विभागामध्ये करण्यात यावा. याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.

१४. विस्तारीकरणाअंतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढबाब सूचना :-

a) ज्या संलग्नित महाविद्यालयांना विस्तारीकरणाअंतर्गत सर्व विद्याशाखेच्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी विस्तरीकरणाअंतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ या पदवी अभ्यासक्रमासाठी अर्ज सादर करावयाचा आहे, अशा महाविद्यालयांनी अध्यादेश - १५१ अन्वये निर्धारीत केलेले शुल्क विहित केलेल्या नियमानुसार भरणे अनिवार्य राहील.

b) ज्या संलग्नित महाविद्यालयांना सर्व विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमासाठी विस्तारीकरणाअंतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ या पदवी अभ्यासक्रमासाठी अर्ज सादर करावायाचा आहे. अशा महाविद्यालयांनी अध्यादेश - १५१ अन्वये निर्धारीत केलेले शुल्क विहित केलेल्या नियमानूसार भरणे अनिवार्य आहे.

c) ज्या संलग्नित महाविद्यालयांना सर्व विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमासाठी विषयवाढ / विद्याशाखावाढ या पदवी अभ्यासक्रमासाठी अर्ज सादर करावयाचा आहे, अशा महाविद्यालयांनी अध्योदश - १५१ अन्वये निर्धारीत केलेले शुल्क विहित केलेल्या नियमानूसार भरणे आवश्यक राहील. प्रस्तुत विषयवाढ व विद्याशाखावाढ साठी अध्यादेश - १५०, १५१ मध्ये निर्धारीत केलेले शुल्क लागू राहणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

d) **विद्यापीठ प्राधिकरणाने अथवा मा. कुलगुरुनी त्यांना प्राप्त असलेल्या अधिकारात पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या नविन प्रस्तावपैकी नविन प्रस्तावित महाविद्यालये / परिसंस्था संशोधन केंद्र / अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, तुकडीवाढ व सॅटेलाईट केंद्र इत्याबाबत शासनाकडे सकारात्मक / नकारात्मक शिफारस केल्यास व्यवस्थापन परिषद दि. २९/०८/२०२० रोजी घेतलेल्या निर्णयानूसार व अध्यादेश - १५१ मधिल टिपनुसार कोणत्याप्रकारचे शुल्क परतावा करतायेणार नाही. याची कृपया नोंद घ्यावी.**

e) सर्व संलग्नित महाविद्यालयांना सूचित करण्यात येते की, या प्रदेशातील पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पुर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांना रोजगार मिळावा, ते बेरोजगार राहू नयेत म्हणून बृहत अराखड्यामध्ये परिशिष्ट - अ, परिनियम - १३३ व परिनियम - २२८ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले अभ्यासक्रम विस्तारीकरणाअंतर्गत (अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ) विहित केलेल्या नियमानुसार अर्ज सादर करण्यात यावे, याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.

f) विस्तारीकरणाअंतर्गत जी संलग्नित कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय महिला / इंग्रजी माध्यम /आदिवासी विद्यार्थ्यांसाठी तुकडीवाढ बाबत विद्यापीठास अर्ज साद करतील, अशा महाविद्यालयांना प्रस्तुत प्रकरणी विशेष प्राधान्याने शासनाकडे शिफारस करण्यात येईल.

g) अद्ययावत सुविधांनी परिपूर्ण असलेल्या व्यावसायिक संलग्नित महाविद्यालयांनी सादर केलेले पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांचे प्रस्ताव विशेष प्राधान्याने शासनाकडे शिफारशीत करण्यात येतील.

h) प्रत्येक जिल्ह्याच्या ठिकाणी संलग्नित महाविद्यालयांनी "कम्युनल हार्मनी" (Communal Harmony) या पदविका एक वर्षीय अभ्यासक्रमासाठी विस्तारीकरणाअंतर्गत सर्व संबधीत महाविद्यालयांनी अर्ज करावेत. पोलिस विभाग, महसूल विभाग व इतर सेवेत असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी तसेच नियमित शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सदरील अभ्यासक्रम तयार करण्यात आलेला आहे.

i) एन.सी.ई.टी., ए.आय.सी.टी.ई. बार कोन्सिल ऑफ इंडिया, कौन्सिल ऑफ ऑर्किटेक्चर, कौन्सिल ऑफ फॉमसी इत्यादी केंद्रीय प्राधिकरणाची मान्यता आवश्यक असणाऱ्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी शैक्षणिक संस्थांनी प्रस्ताव सादर केल्यानंर प्रस्तुत संस्थेचा दोन वर्षासाठी वैध राहीत परंतू संबधीत संस्थेस दरवर्षी एकूण अनुज्ञेय शुल्काच्या १० % प्रक्रिया शुल्क अनिवार्य राहील. अन्यथा सदरील प्रस्ताव अवैद्य ठरविण्यात यईल.

j) शासन निर्णय दि. १३ सप्टेंबर, २०१७ व दि. १५ सप्टेंबर, २०१७ अन्वये विहित केल्यानुसार नीवन प्रस्तावित महाविद्यालये व विस्तारीकरणाअंतर्गत प्रस्ताव सादर करणाऱ्या सर्व महाविद्यालयांना पायाभूत सुविधा, आवश्यक सामुग्री / साहित्य व दस्ताऐजानूसार प्रस्ताव सादर करणे अनिवार्य राहील. अन्यथा सदरील प्रस्ताव अवैध ठरविण्यात येईल.

43

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Appendix-A

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Humanities

Sr. No.	Subjects:
01	Marathi
02	Hindi
03	English
04	Urdu, Arabic & Persian
05	Islamic Studies
06	Sanskrit
07	Foreran Languages
08	Pali & Buddhisam
09	Modies Studies
10	Psychology
11	Geography
12	Political Science
13	Sociology
14	History
15	Economics
16	Public Administration
17	Philosophy
18	Military Science
19	Thought of Mahatma Phule & Dr. Ambedkar
20	Islamic Studies
21	Tourism and Travel Manage.
22	N.C.C.
23	Women's Studies
24	Counseling
25	Psychological Counseling
26	Museum Studies
27	Counseling Psychology
28	Archaeology
29	LLB.
30	LLM
31	Per Laws
32	Labor Laws D.L.L.
33	Taxation Laws
34	Consumer Protection law (DCPL)
35	intellectual property (DIPL)
36	Cyber Laws (DCL)
37	Medical Jurisprudence & Forensic Science (DMJ & FS)
38	Corporate Laws (DCL)
39	Import-Expert Laws (DIFL)
40	Course in Corporate Law
41	Human Rights Law

--=**=--

JK*07072018/-

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Appendix-B

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Science & Technology

Sr. No.	Subjects:
01	Physics
02	Chemistry,
03	Botany,
04	Zoology,
05	Mathematics,
06	Microbiology,
07	Bio-Chemistry,
08	Modern biology,
09	Statistics,
10	Electronics,
11	Dairy Science,
12	Industrial Chemistry,
13	Geology,
14	Fisheries,
15	Horticulture,
16	Soil Science,
17	Crop Physiology
18	Seed Production,
19	Farm Machine,
20	Weed Control,
21	Plant Pathology,
22	Agricultural Microbiology,
23	Parasitological,
24	Animal Physiology,
25	Poultry Science,
26	Plant Protection,
27	Fodder Science,
28	Dyes and Drugs,
29	Textile Chemistry,
30	Analytical Chemistry,
31	Fine Chemicals & Pharmaceuticals,
32	Polymer Chemistry,
33	Oil Paints, Varnish, Soap Synthetic Detergents,
34	Cellulose Science,
35	Environmental Science,
36	Food Technology,
37	Pharmacology,
38	Work Shop Technology/ Instrumentation,
39	Cold Storage & Preservation,
40	Computer Science,
41	Linear Programming,
42	Agrochemicals & Fertilizers,
43	Geography,
44	Bio-Physics,
45	Psychology,
46	Applied Physics,
47	Machine Shop Practice,
48	Applied Nutrition & Public Health,
49	Nutrition,
50	Modern Industrial Electronics & Microwaves,

51	Forestry,
52	Applied Mycology,
53	Bio-Technology,
54	Computer Application (V)
55	Industrial Chemistry,
56	Food Science & Quality Control (V),
57	Clinical Nutrition and Dietetics (V),
58	Bio-Technic & Specimen Preparation (V),
59	Seed Technology,
60	Sericulture (V),
61	Industrial Fish & Fisheries (V),
62	Instrumentation (V)
63	Optical Instrumentation (V),
64	Geoexploration & Drilling Technology (V),
65	Computer Maintenance (V),
66	Electronics Equipment Management (V),
67	Automobile Maintenance (V),
68	Environment & Water Management (V),
69	Rural Technology (V),
70	Refrigeration & Air Conditioning (V),
71	Manufacturing Processes (V),
72	Construction Management & Technology (V),
73	Electronics (V),
74	Industrial Microbiology (V),
75	Still Photography & Audio Production (V),
76	Mass Communication,
77	Bio-Technology (V),
78	Applied Mathematics (V),
79	Astronomy (V),
80	Instrumentation Practice (V),
81	Dry Land Agriculture (V),
82	Information Technology,
83	Computer Applications,
84	Biodiversity & Resource Management,
85	Drilling Technology,
86	Astonomy & Astrophysics,
87	Electronics Media,
88	Electronics Media & Informatics
89	Bioinformatics
90	Life Science
91	Forensic Science
92	Nano Technology
93	Home Science
94	Networking and Multimedia.
95	Textile and Interior Decoration,
96	Herbal Technology,
97	Industrial Automation.
98	Geo-Physics,

99	Industrial Mathematics,
100	Bio-Processing,
101	Plant Biotechnology,
102	Sericulture Technology.
103	Artificial Intelligence & Embedded Technology,
104	Computer Science & Networking
105	Plant Breeding and Molecular Genetics.
106	Horticulture Science (V)
107	Multimedia & Animation (V)
108	Jewellery Design & Gemology (V)
109	Automobile (V)
110	Industrial Automation (V)
111	Automobile Technology (V)
112	Civil Engineering,
113	Mechanical Engineering,
114	Electrical/Electronics and Power,
115	Electronics,
116	Instrumentation,
117	Civil Construction Engineering,
118	Production Engineering.
119	Industrial Engineering,
120	Electronics Telecommunications.
121	Chemical Engineering,
122	Civil Water Management Engineering,
123	Plant Engineering,
124	Automobile Engineering,
125	Petroleum and Petro-Chemical Engineering,
126	Plastics and Polymer Engineering,
127	Sugar Technology,
128	Textile Technology,
129	Architecture,
130	Computer Applications,
131	Applied Science,
132	Pharmacy,
133	Electronics Design and Technology,
134	Electronics Production and Maintenance,
135	Computer Science and Engineering,
136	Information Technology.
137	Instrumentation and Control Engineering,
138	Computer Science Engineering and I.T.,
139	Agricultural Engineering
140	Food Processing Technology,
141	Computer Science & Technology,
142	Computer Networking Engineering,
143	Structural Engineering,
144	Water Resources Engineering,
145	Environmental Engineering,
146	Software Engineering,
147	Embedded System.

148	Control System Engineering
149	Heat Power,
150	Manufacturing Engineering,
151	Communication Engineering,
152	CAD/CAM,
153	Thermal Engineering,
154	Mechanical [Design Engineering],
155	Manufacturing Processing Engineering,
156	Automation,
157	Biotechnology Engineering,
158	Electrical Power System,
159	Digital Communication Engineering.
160	Food Technology
161	Pharmaceutical Analysis

Appendix-C

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Commerce & Management

Sr. No. U.G. Optional/ Degree/Diploma Subject:

01 Accountancy,
02 Auditing,
03 Costing,
04 Taxation,
05 Statistics,
06 Banking,
07 Business Economic,
08 Entrepreneurship,
09 Co-operation,
10 Insurance,
11 Principals of Management,
12 Financial Management,
13 Production Management,
14 Marketing Management,
15 Personnel Management,
16 Sales Management,
17 Tourism & Hotel Management,
18 Human Resources,
19 Company Law & Secretarial Practice,
20 Advertising,
21 Mercantile & Industrial Law,
22 Foreign Trade,
23 Industrial Organization,
24 Quantitative Methods,
25 Business Communication,
26 Agricultural Management and Rural Development,
27 Indian Economy,
28 Business Environment,
29 Public Enterprises,

30 Military Science,
31 Computer Science,
32 Computer Application,
33 E-Commerce,
34 Business Management.
35 B.Com. Honours
36 Business Administration
37 Business Management
38 Marketing Management
39 Labour Management
40 Production Management
41 Office Administration
42 Passenger Road Transport
43 Hotel Management
44 Tourism Administration
45 Water & Land Management
46 Computer Applications & Management
47 Management information system
48 Decision Support System
49 Media Management
50 E-Business & E-Commerce
51 Management Skill Development
52 Customer relationship Management
53 Supply Chain Management
54 Human Resource Management
55 Operation Research
56 Information Communication technology
57 Health Communication Management
58 Personnel Management
59 Optimization Techniques
60 Travel and Tourism [V]

Appendix-D

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Interdisciplinary Studies

Sr. No.	Subjects:
01	Philosophy and Sociology of Education
02	Methodology of School subjects-A [Marathi, Hindi, English, Urdu, Science],
03	Methodology of School subjects-B method [History, Geography and Mathematics],
04	Educational Psychology,
05	Measurement and Evaluation,
06	Elective Subjects,
07	History of Education,
08	Educational Technology and Management.
09	Post Graduate Diploma in Education Vocation Guidance & Career Counseling
10	Life Skill Education
11	Principles and History of physical Education and psychology
12	Organization and Administration of Physical Education and recreation, youth Welfare and youth Services.
13	Officiating and Coaching
14	Research Methodology and Statistics,
15	Methods of Instructions, Methodology of Physical Education and School subject.
16	Anatomy, Physiology and Physiology of exercise, Body Mechanics, Kinesiology and Health Education
17	Sports Sociology, Citizenship and Government guidance and Group work.
18	Corrective Physical Education, Treatment Prevention and care of Athletic injuries and Safety Education
19	General Science and basic systematic English
20	Test Measurement and Evaluation of Physical Education and Sports.
21	General Theory and Methods of sports Training
22	Sports Medicine
23	Sports Psychology
24	Sports Kinesiology and Biomechanics.
25	History of Games and Sports
	Basic Principles of Journalism
26	Introduction of Mass Communication
27	Sports News Reporting and Writing
	Sports Editing,
28	Sports Coverage and Audio Visual Media
29	Drawing
30	Painting
31	Applied Art
32	Dramatics
33	Music
34	Dance
35	Textile Design and Printing

Sr. No.	Subjects:
36	Textile Design and weaving
37	Sculpture

38	Yoga
39	Theatre Study and Acting (V)
40	Fashion Design (V)
41	T.V. Production and Basic in Film Making
42	Children Theater
43	Modeling
44	Folk Theater
45	Fashion Design
46	Film Appreciation
47	Fine Art by Research
48	Performing Art
49	Lifelong Learning & Extension
50	Adult, Continuing Education and Extension
51	Library & Information Science
52	Honors Multi Media and Mass Communication
53	Disability Communication
54	Meditation and Intra-Personal Communication
55	Comics Journalism
56	Television Journalism
57	Electronics Media
58	International Journalism
59	Print Journalism
60	Mass Communication & Journalism
61	Social Work
62	Honors Journalism
63	Home Science
64	Printing Technology and Graphic Arts
65	Radio Journalism
66	Advertising
67	Public Relations & Corporate Communication

Statement showing the details of amended Statute –228 pertaining to the degees, Diploamas under the Faculty of Science & Technology

Sr. No.	Subjects:
1)	Bachelor of Science (B.Sc.)
2)	Bachelor of Science (B.Sc. Special)
3)	Master of Science (M.Sc)
4)	Doctor of Philosophy (Ph.D)
5)	Doctor of Science (D.Sc)
6)	Diploma in Bio-Chemistry (Dip.Bio.Chem.)
7)	Diploma in Applied Statistics (Dip.Appl.Stat.)
8)	Master of Philosophy (M.Phil)
9)	Bachelor of Science [Chemical Technology] (B.Sc.Chem. Tech.)
10)	Bachelor of Computer Applications (B.C.A. Science)
11)	Bachelor of Science[Computer Science] (B.Sc.[Comp. Sci.]
12)	Bachelor of Science [Information Technology] (B.Sc.[I.T.])
13)	Post-Graduate Diploma in Costal Bio-Diversity & Resource Management (P.G.Dip. In CBRM)
14)	Post-Graduate Diploma in Drilling Technology (P.G.Dip. In D.T)
15)	Bachelor of Computer Science (B.C.S.)
16)	Bachelor of Science (Electronic Media)B.Sc. (Electro .M.)
17)	Master of Science (Electronic Media & Informatics) M.Sc. (Electro. M.& I.).
18)	Bachelor of Science (Electronics)B.Sc.(Electro.)
19)	Bachelor of Science (Automobile Technology) (B.Sc. Auto.Tech.)
20)	Bachelor of Science (Bioinformatics)(B.Sc. (Bionifo.))
21)	Master of Science (Bioinformatics) (M.Sc..(Bioinfo.))
22)	Bachelor of Science (Biotechnology) (B.Sc.(Biotech.))
23)	Master of Science (Biotechnology) (M.Sc.(Bioteh.))
24)	Bachelor of Science (Refrigeration & Air Conditioning) (B.Sc.(R. & A.C.))
25)	Bachelor of Science (Workshop Technology) (B.Sc.(Work.Tech.))
26)	Master of Science (Geophysics) (M.Sc.(Geophy.))
27]	Post Graduate Diploma in Applied Biotechnology (P.G. Dip. in Appl. Biotech.)
28]	Master of Science (Instrumentation) (M.Sc. Instru.).
29]	Master of Science (Industrial Mathematics) (M.Sc. Ind.Math.).
30]	Post Graduate Diploma in Wine Technology (P.G. Dip. in Wine Tech.)
31]	Master of Science (Herbal Technology) (M.Sc. Herb. Tech.).
32]	Master of Science (Genetics) (M.Sc.) Genetics).
33]	Master of Science (Bioprocessing) (M.Sc.) Biopro.).
34]	Master of Science (Fishery Science) (M.Sc. Fishery Sci.)
35)	Post Graduate Diploma in Forensic Science and Related Law (P.G.Dip.Forensic Sci. & R.Law]
36)	Post Graduate Diploma in Digital and Cyber Forensic Science and Related Law (P.G.Dip. Digital & Cyber Forensic Sci. & R.Law]

37)	Bachelor of Science [Forensic Science] B.Sc. [For. Sci.]
38)	Master of Science [Nano Technology] M.Sc. [Nano.Tech.]
39)	Bachelor of Science [Home Science] B.Sc. [Home. Sci.]
40)	Bachelor of Science [Networking and Multimedia B.Sc. [Net. & Mult.]
41)	Bachelor of Science (Textile and Interior Decoration) B.Sc. (Text. & Inter. Deco.)
42)	Master of Science (Industrial Automation) M.Sc. (Indust. Auto.).
43)	Bachelor of Science + Master of Science Dual Degree in Computer Science [B.Sc.+M.Sc. Dual Degree Comp.Sci.]
44)	Master of Science Plant Biotechnology [M.Sc. Plant. Biotech.]
45)	Diploma in Vocational Science [D.Voc.] [Two Years Diploma Course],
46)	Bachelor Degree in Vocational Science [B.Voc.][Three Years Degree Course].
47)	Bachelor Degree in Vocational Science [B.Voc.] and P.G. Diploma in Vocational Education [P.G. D.Voc.] [Four Years Course].
48)	Bachelor Degree in Vocational Science [B.Voc.] & Master Degree in Vocational Science [M.Voc.].[Five Years Degree Course].
49)	Bachelor of Science Artificial Intelligence & Mobile Computing, [B.Sc. Arti. Intel. & Mobl.Comp.],
50)	Master of Science Artificial Intelligence & Embedded Technology, [M.Sc. Arti. Intel. & Embd Tech.]
51)	Master of Science Computer Science & Networking [M.Sc. Comp. Sci. & Net.].
52)	Master of Science Plant Breeding and Molecular Genetics [M.Sc. Plant Breed. & Molc. Gent.]
53)	Bachelor of Science Hardware & Networking [B.Sc. Hard. & Net.],
54)	Bachelor of Science Animation [B.Sc. Anim.],
55)	Master of Science [Forensic Science] [M.Sc. Foren.Sci.]
56)	Diploma [One Year duration, Sanctioned by U.G.C. on grant in aid base]
57)	Advance Diploma [Two Year duration Sanctioned by U.G.C. on grant in aid base]
58)	Bachelor of Vocation [B.Voc.] Degree [Three Year duration Sanctioned by U.G.C. on grant in aid base]
59)	Bachelor of Science Hotel Operations & Catering Services [B.Sc. Hotel. Operat. & Cater. Serv.]
60)	Master of Science Hotel Operations & Catering Services [M.Sc. Hotel. Operat. & Cater. Serv.]
61)	Bachelor of Science Biotechnology [Honors] [B.Sc. Biotech.] [Hon.],
62)	Bachelor of Science Biochemistry [Honors] [B.Sc. Bio-Chem.] [Hon.],
63)	Bachelor of Science Computer Science [Honors] [B.Sc. Comp.Sci.]] [Hon.],
64]	Master of Vocation Industrial Automation [M.Voc.] [Indst. Auto.]
65]	Master of Vocation Automobile Technology [M.Voc.] [Auto.Tech.]
66]	Bachelor of Engineering [B.E.]
67]	Master of Engineering [M.E.]
68]	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
69]	Doctor of Science [D.Sc.]
70]	Diploma in Industrial Electronics [D.I.E.]
71]	Diploma in Bio-Medical Engineering [D.B.M..E.]

72]	Diploma in Hydro-Geology [D.Hy.G.]
73]	Diploma in Industrial Refrigeration [D.I.R.]
74]	Master of Technology [M.Tech.]
75]	Diploma in Electronics Production & Maintenance [D.E.P.M.]
76]	Bachelor of Science [Applied Science] [B.Sc. Appl.Sci.]
77]	Master of Science (Applied Science) [M.Sc.Appl.Sci.]
78]	Bachelor of Technology [B.Tech.]
79]	Bachelor of Architecture [B.Arch.]
80]	Master of Technology [by Research] [M. Tech. by Research]
81]	Bachelor of Chemical Technology [B.Chem. Tech.]
82]	Master of Computer Application [M.C.A.]
83]	Master of Technology Management [M.T.M.].
84]	Master of Technology in Food Technology [M. Tech. in Food Tech.]
85]	Master of Technology in Chemical Engineering [M. Tech. in Chem. Engg.]
86]	Master of Pharmacy in Pharmaceutical Analysis, [M.Pharm. in Pharmaceutical Anal.]
87]	Bachelor of Technology Chemical Engineering [B.Tech. in Chem. Engg.]
88]	Doctor of Pharmacy [Pharm. D.] or [Post Baccalaureate] [Doctor of Pharmacy]
89]	Master of Architecture [M.Arch.]

FACULTY OF COMMERCE & MANAGEMENT

Sr. No.	U.G. Optional/ Degree/Diploma Subject:
01	Bachelor of Commerce [B.Com.]
02	Master of Commerce [M.Com.]
03	Master of Commerce [M.Com Hons.]
04	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
05	Doctor of Literature [D.Lit.]
06	Master of Philosophy [M.Phil]
07	Diploma in Insurance Business [D.I.B.]
08	Diploma in Taxation [D.I.T.]
09	Diploma in Cost Accounting [D.C.Ac.]
10	Diploma in Inventory & Store Accounting [DISA]
11	Diploma in Banking & Finance [D.B.F.]
12	Master of International Business [M.I.B]
13	Bachelor of Commerce [E-Commerce] B.Com. [E-Commerce]
14	Bachelor of Business Management [BBM]
15	Bachelor of Computer Application [BCA]
16	Master of Commerce [e-Commerce] M.Com. [e-Commerce]
17	Bachelor of Commerce [Honours] B.Com. [Hons]
18	Master of Business Administration [M.B.A.]
19	Diploma in Business Management [D.B.M.]
20	Diploma in Production Management [D.P.M.]
21	Diploma in Labaur Management [D.L.M.]
22	Diploma in Marketing Management [D.M.M.]
23	Diploma in Office Administration [D.O.A.]
24	Certificate course in Enterpreentre Technique [C. Enter. Teach.]
25	Certificate course in Insurance [C. Ins.]
26	Certificate course in Management of Bank Phand [C. Man. Bank Phand]
27	Certificate course in Store Keeping [C. Store Keeping]
28	Certificate course in Salesmanship & Advertising [C. Sale. Advt.]
29	Master of Philosophy [M. Phil.]
30	Diploma in Business Administration D.B.A.]
31	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
32	Doctor of Latter [D. Litt]
33	Diploma in Passenger Road Transport & Traffic Management [D.P.R.T.TM.]
34	Master of Personal Management [M.P.M.]
35	Master of Management Science [M.M.S.]
36	Certificate in Computer Programming [C.Com. Prog.]
37	Diploma in Computer Applications [D.C.A.]
38	Diploma in Computer Programming & System Analysis [D.C.P.S.A.]

39 Master of Computer Applications [M.C.A.]
40 Bachelor of Hotel Management [B.H.M.]
41 Bachelor of Computer Management[B.C.M.]
42 Master of Computer Management [M.C.M.]
43 Bachelor of Computer Application [B.C.A.]
44 Diploma in Office Automation [Dip. Auto]
45 Bachelor of Business Administration [B.B.A.]
46 Diploma in Human Resource Management [D.H.R.M.]
47 Diploma in Hospital Management [D.H.M.]
48 Diploma in Stock Exchange Management [D.S.E.M.]
49 Diploma in Security Management [D.S.M.]
50 Master of Tourism Administration [M.T.A.]
51 P.G. Diploma in Computer Based Accounting [P.G.D.C.B.A.]
52 P.G. Diploma in Financial Services [P.G.D.F.S]
53 P.G. Diploma in Business Statistics & Computer Applications [P.G.D.B.S.C.A.]
54 P.G. Diploma in International Business [P.G.D.I.N.B.]
55 P.G. Diploma in Health Services Management [P.G.D.H.S.M.]
56 Diploma in Tourism Administration [D.T.A.]
57 Master of Marketing [M.M.]
58 Master of Finance & Control [M.F.C.]
59 Post Graduate Diploma in Hospital Administration and Management [PGDHAM]
60 Post Graduate Diploma in Entrepreneurship [PGD Entrepreneurship]
61 Executive Master of Business Administration [EMBA]
62 Post Graduate Diploma in Retail Management [PGD Ret. & Mgt.]
63 Bachelor of Vocational in Travel and Tourism

Sr. No.	Subject
01.	Bachelor of Arts [B.A.]
02.	Bachelor of Arts [B.A. Special]
03.	Master of Arts [M.A.]
04.	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
05.	Doctor of Letters [D.Lit.]
06.	Advanced Diploma in Russian [A.Dip.Russ]
07.	Diploma in Russian [Dip.Rusr]
08.	Certificate of Proficiency in Russian [C.Prof.Russ.]
09.	Diploma in Teaching in English [D.T.E.]
10.	Diploma in German [Dip.Ger.]
11.	Diploma in Pali & Buddhism [Dip.in Pali & Buddh]
12.	Certificate in Proficiency in German [C.Prof. German]
13.	Certificate in Proficiency in French [C.Prof. French]
14.	Certificate in Proficiency in Chinese [C.Prof. Chinese]
15.	Master of Philosophy [M.Phil]
16.	Diploma in Tamil [Dip. Tamil]
17.	Advanced Diploma in French [A.Dip. French]
18.	Advanced Diploma in German [A.Dip.German]
19.	Certificate in Kannadal [C. Kannadal]
20.	Diploma in Kannada [Dip. Kannadal]
21.	Post-Graduate Diploma in Hindi [Dip.Hindi]
22.	Diploma in Chinese [Dip. Chinese]
23.	A Certificate Course in Structural English and Spoken English [Cert. Str. E. & Spo. E.]
24.	Diploma in English Language and Literature [D.E.L.L.]
25.	Post-Graduate Certificate in the Teaching of English [P.G.C.T.E.]
26.	Post Graduate Diploma in the Teaching of English [P.G.C.T.E.]
27.	Advanced Diploma in Chinese [Advc. Dip. Chine.]
28.	Post Graduate Diploma in Modi Studies [P.G. Dip. In Modi Studies]
29.	Post Graduate Certificate Course in Modi Studies [P.G. Cert. Cou. In Modi Studies].
30.	Diploma in Co-operative Management [Dip.op.Manag.]
31.	Diploma in Tourism [Dip.Tour.]
32.	Diploma in Local Self-Government [Dip.L.S.G.]
33.	Master of Philosophy [M.Phil.]
34.	Master of Rural Studies [M.R.S.]
35.	Master of Tourism Administration [M.T.A.]
36.	Diploma in Industrial Security Services [D.I.S.S.]
37.	Post Graduate Diploma in Counseling [P.G.Dip.Couns.]
38.	Post Graduate Diploma in Psychological Counseling

	[P.G.Dip. in Psy.Couns.]
39.	Post Graduate Diploma in Modi Studies [P.G. Dip. Modi Studies]
40.	Post Graduate Certificate Course in Modi Studies [P.G. Cert. Cour. Modi Studies]
41.	Post Graduate Diploma in Museum Studies [P.G. Dip. Museum Studies]
42.	Post Graduate Certificate Course in Museum Studies [P.G. Certi. in Muse. Studi.]
43.	Certificate Course in Counseling Psychology [Part Time]
44.	Bachelor of Arts Sociology (Honors)
45.	Bachelor of Arts Economics (Honors)
46.	Bachelor of Arts Psychology (Honors)

Faculty of Inter-Disciplinary Studies

Sr. No.	Subject
01.	Bachelor of Sports and Recreation [B.S.R.]
02.	Bachelor of Physical Education [B. P. Ed.]
03.	Master of Physical Education [M. P. Ed.]
04.	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
05.	Bachelor of Physical Education [B.P.E.]
06.	Physical Education (Optional Subject) B.A.
07.	Bachelor of Physical Education & Sports [B.P.E.S.]
08.	Master of Physical Education & Sports [M.P.E.S.]
09.	B.P.E.S.
10.	Bachelor of Education [B.Ed.]
11.	Master of Education [M.Ed.]
12.	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
13.	Diploma in Educational Evaluation and Programmed Learning [D.E.E.P.L.]
14.	Diploma in Pre-Primary and Primary Education [D.P.P.E.]
15.	Diploma in Educational Administration and Supervising [D.E.A.S.]
16.	Diploma in Work Experience [D.W.E.]
17.	Diploma in Higher Education [D.H.E.]
18.	Diploma in Programmed Learning [D.P.L]
19.	Post Graduate Diploma in Education Vocational Guidance and Career Counseling [PG .Dip. Education. V. G. & C.C]
20.	Bachelor of Education Special Education Mental Retardation [B.Ed. Spel.Edu. M.R.]
21.	Bachelor of Education Special Education Hearing Impairment [B.Ed. Spel.Edu. H.I.]
22.	Bachelor of Education Special Education Mental Retardation & Inclusive Education[B.Ed. Spel.Edu. M.R. & Inclu.Edu.]
23.	Bachelor of Education Special Education Hearing Impairment & Inclusive Education [B.Ed. Spel.Edu. H.I. & Inclu.Edu.]
24.	Certificate Course in Life Skill Education [Regular and Vacation]
25.	Bachelor of Journalism [B.J.]
26.	Bachelor of Library Science [B. Lib. Sc.]
27.	Bachelor of Library & Information Science [B. Lib. Sc.]
28.	Bachelor of Social Work [B.S.W.]
29.	Master of Social Work [M.S.W.]
30.	Diploma in Social Work [Dip. S.W.]
31.	Master of Library Science [M. Lib. Sci.]
32.	Master of Library & Information Science [M. Lib. Sci.]
33.	Master of Mass Communication & Journalism [M.M.C.J.]
34.	Certificate Course in Journalism [C.C.J.]

35.	Diploma in Journalism and Mass Communication [D.J.M.C.]
36.	Master of Library and Information Science [M.L.I.S.C.]
37.	Master of Arts [M.A. Mass Communication & Journalism.]
38.	Bachelor of Arts Journalism, Arts and Science [B.A. Journal., Arts and Sci.]
39.	Bachelor of Arts Mass Communication and Journalism [B.A. M.C.J.]
40.	Master of Philosophy Mass Communication and Journalism [M. Phil. M.C. J.]
41.	Post Graduate Diploma in Disability Communication [P.G. Dip..Disability Comm.]
42.	Diploma in Meditation and Intra-Personal Communication [Dip. M.I.P.C.]
43.	Bachelor of Printing Technology and Graphic Arts [BPT & GA]
44.	Advanced Diploma in Printing Technology and Graphic Arts [ADPT & GA]
45.	Post Graduate Diploma in Counseling [P. G. Dip. Counsel.]
46.	Post Graduate Diploma in Adult, Continuing Education and Extension (Vacation Mode) [P. G. Dip. A.C.E.& E.][V]
47.	Diploma in Comics Journalism [Dip. Comic. Journal.]
48.	Post Graduate Diploma in Psychological Counseling [P. G. Dip. in Psych. Counsel.]
49.	Diploma in Television Journalism [Dip. in T.V. Jour.]
50.	Bachelor of Arts Home Science [Special] [B.A. Home Sci. Special.]
51.	Post Graduate Diploma in Modi Studies [P.G. Dip. Modi Studies]
52.	Post Graduate Certificate Course in Modi Studies [P.G. Cert. Course. Modi Studies]
53.	Post Graduate Diploma in Museum Studies [P.G. Dip. Museum Studies]
54.	Bachelor of Arts International Journalism [B.A. International .Journal.]
55.	Post Graduate Certificate Course in Museum Studies [P.G. Certif. in Muse. Studies.]
56.	Post Graduate Diploma in Vocational Guidance and Career Counseling
57.	Bachelor of Arts Honors Journalism
58.	Bachelor of Arts Honors Multi Media and Mass Communication

सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकड्यांना मंजुरी देण्यासाठी कार्यपद्धती व निकष विहित करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२०८/१७)/मशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १३ सप्टेंबर, २०१७

वाचा :- १) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६.
२) शासन निर्णय क्र.एनजीसी-२००९/(३०१/०९)/मशि-४, दि.२५.९.२००९.
३) शासन निर्णय क्र.एनजीसी-२०१०/(१९३/१०)/मशि-४, दि.३०.१०.२०१०.
४) शासन निर्णय क्र.एनजीसी-२०१२/(२४७/१२)/मशि-४, दि.२.९.२०१३.

प्रस्तावना :-

राज्यातील उच्च शिक्षणाचा दर्जा व गुणवत्ता वाढविण्यासाठी व इतर अनुषंगिक बाबींसाठी महाराष्ट्र शासनाने "महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६" अंमलात आणलेला आहे. सदर अधिनियमातील कलम १०९(४) नुसार नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी मंजुरीसाठी कालबद्ध तरतूद करण्यात आलेली आहे. तसेच, या तरतुदीस अनुसरुन अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने कार्यपद्धती निश्चित करावी, अशी तरतूद कलम १०९ (९) अन्वये करण्यात आली आहे. सदरहू तरतुदींच्या अनुषंगाने सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी मंजुरीसाठी कार्यपद्धती व निकष सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार उपरोक्त संदर्भ क्र. २, ३, ४ येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करुन शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय:-

१. सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीसाठी मंजुरी देण्यासाठी पुढे विहित केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

कार्यपद्धती :-

१.१ विद्यापीठांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रात उच्च शिक्षणाच्या सुविधांचे सर्वत्र समान वाटप होण्यासाठी "महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६" च्या कलम १०७ मधील तरतुदीनुसार एक सम्यक योजना (Perspective Plan) तयार करावी.

१.२ सर्व विद्यापीठांनी पाच वर्षांचा बृहत आरखडा करावा, त्यामध्ये ज्या जिल्ह्यामध्ये महाविद्यालयीन शिक्षणात ढोबळ पटसंख्या प्रमाण (जीईआर) राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा कमी आहे असे जिल्हे, नक्षलग्रस्त, आदिवासी, डोंगराळ /दुर्गम भागासाठी सर्वोच्च प्राथम्य द्यावे व त्या प्राथम्यक्रमानुसार व तद्नंतर सर्वसाधारण याप्रमाणे त्या-त्या शैक्षणिक वर्षासाठी विशिष्ट एवढ्याच नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीच्या (व्यावसायिक (AICTE व NCTE मंजुरी देत असलेले) अभ्यासक्रम सोडून) मंजुरीच्या प्रस्तावांची शिफारस करावी.

१.३ सदर सम्यक योजना महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाकडून मान्य करुन घ्यावी.

१.४ सम्यक योजनेस अनुसरुन विद्यापीठांनी नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यासाठी वार्षिक योजना तयार करावी.

१.५ वार्षिक योजनेत समावेश असलेल्या ठिकाणांसाठीचे बिंदु निश्चित केल्यानंतर सर्व अकृषी विद्यापीठांनी बृहत आराखडयातील ठिकाणासह वृत्तपत्रात जाहिरात देऊन अर्ज मागवावेत. बृहत आराखडयाबाहेरच्या ठिकाणासाठी अर्ज स्विकारले जाणार नाहीत, असा स्पष्ट उल्लेख जाहिरातीत करण्यात यावा व तसे स्वीकारु नयेत.

१.६ नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकड्या सुरु करण्यास इच्छूक संस्थांनी "महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६" च्या कलम १०९ (४) (क) मधील तरतुदीनुसार सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मधील अर्जाच्या नमुन्यात संबंधित विद्यापीठाकडे अर्ज दाखल करावेत. त्यासोबत परिशिष्ट "ब"मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.

१.७ विद्यापीठांनी ऑनलाईन (Online) पद्धतीने विहित नमुन्यात अर्ज स्वीकारावेत. अर्जात भरण्यात आलेली माहिती व त्यासोबत जोडणे आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची तपासणी करण्यासाठी एक तपशीलसूची तयार करुन आवश्यक बाबींची पूर्तता करणारेच अर्ज स्वीकारावे. ज्या विद्यापीठाकडे ऑनलाईन पद्धतीने संगणकप्रणाली विकसित करण्यात आलेली नाही, अशा विद्यापीठांनी पुढील एका वर्षात अर्ज स्वीकारण्याची संगणकप्रणाली विकसित करणे अनिवार्य राहील.

१.८ विद्यापीठांकडे प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी करण्याकरिता आवश्यक तेवढ्या छाननी समित्या विद्यापीठांचे कुलगुरु नियुक्त करतील.

१.९ प्राप्त अर्जांची व कागदपत्रांची पडताळणी सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट "ब" मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या आवश्यक कागदपत्रांच्या सूचीनुसार करुन छाननी समिती त्यांचा अहवाल १५ ऑक्टोबर पर्यंत कुलगुरुंना सादर करतील.

१.१० ज्या संस्थेच्या प्रस्तावात किंवा कागदपत्रांमध्ये त्रुटी आढळून आल्यास त्या संस्थेस / अर्जदारास २० ऑक्टोबर पर्यंत त्रुटी कळविण्यात येतील.

१.११ त्रुटी कळविण्यात आलेल्या संस्थांनी ३१ ऑक्टोबरपर्यंत विद्यापीठाकडे त्रुटीची पूर्तता करणे आवश्यक राहील.

१.१२ त्रुटीच्या पूर्ततेच्या अर्जाची छाननी समितीकडून छाननी करुन त्यासहीत छाननीत पात्र झालेल्या अर्जासह अहवाल १५ नोव्हेंबरपर्यंत अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळ यांना सादर करण्यात येईल.

१.१३ संबधित विद्यापीठाचे कुलगुरु विद्यापीठस्तरावर आवश्यक तेवढ्या तज्ज्ञ समिती गठित करतील. सदर तज्ज्ञ समितीमध्ये छाननी समितीच्या सदस्यांच्या अंतर्भाव असणार नाही. सदर तज्ज्ञ समितीने १५ डिसेंबरपर्यंत प्रत्यक्ष भेटी देऊन नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीसाठी संबंधित संस्थांची सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट "ब" मध्ये विहित करण्यात आलेल्या सूचीनूसार तयारी आहे किंवा कसे, याबाबत काटेकोर परिक्षण करुन त्यांचा अहवाल व्हिडीओ छायाचित्रणासह १५ जानेवारीपर्यंत अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळामार्फत कुलगुरुंना सादर करण्यात येईल. सदर पायाभूत सोयीसुविधा पूर्ण न करणाऱ्या संस्थांची शिफारस विद्यापीठ करणार नाही.

१.१४ कुलगुरुंकडून संबंधित पात्र संस्थांना २५ जानेवारी पर्यंत पात्रता व अपात्रता कळविण्यात येईल.

१.१५ अपात्रता कळविलेल्या संस्था १५ फेब्रुवारीपर्यंत त्याविरुद्ध विद्यापीठाकडे अपिल दाखल करु शकतील. सदर अपिलावर (गरजेनुसार तज्ज्ञ समिती पाठवून अहवाल घेऊन) १५ मार्चपर्यत कुलगुरु निर्णय देतील.

१.१६ सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज मंजुरीच्या शिफारशीसह विद्यापीठाकडून प्रपत्र-"ब" सह शासनाकडे दिनांक १ एप्रिलपर्यंत सादर करण्यात येतील.

१.१७ विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या व शासनस्तरावरील छाननीअंती पात्र ठरलेल्या प्रस्तावावर शासनाकडून १५ जूनपर्यंत परवानगी कळविण्यात येईल.

१.१८ वरील तारखांच्या संदर्भात स्पष्ट करण्यात येते की, उपरोक्त तारखांना सार्वजनिक / स्थानिक सुट्टी असल्यास त्याच्या पुढील कार्यालयीन दिवशीची तारीख ही अंतिम तारीख असेल.

१.१९ वरील परि. १.८ मध्ये विहित केलेली छाननी समिती व परि. १.१३ मध्ये विहित केलेली तज्ज्ञ समिती यांची संख्या ती-ती विद्यापीठे त्या-त्या वर्षी सुरु करावयाचा नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व अतिरिक्त तुकडी वाढ यांची व्याप्ती विचारात घेऊन ठरवतील व विहित केलेल्या वेळापत्रकात काम होईल, याची खातरजमा करतील.

२. सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी मंजुरी देण्यासाठी पुढे विहित केलेल्या निकषांनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

निकष :-

२.१ महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमातील कलम १०९(६) मध्ये स्पष्ट केल्याप्रमाणे विद्यापीठ नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यासाठीचा उच्च शिक्षणाच्या विद्यमान महाविद्यालयाचा किंवा परिसंस्थेचा अर्ज, जर -

(क) ते, अधिस्विकृती अधिकरणांच्या (NAAC) मानांकनानुसार अधिस्विकृती किंवा पुनर्रअधिस्विकृती मिळण्यासाठी पात्र आणि अपेक्षित असले तरीसुद्धा, एकतर राष्ट्रीय मूल्यांकन व अधिस्विकृती परिषदेकडून किंवा राष्ट्रीय अधिस्विकृती मंडळाकडून (NBA) अधिस्विकृती किंवा पुनर्रअधिस्विकृती करण्यात आली नसतील ; आणि

(ख) राज्य शासनाने निर्धारित केलेल्या शर्तींचे ते अनुपालन करीत नसतील तर, राज्य शासनाकडे पाठविणार नाही.

त्याचप्रमाणे, ज्यांची यापूर्वीची महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत, त्यांचेबाबतीत पुढील पूर्तता नसलेल्या संस्थांचे अर्ज शासनाकडे शिफारशीत करु नयेत.

अ) ज्या संस्थांच्या महाविद्यालयातील प्राचार्यांसहित सर्व अध्यापकांची पदे अर्हताधारक व पात्र उमेदवारामधून भरलेली नसतील तर.

ब) यासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-ब, क, ड ची पूर्तता करत नसतील तर,

२.२ शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकड्यांची मान्यता ही कायम विनाअनुदानित तत्वावर राहील.

२.३ नवीन पाठ्यक्रमाची शिफारस करताना अशा अभ्यासक्रमास शिखर संस्था / केंद्रीय नियामक मंडळ यांची मान्यता आवश्यक असल्यास त्यांच्या मान्यतेशिवाय असा पाठ्यक्रम शिफारशीत करण्यात येऊ नये.

२.४ ज्या महाविद्यालयाकरिता नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी प्रस्तावित करण्यात आलेली आहे, त्या महाविद्यालयामध्ये अस्तित्वात असलेल्या अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, तुकड्यांना शासन मान्यता आहे, शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार मूलभूत व भौतिक सुविधा उपलब्ध आहेत, याची खातरजमा केल्यानंतरच प्रस्ताव शिफारशित केले जावेत.

२.५ ज्या महाविद्यालयाकरिता नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी प्रस्तावित करण्यात आलेली आहे, त्या वाढीव अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीकरीता शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार वाढीव भौतिक व मूलभूत सुविधा उपलब्ध असल्याची प्रमाणित कागदपत्रे महाविद्यालयांनी अर्जासोबत जोडणे आवश्यक असून, विद्यापीठाने ही बाब प्रमाणित करावी.

२.६ ज्या महाविद्यालयाकरीता नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी मंजूर करण्यात आलेली आहे, त्याकरिता विहित निकषांप्रमाणे शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी नियुक्त केले असल्याचे प्रमाणपत्र विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी पुढील ०६ महिन्यांमध्ये शासनास सादर करावे.

३. विद्यापीठांनी शासनाकडे प्रस्ताव पाठविताना त्यात नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी असे वर्गीकरण केलेले असेल.

४. विद्यापीठांनी शासनाकडे प्रस्ताव पाठविताना प्रस्ताव विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता करीत असल्याची खात्री करावी. विहित निकषांची पूर्तता होत नसतानासुद्धा प्रस्ताव शासनस्तरावर विद्यापीठाकडून शिफारशित केले गेल्यास, अशा शिफारस केलेल्या प्रकरणी शासनास नाहक न्यायालयीन प्रकरणास सामोरे जावे लागत आहे. त्यामुळे विहित निकषांची पूर्तता करीत नसताना प्रस्ताव शासनास सादर झाल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी विद्यापीठाची पर्यायाने प्र.कुलगुरु तथा अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळ यांची राहील.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१७०९१२१३०११३४८०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

Rohini Bhalekar

Digitally signed by Rohini Bhalekar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Higher And Technical Education Dept, postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=440c600559857f4234e969f892346c88247ac81346a1b7229bf9917deb7bce48, cn=Rohini Bhalekar
Date: 2017.09.13 17:34:04 +05'30'

(रोहिणी भालेकर)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.
२) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
३) मा. मंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे विशेष कार्य अधिकारी.
४) मा. राज्यमंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे खाजगी सचिव.
५) अपर मुख्य सचिव (उ. व तं. शि.) यांचे स्वीय सहायक.
६) सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
७) विशि-३, विशि-४ कार्यासन, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय.
८) निवड नस्ती (मशि-४)

* परिशिष्ट-अ *

नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी

<table>
<tr><td>१.</td><td>संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता :
(दुरध्वनी क्रमांकासह)</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>२.</td><td>महाविद्यालयाचे नाव आणि पूर्ण पत्ता :</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>३.</td><td>ज्या महाविद्यालयात नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करावयाची आहे, त्या ठिकाणाची लोकसंख्या :</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>४.</td><td>महाविद्यालयात नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करावयाचे सत्र :</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td rowspan="5">५.</td><td rowspan="5">अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी अस्तित्वात असल्यास त्याचा तपशिल (मुळ तुकडी अनुदानावर असेल तर तसा स्पष्ट उल्लेख करावा) :
तुकड्यांचा प्रकार नमूद करण्यात यावा. (अनुदानित/विना अनुदानित/कायम विनाअनुदानित/स्वयंअर्थसहाय्यित)</td><td></td><td>✓</td><td>विषय</td><td>विद्यार्थी संख्या</td></tr>
<tr><td>विद्याशाखा</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>अभ्यासक्रम</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>विषय</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>तुकडी</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>६.</td><td colspan="5">आवेदन शुल्क रुपये-----/-, धनाकर्ष क्र.----------------
दिनांक ------------------ बँकेचे नाव---------------------
(धनाकर्ष कुलसचिव,-------------------------विद्यापीठ, यांचे नावे असावा.)</td></tr>
<tr><td>७.</td><td colspan="5">महाविद्यालयात नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करावयाच्या विद्याशाखेचा तपशील :
<table>
<tr><th>अ.क्र.</th><th>शाखा</th><th>अभ्यासक्रम</th><th>अध्यापनाचे माध्यम</th><th>अध्यापनाचे विषय</th></tr>
<tr><td>१.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>२.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>८.</td><td colspan="5">संस्थेचा पंजीयनाचा क्रमांक -------- व दिनांक -----------</td></tr>
<tr><td>९.</td><td colspan="5">संस्थेच्या संविधानात शैक्षणिक बाबींसंबंधी तरतुद असल्यास त्या तरतुदींच्या कलम क्र. व तद्नुसार नविन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यासंबंधीचा संस्थेचा ठराव क्र.----- व दिनांक --------</td></tr>
<tr><td>१०.</td><td colspan="5">महाविद्यालयात सुरु करणार असलेल्या प्रस्तावित नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी महाविद्यालयाच्या १५ कि.मी. परिसरातील इतर महाविद्यालयात शिकविले जात असल्यास मागील ०३ वर्षांचा नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीच्या वस्तुस्थितीचा महाविद्यालयांच्या नावासह तपशील :
(जागा कमी पडल्यास स्वतंत्र वेगळया कागदावर पुरविण्यात यावी.)</td></tr>
</table>

११.	आपण सुरु करणार असलेल्या नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीमुळे व उल्लेखित परिसरातील इतर महाविद्यालयाशी अवास्तव स्पर्धा निर्माण होईल काय ? -------------------------------
१२.	निरनिराळ्या अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्षात प्रवेशेच्छुक विद्यार्थ्यांची अंदाजित संख्या :

कला	वाणिज्य	विज्ञान	विधि	इतर

१३.	१५ कि.मी. परिसरातील अस्तित्वात असलेल्या उच्च माध्यमिक शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालयांची मागील ०३ वर्षांची पुढील संदर्भात माहिती द्यावी :

अ. क्र.	शाळेचे/कनिष्ठ महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	वर्ष	उच्च माध्यमिक परीक्षेला बसलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची टक्केवारी
१.					

१४.	कला, वाणिज्य, विज्ञान विद्याशाखेच्या नविन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी ज्या महाविद्यालयात सुरु करावयाची आहे, ते ठिकाण १२ वी च्या परिक्षेचे केंद्र आहे काय ? ----------------------
१५.	केंद्र असल्यास तेथून १२ वी च्या मार्च व ऑक्टोबरच्या परिक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखानिहाय संख्या --
१६.	**अ)** संस्थेद्वारा चालविल्या जाणाऱ्या शाळा व महाविद्यालये यांचा तपशिल----------------------- **ब)** सदर शाळा व महाविद्यालयांची मान्य प्रवेश क्षमता, प्रत्यक्ष प्रवेशित व परिक्षेस बसलेले विद्यार्थी ------------
१७.	**अ)** महाविद्यालयासाठी वापरल्या जावयाच्या इमारतीच्या खोल्यांची संख्या व आकार -------------- **ब)** सदर इमारत खोल्यांमध्ये सध्या प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक किंवा इतर अभ्यासक्रमाचे वर्ग भरतात काय? ------------- ------- असल्यास त्याचा तपशील -------------------------
१८.	अर्ज केलेल्या वर्षातील ३१ मार्चला असलेली संस्थेची आर्थिक स्थिती :- **(अ)** स्थावर मालमत्ता **(ब)** जंगम मालमत्ता **(क)** बँकेतील रोख **(ड)** बँकेचे वा इतर कर्ज
१९.	वरील उल्लेखित बाबींशिवाय महाविद्यालयाच्या आकस्मिक व अनाकस्मिक खर्चासाठी करण्यात येणाऱ्या आर्थिक तरतुदींचा तपशील : --

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)
अध्यक्ष
(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)
सचिव
(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

* परिशिष्ट-ब *

संस्थेचे नाव :-
ठिकाण :-

विद्यापीठाचे नाव :
विद्याशाखा :-

अ.क्र.	तपासणी सूची	पुर्ततेचा "तपशिल" (होय/नाही)	जोडलेल्या कागदपत्रांचा पृष्ठ क्रमांक
१.	संस्थेचा विहित नमुन्यात अर्ज.		
२.	संस्था नोंदणी प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत.		
३.	चालू वर्षाच्या तपशिलवार अंदाजपत्रकाची प्रत.		
४.	घटनेची साक्षांकित प्रत.		
५.	संस्थेच्या मागील वर्षाच्या लेखापरिक्षण अहवालाची प्रत.		
६.	संस्थेच्या फिक्स डिपॉजिटची प्रमाणित प्रत. नविन अभ्यास पाठ्यक्रम - रु.५.००लाख विषय - रु.२.००लाख विद्याशाखा - रु.५.००लाख अतिरिक्त तुकडी - रु.३.००लाख		
७.	संबंधित संस्थेचे आर्थिक व्यवहार राष्ट्रीयकृत / शेड्युल बँकेमार्फत केले जात असल्याचे कागदपत्र.		
८.	संबंधित राष्ट्रीयकृत शेड्युल बँकेत ठेवलेला ठेव निधी विद्यापीठाच्या पूर्व परवानगीशिवाय न काढणेबाबतचे संबंधित राष्ट्रीयकृत बँकेचे व संस्थेचे संयुक्त आश्वासन पत्र.		
९.	शासनाचे कायम विनाअनुदानित धोरण लक्षात घेता, अर्जासोबत महाविद्यालयाचा नियमानुसार वेतन व वेतनेतर खर्च संस्था करणार असल्याबाबतचे रु.१००/- स्टँपपेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र.		
१०.	**१) स्वतःची जागा -** **अ)** "अ" "ब" आणि "क" वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये १/२ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. **ब)** "अ" "ब" आणि "क" वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रापासून ५ कि.मी. परीसरात किमान १ एकर अकृषक जागा. **क)** "ड" वर्ग महानगरपालिका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान १ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. **ड)** "ड" वर्ग महानगरपालिका व नगरपालिका क्षेत्रापासून ५ कि.मी. परीसरात किमान २ एकर अकृषक जागा.		

	इ) उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान ३ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्राची प्रमाणित प्रत. **२) भाडयाची जागा - अ)** "अ" "ब" आणि "क" वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये १/२ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर घेतलेल्या "नोंदणीकृत कराराची" प्रत. **ब)** "ड" वर्ग महानगरपालिका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान १ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडे तत्वावर घेतलेल्या "नोंदणीकृत कराराची " प्रत. **क)** उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान ३ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावे भाडे तत्वावर घेतलेल्या "नोंदणीकृत कराराची" प्रत.			
११.	**अ) इमारत (स्वत:ची)** - संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था किंवा इतर प्राधिकरणाचे प्रमाणित उतारे. (सोबतच्या प्रपत्र-अ मध्ये सर्वसाधारण वर्गखोली व इतर क्षेत्रफळाचा तपशील जोडला आहे, तो खालील रकान्यात त्यांच्या नावासमोर नमूद करावा. तसेच, वर्ग खोल्यांची संख्याही नमूद करावी.)			
	१) शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत :	**चौ.फु.**		
	१.१ प्राचार्य कक्ष १.२ कार्यालय १.३ इलेक्ट्रॉनिक्स/संगणक प्रयोगशाळा १.४ रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा १.५ पदार्थविज्ञान प्रयोगशाळा १.६ जिवशास्त्र प्रयोगशाळा १.७ ग्रंथालय १.८ लेडीज रुम १.९ रेकॉर्ड रुम १.१० नॅक रुम १.११ स्टाफ रुम १.१२ सभागृह १.१३ मोठे व्याख्यान कक्ष १.१४ स्वच्छतागृह (२० विद्यार्थ्यांमागे ०१ स्वच्छतागृह) महिलांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह व प्रसाधने १.१५ व्हरांडा १.१६ एन.सी.सी.रुम १.१७ एन.एस.एस.रुम १.१८ वाहनतळ (दुचाकी वाहनांसाठी)			

	२) २.१ पाणी सुविधा (पाणी पट्टी पावती)			
	२.२ वीज सुविधा (वीज देयकाची प्रत)			
	२.३ ड्रेनेज सुविधा (स्थानिक प्राधिकरणाचे नकाशासह प्रमाणपत्र)			
	३) होस्टेल सुविधा / परिसरात २० टक्के विद्यार्थ्यांची राहण्याची सोय असल्याचे प्रमाणपत्र			
	"ब") इमारत भाडयाची : (नोंदणीकृत भाडेकरार) संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था किंवा इतर प्राधिकरणाचे प्रमाणित उतारे. (सोबतच्या प्रपत्र-अ मध्ये सर्वसाधारण वर्गखोली व इतर क्षेत्रफळाचा तपशील जोडला आहे, तो खालील रकान्यात त्यांच्या नावासमोर नमूद करावा. तसेच, वर्ग खोल्यांची संख्याही नमूद करावी.)			
	१) शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत	**चौ.फु.**		
	१.१ प्राचार्य कक्ष १.२ कार्यालय १.३ इलेक्ट्रॉनिक्स/संगणक प्रयोगशाळा १.४ रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा १.५ पदार्थविज्ञान प्रयोगशाळा १.६ जिवशास्त्र प्रयोगशाळा १.७ ग्रंथालय १.८ लेडीज रुम १.९ रेकॉर्ड रुम १.१० नॅक रुम १.११ स्टाफ रुम १.१२ सभागृह १.१३ मोठे व्याख्यान कक्ष १.१४ स्वच्छतागृह (२० विद्यार्थ्यांमागे ०१ स्वच्छतागृह) महिलांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह व प्रसाधने १.१५ व्हरांडा १.१६ एन.सी.सी.रुम १.१७ एन.एस.एस.रुम १.१८ वाहनतळ (दुचाकी वाहनांसाठी)			
	२) २.१ पाणी सुविधा (पाणीपट्टी पावती)			
	२.२ वीज सुविधा (वीज देयकाची प्रत)			
	२.३ ड्रेनेज सुविधा (स्थानिक प्राधिकरणाचे नकाशासह प्रमाणपत्र)			
	३) होस्टेल सुविधा / परिसरात २० टक्के विद्यार्थ्यांची राहण्याची सोय असल्याचे प्रमाणपत्र			
१२.	१२(अ) व (ब) मधील (१) व (२) साठी फर्निचर किंवा त्यासाठी किमान रु.५.०० लक्ष शिल्लक असल्याबाबतचा पुरावा.			

१३.	जो पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, तुकडी सुरु करावयाचा आहे ग्रंथालयात पुस्तकाची सुविधा (किमान १०० पुस्तके प्रत्यक्षात हवीत)		
१४.	प्रथमत: महाविद्यालय भाड्याच्या इमारतीत सुरु केले असेल तर प्रथम संलग्निकरण मिळाल्यापासून ५ वर्षामध्ये महाविद्यालय ज्या ठिकाणासाठी मंजुर झाले आहे, त्या ठिकाणी स्वत:चे इमारतीमध्ये स्थलांतरीत करत असल्याबाबतचे हमीपत्र.		
१५.	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमातील कलम १०९(६) मध्ये स्पष्ट केल्याप्रमाणे ज्या संस्थेची यापुर्वीचे महाविद्यालय अस्तित्वात आहे अशा संस्थेने नविन महाविद्यालयाची मागणी केल्यास पुर्वीच्या महाविद्यालयाचे नॅक/एनबीए मूल्यांकन अथवा पूनर्मूल्यांकन असणे आवश्यक आहे.		

परिशिष्ट "क"

पदवी स्तरावर बायोटेक्नॉलॉजी विषय सुरू करण्यासाठी आवश्यक निकष

अ.क्र.	तपासणी सूची
१	हा विषय सुरू करताना त्या महाविद्यालयात विज्ञान शाखा असणे आवश्यक आहे
२	सदर महाविद्यालयात विज्ञान शाखा ४ वर्षापूर्वी सुरू झालेली पाहिजे म्हणजेच विज्ञान शाखेची एक बॅच पास असणे आवश्यक आहे.
३	महाविद्यालयाचे नॅक मुल्यांकन "अ" श्रेणीचे असणे आवश्यक आहे.
४	सदर महाविद्यालयातून बायोलॉजीची एक बॅच बाहेर पडली पाहिजे.
५	या महाविद्यालयात बायोलॉजी, मायक्रोबायोलॉजी,केमेस्ट्री हे विषय पदवी स्तरावर असणे आवश्यक आहे. त्या विषयातील पदवीधारकांची किमान एक बॅच पूर्ण झाली पाहिजे.
६	भौतिक व मूलभूत सुविधा असणे आवश्यक आहे.
७	पूर्णवेळ पात्रताधारक शिक्षक असले पाहिजेत.
८	विद्यापीठ शैक्षणिक अर्हतेप्रमाणे दोन अधिव्याख्याते एम.एस्सी. बायोटेक्नॉलॉजी विषयातील व एक एम.एस्सी. मायक्रोबायोलॉजी विषयाचा अधिव्याख्यता फूलटाईम पाहिजे. चौथा शिक्षक एम.एस्सी. केमेस्ट्री, सांख्यीकी पाहिजे. प्रस्तुत अधिव्याख्याता पूर्णवेळ नसला तरी चालेल.
९	सदर महाविद्यालयात दोन प्रयोगशाळा पाहिजेत.
१०	विषय सुरू ठेवण्यासाठी महाविद्यालयाची आर्थिक परिस्थिती चांगली असली पाहिजे.

परिशिष्ट "ड"

पदव्युत्तर स्तरावर बायोटेक्नॉलॉजी विषय सुरू करण्यासाठी आवश्यक निकष

अ.क.	तपासणी सूची
१	मागणी केलेल्या महाविद्यालयात बी.एस्सी. बायोटेक्नॉलॉजी हा विषय असला पाहिजे.
२	सदर महाविद्यालयाचे नॅक मूल्यांकन किमान "अ" श्रेणी असले पाहिजे.
३	विज्ञान शाखेचे सर्व विषय असणे आवश्यक आहे.
४	बी.एस्सी. बायोटेक्नॉलॉजीचा विभाग तीन वर्षापेक्षा जास्त कालावधीचा असला पाहिजे.
५	तीन पूर्णवेळ व एक अर्धवेळ शिक्षक असणे आवश्यक आहे.
६	दोन प्रयोगशाळा सहाय्यक असणे आवश्यक आहे.
७	किमान ६०० वर्ग फूट जागेच्या दोन प्रयोगशाळा असाव्यात.
८	भौतिक व मूलभूत सुविधा असणे आवश्यक आहे.

प्रपत्र-"अ"

परिशिष्ट ब मधील अ.क्र. १२ (अ) व (ब) साठी कक्षनिहाय किमान आवश्यक क्षेत्रफळ

अ. क्र.	कक्षाचे नाव	नग	क्षेत्र प्रति नग	एकुण क्षेत्र	कला/विधी/ शिक्षण शाखा	वाणिज्य	विज्ञान	कला + वाणिज्य	कला + विज्ञान	वाणिज्य + विज्ञान	कला, वाणिज्य, विज्ञान
१)	प्राचार्य कक्ष	१	२०*२५	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
२)	कार्यालय	१	३०*२०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
३)	इलेक्ट्रॉनिक/संगणक प्रयोगशाळा	१	२०*३०	६००	--	--	६००(०)	--	६००(०)	६००(०)	६००(०)
४)	रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा	१	३०*४०	१२००	--	--	१२००	--	१२००	१२००	१२००
५)	पदार्थ विज्ञान प्रयोगशाळा	१	३०*४०	१२००	--	--	१२००	--	१२००	१२००	१२००
६)	जिवशास्त्र प्रयोगशाळा	१	३०*४०	१२००	--	--	१२००	--	१२००	१२००	१२००
७)	ग्रंथालय	१	२०*३०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
८)	एनसीसी रुम	१	२०*१५	३००	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)
९)	एन.एस.एस.रुम	१	२०*१५	३००	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)
१०)	लेडीज रुम	१	१०*१५	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
११)	रेकॉर्ड रुम	१	१०*१५	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
१२)	नॅक रूम	१	१०*१५	१५०	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)
१३)	स्टाफ रूम	१	२०*३०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
१४)	सभागृह	१	४०*३०	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००
१५)	मोठे व्याख्यान कक्ष	३/६/९		९००	२७००	२७००	२७००	५४००	५४००	५४००	८१००
१६)	टॉयलेट ब्लॉक	४	१०*१५	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
१७)	व्हरांडा	१	किमान ५ फुट रुंद		२१००	२४००	३३००	३०००	३८००	४१००	४६५०
	एकूण (किमान आवश्यक क्षेत्रफळ)			१०२५०	९२००	९५००	१४०००	१२८००	१७२००	१७५००	२०७५०

* व्यावसायिक महाविद्यालयासाठी स्वतंत्र शिखर संस्था / केंद्रीय नियामक मंडळे असल्यास अशा शिखर संस्था / केंद्रिय नियामक मंडळाच्या नियमानुसार त्यांनी विहित केलेल्या आवश्यक भौतिक सुविधा व शैक्षणिक सुविधांचे निकष त्यांना लागू राहतील.

* प्रपत्र-ब *

क्र.	संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता	प्रस्तावित नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी विद्याशाखेचा तपशिल	विद्यापीठांनी केलेली शिफारस	संस्थेने महाविद्यालयांसाठी आवश्यक विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेल्या मूलभूत सुविधा उपलब्ध केल्या आहेत काय? असल्यास, त्याचा तपशिल	संस्थेची आर्थिक स्थिती कशी आहे.	ज्या तालुक्यामधील महाविद्यालयात नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी मागितली आहे त्या तालुक्यातील महाविद्यालयात अस्तित्वात असणाऱ्या नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीवर विपरित परिणाम होईल किंवा कसे,	तालुक्यामध्ये अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांची नावे व महाविद्यालयांमधील अंतर	तालुक्यामध्ये अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांतील विद्याशाखेंतर्गत शिकविल्या जाणाऱ्या विषयाचे गट (व्यावसायिक अभ्यासक्रमांची स्वतंत्र माहिती द्यावी)	गटनिहाय विद्यार्थी संख्या (व्यावसायिक अभ्यासक्रमाची स्वतंत्र माहिती द्यावी	तालुक्यामध्ये महाविद्यालय शाळांमधुन १२ वी उत्तीर्ण झालेल्या विद्याशाखा निहाय विद्यार्थ्यांची संख्या	मागील वर्षी किती विद्यार्थी नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी प्रवेशापासून वंचित राहिले	नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यास परवानगी द्यावी किंवा कसे याबाबतचे विद्यापीठाचे स्वयंस्पष्ट अभिप्राय
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
				१. २. ३. ४. ५. ६. ७. ८. ९. १०. ११. १२.							+	

सुचना : संस्थेने रकाना क्र.४, ५ व १३ सोडून इतर माहिती अचूक भरावी. त्यातील चुकांची जबाबदारी संस्थेची राहील.

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)
अध्यक्ष
(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)
अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळ, संबंधित अकृषि विद्यापीठ

सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालयांना (पारंपारिक व व्यावसायिक) मंजुरी देण्यासाठी कार्यपद्धती व निकष विहित करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १५ सप्टेंबर, २०१७.

वाचा :-१) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६.
२) शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२००९/(३०१/०९)/मशि-४, दि.२५.९.२००९
३) शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२०१०/(१९३/१०)/मशि-४, दि.३०.१०.२०१०
४) शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२०१२/(२४७/१२)/मशि-४, दि.२.९.२०१३.

प्रस्तावना:-

राज्यातील उच्च शिक्षणाचा दर्जा व गुणवत्ता वाढविण्यासाठी व इतर अनुषंगिक बाबींसाठी महाराष्ट्र शासनाने "महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६" अंमलात आणलेला आहे. सदर अधिनियमातील कलम १०९ (१) (२) (३) नुसार नवीन महाविद्यालय मंजुरीसाठी कालबद्ध तरतूद करण्यात आलेली आहे. तसेच, या तरतुदीस अनुसरुन अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने कार्यपद्धती निश्चित करावी, अशी तरतूद कलम १०९ (९) अन्वये करण्यात आली आहे. सदरहू तरतुदींच्या अनुषंगाने सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालय (पारंपारीक व व्यावसायिक) मंजुरीसाठी कार्यपद्धती व निकष सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार उपरोक्त संदर्भ क्र.२,३ व ४ येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करुन शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय:-

१. सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र देण्याकरिता पुढील प्रमाणे कार्यपद्धती राहील.

कार्यपद्धती :- (इरादापत्राकरिता)

१.१ विद्यापीठांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रात उच्च शिक्षणाच्या सुविधांचे सर्वत्र समान वाटप होण्यासाठी "महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६" च्या कलम १०७ मधील तरतुदीनूसार एक सम्यक योजना (Perspective Plan) तयार करावी.

१.२ सर्व विद्यापीठांनी पाच वर्षांचा बृहत आराखडा करावा, त्यामध्ये ज्या जिल्ह्यामध्ये महाविद्यालयीन शिक्षणात ढोबळ पटसंख्या प्रमाण (जीईआर) राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा कमी आहे असे जिल्हे, नक्षलग्रस्त, आदिवासी, डोंगराळ /दुर्गम भागासाठी सर्वोच्च प्राथम्य द्यावे व त्या प्राथम्यक्रमानुसार व तद्नंतर सर्वसाधारण याप्रमाणे त्या-त्या शैक्षणिक वर्षासाठी विशिष्ट एवढ्याच नवीन महाविद्यालयांच्या (व्यावसायिक (AICTE व NCTE मंजुरी देत असलेले व्यावसायिक अभ्यासक्रम सोडून) व पारंपारिक) प्रस्तावांची शिफारस करावी.

१.३ सदर सम्यक योजना महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाकडून मान्य करुन घ्यावी.

१.४ सम्यक योजनेस अनुसरुन विद्यापीठांनी नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी वार्षिक योजना तयार करावी.

१.५ वार्षिक योजनेत समावेश असलेल्या ठिकाणांसाठीचे बिंदु निश्चित केल्यानंतर सर्व अकृषी विद्यापीठांनी बृहत आराखडयातील ठिकाणासह वृत्तपत्रात जाहिरात देऊन अर्ज मागवावेत. बृहत आराखडयाबाहेरच्या ठिकाणासाठी अर्ज स्वीकारले जाणार नाहीत, असा स्पष्ट उल्लेख जाहिरातीत करण्यात यावा व तसे अर्ज स्वीकारु नयेत.

१.६ नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणा-या इच्छूक संस्थांनी "महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६" च्या कलम १०९ (३) (क) मधील तरतुदीनुसार सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मधील अर्जाच्या नमुन्यात संबंधित विद्यापीठाकडे, ज्यावर्षी इरादापत्र मागविले असेल त्यावर्षाच्या अगोदरच्या वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी अर्ज दाखल करावेत. त्यासोबत परिशिष्ट "ब"मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.

१.७ विद्यापीठांनी ऑनलाईन (Online) पद्धतीने विहित नमुन्यात अर्ज स्वीकारावेत. अर्जात भरण्यात आलेली माहिती व त्यासोबत जोडणे आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची तपासणी करण्यासाठी एक तपशीलसूची तयार करुन आवश्यक बाबींची पूर्तता करणारेच अर्ज स्वीकारावेत. ज्या विद्यापीठाकडे ऑनलाईन पद्धतीने संगणकप्रणाली विकसित करण्यात आलेली नाही, अशा विद्यापीठांनी पुढील एका वर्षात अर्ज स्वीकारण्याची संगणकप्रणाली विकसित करणे अनिवार्य राहील.

१.८ विद्यापीठांकडे प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी करण्याकरीता आवश्यक तेवढ्या छाननी समित्या विद्यापीठांचे कुलगुरु नियुक्त करतील.

१.९ प्राप्त अर्जांची व कागदपत्रांची पडताळणी सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट "ब" मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या आवश्यक कागदपत्रांच्या सूचीनुसार करुन, छाननी समिती त्यांचा अहवाल कुलगुरुंना सादर करेल.

१.१० ज्या संस्थेच्या प्रस्तावात किंवा कागदपत्रांमध्ये त्रुटी आढळून आल्यास त्या संस्थेस / अर्जदारास त्रुटी कळविण्यात येतील.

१.११ त्रुटी कळविण्यात आलेल्या संस्थांनी विद्यापीठाकडे त्रुटीची पूर्तता करणे आवश्यक राहील.

१.१२ त्रुटीच्या पूर्ततेच्या अर्जाची छाननी समितीकडून छाननी करुन त्यासहीत छाननीत पात्र झालेल्या अर्जासह अहवाल अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळ यांना सादर करण्यात येईल.

१.१३ आवश्यकता असल्यास कुलगुरु विद्यापीठस्तरावर आवश्यक तेवढ्या तज्ज्ञ समिती गठित करतील. सदर तज्ज्ञ समितीमध्ये छाननी समितीच्या सदस्यांच्या अंतर्भाव असणार नाही. अशी तज्ज्ञ समिती गठित केल्यास ही समिती त्यांचा अहवाल अध्यक्ष, अधिष्ठाता मंडळामार्फत कुलगुरुंना सादर करेल.

१.१४ कुलगुरुंकडून संबंधित पात्र संस्थांना पात्रता व अपात्रता कळविण्यात येईल.

१.१५ अपात्रता कळविलेल्या संस्था त्याविरुद्ध विद्यापीठाकडे अपिल दाखल करु शकतील. सदर अपिलावर कुलगुरु निर्णय देतील.

१.१६ सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज मंजुरीच्या शिफारशीसह परिशिष्ट "अ" व "ब" तसेच प्रपत्र "अ" व त्यासोबतच्या सर्व कागदपत्रांसह विद्यापीठाकडून शासनाकडे दिनांक ३० नोव्हेंबर रोजी किंवा त्यापूर्वी सादर करण्यात येतील.

१.१७ विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या व शासनस्तरावर छाननीअंती अंतिम पात्र ठरलेल्या प्रस्तावासंदर्भात शासनाकडून लगतनंतरच्या वर्षाच्या ३१ जानेवारी रोजी किंवा त्यापूर्वी इरादापत्र देण्यात येईल.

१.१८ वरील परि. १.७ मध्ये विहित केलेली छानानी समिती व परि. १.१२ मध्ये विहित केलेली तज्ज्ञ समिती यांची संख्या ती-ती विद्यापीठे त्या-त्या वर्षी सुरु करावयाच्या नवीन महाविद्यालय (पारंपारिक व व्यावसायिक) यांची व्याप्ती विचारात घेऊन ठरवतील व विहित केलेल्या वेळापत्रकात काम होईल याची खातरजमा करतील.

१.१९ विद्यापीठांनी शासनाकडे प्रस्ताव पाठविताना त्यात नवीन पारंपारिक / व्यावसायिक महाविद्यालये असे वर्गीकरण केलेले असेल.

२. सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र देण्याकरिता पुढील प्रमाणे निकष राहतील.

निकष :- (इरादापत्र)

२.१ महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १०९(२) नुसार, कलम १०७ अन्वये तयार केलेल्या सम्यक योजनेशी सुसंगत नसेल, असे उच्च शिक्षणाचे नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठीचा कोणताही अर्ज विद्यापीठाकडून विचारात घेतला जाणार नाही.

२.२ महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १०९(३)(ख) अनुसार आवश्यक बाबींची पूर्तता करतील आणि विहित कालावधीत प्राप्त होतील, केवळ असेच अर्ज विद्यापीठाकडून स्वीकारण्यात येतील आणि विचारात घेण्यात येतील.

२.३ ज्या संस्थांची यापूर्वीची महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत, त्यांचेबाबतीत पुढील पूर्तता नसलेल्या संस्थांचे अर्ज शासनाकडे शिफारशीत करु नयेत.

अ) ज्या संस्थांच्या महाविद्यालयातील प्राचार्यांसहित सर्व अध्यापकांची पदे अर्हताधारक व पात्र उमेदवारामधून भरलेली नसतील तर तसेच, शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार भौतिक सुविधा उपलब्ध नसतील तर,

ब) राज्य शासनाने निर्धारित केलेल्या अटी व शर्तींचे तसेच, यासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-"अ" व "ब" ची पूर्तता करत नसतील तर,

क) मूल्यांकन / पूनर्मूल्यांकनाकरिता पात्र महाविद्यालयांच्या बाबतीत एकतर राष्ट्रीय मूल्यांकन व अधिस्विकृती परिषदेकडून किंवा राष्ट्रीय अधिस्विकृती मंडळाकडून अधिस्विकृती किंवा पुनर्रअधिस्विकृती करण्यात आली नसेल तर,

परंतु, ज्या महाविद्यालयाचे नॅक मूल्यांकन / पूनर्मूल्यांकन होऊ शकलेले नाही, अशा महाविद्यालयांची या संदर्भातील लेखी कारणे नमूद करुन त्यांचे स्वतंत्र प्रस्ताव सादर करावेत.

२.४ शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी देण्यात येणारे इरादापत्र हे कायम विनाअनुदानित तत्वावर महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी राहील.

२.५ सदर इरादापत्र हे संस्थेने नवीन महाविद्यालयास अंतिम मान्यता प्राप्त करण्यापूर्वी विहित अटी व शर्तींची पूर्तता करण्याच्या दृष्टिने दिलेले असल्याने, या इरादापत्रामुळे संस्थेस कोणतेही हक्क प्राप्त होणार नाहीत. त्यामुळे असे इरादापत्र देण्यात आले तरी संस्थेस नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास शासनाची अंतिम मान्यता प्राप्त झाल्याशिवाय महाविद्यालय सुरु करता येणार नाही.

२.६ शासनाकडून नवीन महाविद्यालय सुरु करण्याकरीता देण्यात आलेले इरादापत्र निकटतम पुढील वर्षाच्या ३१ जानेवारीपर्यंत वैध असेल. या कालावधीमध्ये ज्या अटी व शर्तींच्या आधारे इरादापत्र देण्यात आलेले आहे, त्या अटी व शर्तींची पुर्तता करुन त्याबाबतचा अनुपालन अहवाल अंतिम मान्यता मिळण्याकरिता आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांसह ३१ जानेवारीपर्यंत विद्यापीठास सादर करणे अनिवार्य राहील.

२.७ महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १०९(३)(च) अंतर्गत परंतुकामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे खंड (ड.) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कालमर्यादेत, जर व्यवस्थापन इरादापत्रातील शर्तींचे अनुपालन करण्यात कसूर करेल तर, इरादापत्र व्यपगत झाल्याचे समजण्यात येईल. परंतु तसेच, अपवादात्मक प्रकरणात आणि कारणे लेखी नमुद करुन राज्य शासन, विद्यापीठाने योग्यरित्या प्रक्रिया केलेल्या व्यवस्थापनाच्या अर्जावर वेळोवेळी, इरादापत्राची वैधता एकूण १२ महिन्यापेक्षा जास्त नसेल, अशा आणखी कालावधीसाठी वाढवू शकेल. मात्र याकरिता विनिर्दिष्ट कालमर्यादा संपण्यापूर्वी संस्थेने पूर्ण समर्थनासह विद्यापीठामार्फत शासनाकडे अर्ज करणे आवश्यक राहील.

३. सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून ज्या संस्थेस नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र देण्यात आलेले आहे व त्यांनी इरादापत्राच्या अटी व शर्ती पूर्ण केलेल्या आहेत, त्याप्रकरणी नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अंतिम मान्यता देण्याकरिता पुढील प्रमाणे कार्यपद्धती राहील.

कार्यपद्धती :- (अंतिम मान्यता)

३.१ शासनाकडून नवीन महाविद्यालय सुरु करण्याकरिता देण्यात आलेले इरादापत्र निकटतम पुढील वर्षाच्या ३१ जानेवारीपर्यंत वैध असेल. या कालावधीमध्ये ज्या अटी व शर्तींच्या आधारे इरादापत्र देण्यात आलेले आहे, त्या अटी व शर्तींची पूर्तता करुन त्याबाबतच्या अनुपालन अहवालासह नवीन महाविद्यालयास अंतिम मान्यता मागणारा अर्ज संस्थेने आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांसह ३१ जानेवारीपर्यंत विद्यापीठास सादर करणे अनिवार्य राहील.

३.२ नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अंतिम मान्यता मागणाऱ्या इच्छूक संस्थांनी इरादापत्रातील अटी व शर्तींची पूर्तता केली असल्याचा अनुपालन अहवाल संबंधित विद्यापीठाकडे दाखल करावा. त्यासोबत परिशिष्ट "क" मध्ये नमुद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.

३.३ विद्यापीठांनी ऑनलाईन (Online) पद्धतीने अनुपालन अहवाल तसेच त्यासंदर्भातील सर्व कागदपत्रे स्वीकारावित. ज्या विद्यापीठाकडे ऑनलाईन पद्धतीने संगणकप्रणाली विकसित करण्यात आलेली नाही, अशा विद्यापीठांनी पुढील एका वर्षात अर्ज स्वीकारण्याची संगणकप्रणाली विकसित करणे अनिवार्य राहील.

३.४ विद्यापीठांकडे प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी करण्याकरिता आवश्यक तेवढ्या छाननी समित्या विद्यापीठांचे कुलगुरु नियुक्त करतील.

३.५ प्राप्त अर्जांची व कागदपत्रांची पडताळणी सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट "क" मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या आवश्यक कागदपत्रांच्या सूचीनुसार तसेच, या शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आलेल्या निकषांनुसार करुन छाननी समिती त्यांचा अहवाल कुलगुरुंना सादर करतील.

३.६ ज्या संस्थेच्या प्रस्तावात किंवा कागदपत्रांमध्ये त्रुटी आढळून आल्यास त्या संस्थेस / अर्जदारास त्रुटी कळविण्यात येतील.

३.७ त्रुटी कळविण्यात आलेल्या संस्थांनी विद्यापीठाकडे त्रुटीची पूर्तता करणे आवश्यक राहील.

३.८ त्रुटीच्या पूर्ततेच्या अर्जाची छाननी समितीकडून छाननी करुन त्यासहीत छाननीत पात्र झालेल्या अर्जासह अहवाल अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळ यांना सादर करण्यात येईल.

३.९ संबंधित विद्यापीठाचे कुलगुरु विद्यापीठस्तरावर आवश्यक तेवढ्या तज्ज्ञ समिती गठित करतील. सदर तज्ज्ञ समितीमध्ये छाननी समितीच्या सदस्यांच्या अंतर्भाव असणार नाही. सदर तज्ज्ञ समितीने प्रत्यक्ष भेटी देऊन सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट-"क" मध्ये विहित करण्यात आलेल्या सुचीनुसार तसेच, इरादापत्रामधील अटी व शर्तीनुसार संबंधित संस्थेची तयारी आहे किंवा कसे, याबाबत काटेकोर परिक्षण करुन त्याचा अहवाल व्हिडिओ छायाचित्रणासह अधिष्ठता मंडळामार्फत कुलगुरुंना सादर करेल. विहित केलेले निकष पूर्ण न करणाऱ्या संस्थांची शिफारस विद्यापीठ करणार नाही.

३.१० वरील परि. ३.४ मध्ये विहित केलेली छाननी समिती व परि. ३.९ मध्ये विहित केलेली तज्ज्ञ समिती यांची संख्या ती-ती विद्यापीठे त्या-त्या वर्षी सुरु करावयाच्या नवीन महाविद्यालय (पारंपारिक व व्यावसायिक) यांची व्याप्ती विचारात घेऊन ठरवतील व विहित केलेल्या वेळापत्रकात काम होईल याची खातरजमा करतील.

३.११ कुलगुरुंकडून संबंधित पात्र संस्थांना पात्रता व अपात्रता कळविण्यात येईल.

३.१२ अपात्रता कळविलेल्या संस्था त्याविरुद्ध विद्यापीठाकडे अपिल दाखल करु शकतील. सदर अपिलावर (गरजेनुसार तज्ज्ञ समिती पाठवून अहवाल घेऊन) कुलगुरु निर्णय देतील.

३.१३ सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज व त्यासोबतचा अनुपालन अहवाल मंजुरीच्या शिफारशीसह परिशिष्ट "क" व प्रपत्र "ब" व त्यासोबतच्या सर्व कागदपत्रांसह विद्यापीठाकडून शासनाकडे मे च्या पहिल्या दिवशी किंवा त्याआधी सादर करण्यात येतील.

३.१४ विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावावर नवीन महाविद्यालय सुरु करण्याकरीता शासनाकडून १५ जूनपर्यंत परवानगी कळविण्यात येईल.

४ सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून ज्या संस्थेस नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र देण्यात आलेले आहे व त्यांनी इरादापत्राच्या अटी व शर्ती पुर्ण केलेल्या आहेत, त्याप्रकरणी नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अंतिम मान्यता देण्याकरिता पुढील प्रमाणे निकष राहतील.

निकष :- (अंतिम मान्यता)

४.१ नवीन महाविद्यालय सुरु करण्याकरीता इरादापत्र दिलेल्या ज्या महाविद्यालयांनी इरादापत्रामधील अटी व शर्तीची तसेच, शासनाने विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता करुन अनुपालन अहवाल विद्यापीठाकडे सादर केलेला आहे, अशा प्रस्तावांची शिफारस विद्यापीठाने शासनाकडे करावी.

४.२ विद्यापीठांनी अनुपालन अहवाल स्वीकारताना व शिफारस करताना या शासन निर्णयामधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करावी व सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "क" मधील निकषांची पूर्तता होत असल्याची खातरजमा करुन त्यापुष्ट्यर्थ कागदपत्रे अनुपालन अहवालासोबत क्रमवार पद्धतीने जोडण्यात यावीत.

५. परिशिष्ट "क" मधील अनुक्रमांक ७ (अ) व ७ (ब) साठी परिशिष्ट "ड" मध्ये दर्शविण्यात आलेले कक्षनिहाय आवश्यक क्षेत्रफळ विचारात घेण्यात यावे. यानुसार सर्व शैक्षणिक व भौतिक सुविधा उपलब्ध असणे तसेच, मागणी करण्यात आलेल्या विद्याशाखानिहाय यासाठी विहित केलेल्या निकषांनुसार बांधकाम पूर्ण असणे आवश्यक राहील.

६. शासनाने विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता न करणारे प्रस्ताव विद्यापीठांनी शिफारशीत करु नयेत. विद्यापीठांनी सकारात्मक शिफारस करुनही अंतिम मान्यता प्राप्त न झाल्याच्या कारणास्तव अनेक

न्यायालयीन प्रकरणे उद्भवतात. त्यामुळे निकषांची व सर्व कागदपत्रांची पूर्तता करणारेच प्रस्ताव शिफारशीत होतील, याची दक्षता विद्यापीठाने घ्यावी. अशी पूर्तता न करणारे प्रस्ताव प्राप्त झाल्यास त्याची जबाबदारी विद्यापीठाची पर्यायाने प्र.कुलगुरु तथा अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळ यांची राहील.

७. नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास देण्यात येणारी मान्यता ही शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार कायम विनाअनुदान तत्वावर राहील.

८. ज्या शैक्षणिक वर्षासाठी महाविद्यालय सुरु करण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे, त्या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालय सुरु करणे आवश्यक आहे. संलग्निकरण किंवा इतर शिखर संस्था / केंद्रीय नियामक मंडळे यांची परवानगी मिळण्यास विलंब झाल्यामुळे जर महाविद्यालये त्या शैक्षणिक वर्षात सुरु होऊ शकले नाही तर, त्या शैक्षणिक वर्षाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालय सुरु करणे अनिवार्य राहील. अन्यथा दिलेली परवानगी आपोआप रद्द समजण्यात येईल.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१७०९१५१३३५३६५२०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Rohini Bhalekar

Digitally signed by Rohini Bhalekar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Higher And Technical Education Dept, postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=440c600559857f4234e969f892346c8824 7ac81346a1b7229bf9917deb7bce48, cn=Rohini Bhalekar
Date: 2017.09.15 15:54:50 +05'30'

(रोहिणी भालेकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२) मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
३) सर्व मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
४) मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
५) सर्व मा.संसद सदस्य/मा.विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य.
६) कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.
७) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
८) महासंचालक, माहिती व जन संपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिद्धीसाठी)
९) मा. मंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे विशेष कार्य अधिकारी.
१०) मा. राज्यमंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे खाजगी सचिव.
११) सह सचिव (विशि) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२) अपर मुख्य सचिव (उ. व तं. शि.) यांचे स्वीय सहायक.
१३) सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
१४) विशि-३, विशि-४ कार्यासन, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय.
१५) निवड नस्ती (मशि-४).

शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४, दि.१५ सप्टेंबर, २०१७

* परिशिष्ट-अ *

नवीन महाविद्यालयांकरिता इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेने करावयाचा अर्ज

१.	संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता : (दुरध्वनी क्रमांकासह)	
२.	महाविद्यालयाचे नाव आणि पूर्ण पत्ता :	
३.	ज्या ठिकाणी नवीन महाविद्यालय सुरु करावयाचे आहे, त्या ठिकाणाची लोकसंख्या :	
४.	नवीन महाविद्यालयासाठी इरादापत्र मागण्यात येत असलेले सत्र :	
५.	अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरीक्त तुकडी अस्तित्वात असल्यास त्याचा तपशील (मूळ तुकडी अनुदानावर असेल तर तसा स्पष्ट उल्लेख करावा) : **तुकड्यांचा प्रकार नमूद करण्यात यावा. (अनुदानित/विना अनुदानित/कायम विनाअनुदानित/स्वयंअर्थसहाय्यित)**	

	✓	विषय	विद्यार्थी संख्या
विद्याशाखा			
अभ्यासक्रम			
विषय			
तुकडी			

६. आवेदन शुल्क रुपये-----/-, धनाकर्ष क्र.----------------
दिनांक ------------------ बँकेचे नाव--------------------
(धनाकर्ष कुलसचिव,-------------------------विद्यापीठ यांचे नावे असावा.)

७. महाविद्यालय सुरु करावयाच्या अभ्यासक्रमाचा तपशील:

अ.क्र.	**शाखा**	**अभ्यासक्रम**	**अध्यापनाचे माध्यम**	**अध्यापनाचे विषय**
१.				
२.				

८. संस्थेचा पंजीयनाचा क्रमांक -------- व दिनांक -----------

९. संस्थेच्या संविधानात शैक्षणिक बाबींसंबंधी तरतूद असल्यास, त्या तरतुदींच्या कलम क्र. व तद्नुसार नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासंबंधीचा संस्थेचा ठराव क्र.----- व दिनांक --------

१०. प्रस्तावित महाविद्यालय सुरु करणार असलेले विद्याशाखा, अभ्यासक्रम व विषय हे प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या १५ कि.मी. परिसरातील इतर महाविद्यालयात शिकविले जात असल्यास, त्या महाविद्यालयांच्या नावासह तपशील :
(जागा कमी पडल्यास स्वतंत्र वेगळ्या कागदावर तपशील देण्यात यावा.)

११. निरनिराळ्या अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्षात प्रवेशेच्छूक विद्यार्थ्यांची अंदाजित संख्या :

कला	**वाणिज्य**	**विज्ञान**	**विधि**	**इतर**

१२. १५ कि.मी. परिसरातील अस्तित्वात असलेल्या उच्च माध्यमिक शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालयांची मागील ०३ वर्षांची पुढील संदर्भात माहिती द्यावी :

अ. क्र.	**शाळेचे/कनिष्ठ महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता**	**वर्ष**	**उच्च माध्यमिक परीक्षेला बसलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या**	**उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या**	**उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची टक्केवारी**
१.					

१३. कला, वाणिज्य, विज्ञान विद्याशाखेच्या नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरीक्त तुकडी ज्या महाविद्यालयात सुरु करावयाची आहे, ते ठिकाण १२ वी च्या परीक्षेचे केंद्र आहे काय ? -------------------------------

१४.	केंद्र असल्यास तेथून १२ वी च्या मार्च व ऑक्टोबरच्या परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखानिहाय संख्या --
१५.	**अ)** संस्थेद्वारा चालविल्या जाणाऱ्या शाळा व महाविद्यालये यांचा तपशील------------------------ **ब)** सदर शाळा व महाविद्यालयांची मान्य प्रवेश क्षमता, प्रत्यक्ष प्रवेशित व परीक्षेस बसलेले विद्यार्थी ---------------------
१६.	**अ)** महाविद्यालयासाठी वापरल्या जावयाच्या इमारतीच्या खोल्यांची संख्या व आकार -------------- **ब)** सदर इमारत खोल्यांमध्ये सध्या प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक किंवा इतर अभ्यासक्रमाचे वर्ग भरतात काय? --- ----------- ------- असल्यास, त्याचा तपशील -------------------------
१७.	अर्ज केलेल्या वर्षातील ३१ मार्चला असलेली संस्थेची आर्थिक स्थिती :- **(अ)** स्थावर मालमत्ता **(ब)** जंगम मालमत्ता **(क)** बँकेतील रोख **(ड)** बँकेचे वा इतर कर्ज
१८.	वरील उल्लेखित बाबींशिवाय महाविद्यालयाच्या आकस्मिक व अनाकस्मिक खर्चासाठी करण्यात येणाऱ्या आर्थिक तरतुदीचा तपशील : ---

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)
अध्यक्ष
(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)
सचिव
(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४, दि.१५ सप्टेंबर, २०१७

* परिशिष्ट-ब *

संस्थेचे नाव :- **विद्यापीठाचे नाव :**

ठिकाण :- **विद्याशाखा :-**

अ.क्र.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र देताना विचारात घ्यावयाची तपासणी सूची	पुर्ततेचा तपशील (होय/नाही)	पृष्ठ क्रमांक
१.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणारा संस्थेचा विहित नमुन्यात अर्ज.		
२.	संस्था नोंदणी प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत.		
३.	संस्थेच्या घटनेची साक्षांकित प्रत.		
४.	चालू वर्षाच्या तपशीलवार अंदाजपत्रकाची प्रत.		
५.	संस्थेच्या मागील पाच वर्षाच्या अंकेक्षित आर्थिक लेखे-जोखे व लेखापरीक्षण अहवालाच्या प्रती. या आधारे नवीन प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या विकास योजनेसाठी उपलब्ध होऊ शकणाऱ्या आर्थिक स्त्रोतांबाबत स्वयंस्पष्ट माहिती.		
६.	संबंधित संस्थेचे आर्थिक व्यवहार राष्ट्रीयकृत / शेड्युल बँकेमार्फत केले जात असल्याचे कागदपत्र.		
७.	पुढीलप्रमाणे किमान ५ वर्षे, किमान मुदत ठेवची (Fix Deposit) प्रमाणित प्रत. अ) विधी महाविद्यालय : रु. १५.०० लाख ब) पारंपारीक महाविद्यालय : रु. ७.०० लाख (उदा. कला, विज्ञान, वाणिज्य इ.)		
८.	संबंधित राष्ट्रीयकृत शेड्युल बँकेत ठेवलेला मुदत ठेव निधी विद्यापीठाच्या पूर्वपरवानगीशिवाय न काढण्याबाबतचे संबंधित राष्ट्रीयकृत बँकेचे व संस्थेचे संयुक्त आश्वासन पत्र.		
९.	शासनाचे कायम विना अनुदानित धोरण लक्षात घेता, मंजुर करण्यात येणाऱ्या नवीन महाविद्यालयासाठी देण्यात येणारे इरादापत्र हे कायम विनाअनुदान तत्वावरील महाविद्यालयासाठी मान्य असल्याबाबतचे रु.१००/- च्या स्टँप पेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र.		
१०.	संस्थेचे सद्यस्थितीत कनिष्ठ महाविद्यालय अस्तित्वात असेल तर अस्तित्वात असलेल्या इमारतीच्या बांधकामाचा वापर वरीष्ठ महाविद्यालयासाठी केला जाणार नाही, असे हमीपत्र तसेच, कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या बांधकामाचा प्रमाणित नकाशा सादर करावा.		
११.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेच्या सद्यःस्थितीत अस्तित्वात असणाऱ्या महाविद्यालयांमध्ये विद्यापीठ अनुदान आयोग तसेच, शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार **अ)** मूलभूत व भौतिक सुविधा उपलब्ध आहेत **ब)** अर्हताधारक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी उपलब्ध आहेत याबाबत संस्थेचे संबंधित अकृषि विद्यापीठाने प्रमाणित केलेले प्रमाणपत्र		

१२.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेच्या सद्यस्थितीत अस्तित्वात असणारी महाविद्यालये मूल्यांकन/ पूनर्मूल्यांकनाकरिता पात्र असल्यास नॅक/ एनबीए मानांकन व मूल्यांकन, पूनर्मूल्यांकन करुन घेतले असल्याचे प्रमाणपत्र.		
१३.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेने बृहत आराखड्यामध्ये निश्चित केलेले बिंदुच्या ठिकाणी जागा उपलब्ध असल्यासंदर्भातील कागदपत्रे. १) <u>स्वत:ची जागा</u> – **अ)** "अ", "ब" आणि "क" वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये १/२ एकर जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. **ब)** "अ", "ब" आणि "क" वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रापासून ५ कि.मी. परिसरात किमान १ एकर जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. **क)** "ड" वर्ग महापालिका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान १ एकर जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. **ड)** उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान ३ एकर जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. २) <u>भाड्याची जागा</u> – **(किमान ०५ वर्षासाठी भाडेकरारनामा)** **अ)** "अ", "ब" आणि "क" वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये १/२ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर घेतलेल्या नोंदणीकृत कराराची प्रत. **ब)** "अ", "ब" आणि "क" वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रापासून ५ कि.मी. परिसरात किमान १ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर घेतलेल्या नोंदणीकृत कराराची प्रत. **क)** "ड" वर्ग महापालिका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान १ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर घेतलेल्या नोंदणीकृत कराराची प्रत. **ड)** उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान ३ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर घेतलेल्या नोंदणीकृत कराराची प्रत.		
१४.	प्रस्तावित महाविद्यालयांसाठी इमारतीचा वास्तुशास्त्रज्ञाकडून तयार करुन घेतलेला नकाशा.		
१५.	प्रस्तावित महाविद्यालयाकरिता भौतिक साधने निर्माण करण्यासाठी भांडवली खर्चाचा टप्पानिहाय विनियोग आणि त्याचे वित्तीय स्त्रोत. तसेच, शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी नेमणुकीसंदर्भातील तसेच त्याकरिताच्या वित्तीय तरतुदीचे नियोजन		
१६.	संस्थेचा शिक्षण क्षेत्रातील पूर्वानुभव, संस्थेचे शैक्षणिक व सामाजिक क्षेत्रातील योगदान, विविध शैक्षणिक प्रकल्पांबाबतची माहिती आणि काही ठळक विशेष संपादणूक असल्यास, त्याबाबतची सविस्तर माहिती.		
१७.	प्रस्तावित महाविद्यालयाबाबतचा किमान पाच वर्ष कालावधीचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल.		
१८.	इरादापत्र ज्या अटी व शर्तीच्या अधिन राहून देण्यात येणार आहे त्या अटी व शर्तीची पूर्तता निकटतम पुढील वर्षाच्या ३१ जानेवारीपर्यंत करण्यात येईल, असे संस्थेचे हमीपत्र.		

शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४, दि.१५ सप्टेंबर, २०१७

* परिशिष्ट-क *

संस्थेचे नाव :- विद्यापीठाचे नाव :

ठिकाण :- विद्याशाखा :-

अ.क्र.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अंतिम मान्यता देताना विचारात घ्यावयाची तपासणी सूची	पुर्ततेचा तपशील (होय/नाही)	पृष्ठ क्रमांक
१.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी शासनाने दिलेले इरादापत्र.		
२.	नवीन महाविद्यालयाच्या अंतिम मान्यता मिळण्यासाठी संबंधित संस्थेने सादर केलेला अनुपालन अहवाल.		
३.	इरादापत्रामध्ये विहित केलेल्या सर्व अटी व शर्तीची पूर्तता झाली असल्याचे संस्थेने दिलेले व विद्यापीठाने प्रमाणित केलेले प्रमाणपत्र.		
४.	चालू वर्षाच्या तपशीलवार अंदाजपत्रकाची प्रत.		
५.	संस्थेच्या मागील वर्षाच्या लेखापरीक्षण अहवालाची प्रत.		
६.	इरादापत्र देण्याकरिता जे जमिनीचे (स्वत:ची किंवा भाडेतत्वावर) निकष विहित केलेले आहेत, ती जमिन अकृषक (संस्थेच्या नावावर किंवा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर असलेल्या) असल्यासंदर्भातील कागदपत्रे.		
७.	अ) इमारत (स्वत:ची) संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था किंवा इतर प्राधिकरणाचे प्रमाणित उतारे ब) इमारत (भाड्याची) (नोंदणीकृत भाडेकरार) (सोबतच्या परिशिष्ट-"ड" मध्ये सर्वसाधारण वर्ग खोली व इतर क्षेत्रफळाचा तपशील सोबत जोडला आहे.) **१) शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत** १.१) प्राचार्य कक्ष १.२) कार्यालय १.३) इलेक्ट्रॉनिक्स / संगणक प्रयोगशाळा १.४) रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा १.५) पदार्थ विज्ञान प्रयोगशाळा १.६) जीवशास्त्र प्रयोगशाळा १.७) ग्रंथालय १.८) लेडीज रुम १.९) रेकॉर्ड रुम १.१०) नॅक रुम १.११) स्टाफ रुम १.१२) सभागृह १.१३) मोठे व्याख्यान कक्ष १.१४) टॉयलेट ब्लॉक १.१५) व्हरांडा १.१६) एन.सी.सी. रुम १.१७) एन.एस.एस. रुम		

	२) २.१) पाणी सुविधा (पाणी पट्टी पावती) २.२) वीज सुविधा (वीज देयकाची प्रत) २.३) ड्रेनेज सुविधा (स्थानिक प्राधिकरणाचे नकाशासह प्रमाणपत्र) **३)** हॉस्टेल सुविधा (परिसरात २०% विद्यार्थ्यांची रहाण्याची सोय असल्याचे प्रमाणपत्र)		
८.	प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या इमारतीत सेमिनार रुम, लेक्चरर रुम, फॅक्टरी रुम, स्टाफ रुम, प्राचार्यांची रुम, कॉमन रुम, हॉस्टेल रुम इत्यादी ठिकाणी आवश्यक फर्निचर.		
९	७ (अ) व (ब) मधील १ व २ साठी फर्निचर (खरेदी केल्याची अधिकृत पावती) उपलब्धतेबाबत विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र.		
१०	ग्रंथालयात पुस्तकांची सुविधा (मागणी केलेल्या विद्याशाखेशी संबंधित किमान ५०० पुस्तके खरेदी केल्याची अधिकृत पावती) उपलब्धतेबाबत विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र.		
११	महाविद्यालयाच्या प्रयोगशाळेत निर्धारित आवश्यक सामग्री (किमान रु.१.०० लाख प्रत्येक विषयासाठी राखीव)		
१२	प्रस्तावित महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना खेळण्याची सोय, कॅन्टीन, हेल्थ केअर सुविधा.		
१३	संबंधित संस्था प्रस्तावित महाविद्यालयाकरिता क्रीडांगण भाड्याने वापरणार असल्यास रु.१००/- च्या स्टँप पेपरवर नोंदणीकृत भाडेकराराची साक्षांकित प्रत.		
१४	प्रथमत: महाविद्यालय भाडेतत्वावरील इमारतीत सुरु केले जाणार असेल तर प्रथम संलग्निकरण मिळाल्यापासून ५ वर्षामध्ये महाविद्यालय ज्या ठिकाणासाठी मंजूर झाले आहे, त्याठिकाणी स्वत:च्या इमारतीमध्ये स्थलांतरीत करणार असल्याबाबतचे हमीपत्र.		
१५	शासनाचे कायम विना अनुदानित धोरण लक्षात घेता, अर्जासोबत मंजूर करण्यात येणाऱ्या नवीन महाविद्यालयासाठी नियमानुसार वेतन व वेतनेतर खर्च संस्था करणार असल्याबाबतचे रु.१००/- च्या स्टँप पेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र.		
१६	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेच्या सद्यस्थितीत अस्तित्वात असणाऱ्या महाविद्यालयांमध्ये विद्यापीठ अनुदान आयोग तसेच, शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार **अ)** मूलभूत व भौतिक सुविधा उपलब्ध आहेत **ब)** अर्हताधारक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी उपलब्ध आहेत याबाबत संस्थेचे संबंधित अकृषि विद्यापीठाने प्रमाणित केलेले प्रमाणपत्र		
१७	प्रस्तावित महाविद्यालयामध्ये अर्हताधारी शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी नियुक्तीसंदर्भात संस्थेने केलेल्या कार्यवाहीची माहिती		
१८	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेच्या सद्य:स्थितीत अस्तित्वात असणारी महाविद्यालये इरादापत्राच्या कालावधीत मूल्यांकन/पूनर्मूल्यांकनाकरिता पात्र ठरली असल्यास नॅक / एनबीए मानांकन व मूल्यांकन, पूनर्मूल्यांकन करुन घेण्यासंदर्भात कार्यवाही सुरु केली असल्याचे प्रमाणपत्र.		

शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४, दि.१५ सप्टेंबर, २०१७

परिशिष्ट -"ड"

परिशिष्ट "क" मधील अ.क्र. ७ (अ) व (ब) साठी कक्षनिहाय किमान आवश्यक क्षेत्रफळ

अ. क्र.	कक्षाचे नाव	नग	क्षेत्र प्रति नग	एकुण क्षेत्र	कला/विधी/ शिक्षण शाखा	वाणिज्य	विज्ञान	कला + वाणिज्य	कला + विज्ञान	वाणिज्य + विज्ञान	कला,वाणिज्य, विज्ञान
१)	प्राचार्य कक्ष	१	२०X२५	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
२)	कार्यालय	१	३०X२०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
३)	इलेक्ट्रॉनिक/संगणक प्रयोगशाळा	१	२०X३०	६००	--	--	६००(०)	--	६००(०)	६००(०)	६००(०)
४)	रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा	१	३०X४०	१२००	--	--	१२००	--	१२००	१२००	१२००
५)	पदार्थ विज्ञान प्रयोगशाळा	१	३० X ४०	१२००	--	--	१२००	--	१२००	१२००	१२००
६)	जिवशास्त्र प्रयोगशाळा	१	३० X ४०	१२००	--	--	१२००	--	१२००	१२००	१२००
७)	ग्रंथालय	१	२० X ३०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
८)	एनसीसी रुम	१	२० X १५	३००	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)
९)	एन.एस.एस.रुम	१	२० X १५	३००	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)
१०)	लेडीज रुम	१	१० X १५	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
११)	रेकॉर्ड रुम	१	१० X १५	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
१२)	नॅक रूम	१	१० X १५	१५०	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)
१३)	स्टाफ रूम	१	२० X ३०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
१४)	सभागृह	१	४० X ३०	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००
१५)	मोठे व्याख्यान कक्ष	३/६/९		९००	२७००	२७००	२७००	५४००	५४००	५४००	८१००
१६)	टॉयलेट ब्लॉक	४	१० X १५	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
१७)	व्हरांडा	१	किमान ५ फुट रुंद		२१००	२४००	३३००	३०००	३८००	४१००	४६५०
	एकूण (किमान आवश्यक क्षेत्रफळ)			**१०२५०**	**९२००**	**९५००**	**१४०००**	**१२८००**	**१७२००**	**१७५००**	**२०७५०**

* व्यावसायिक महाविद्यालयासाठी स्वतंत्र शिखर संस्था / केंद्रीय नियामक मंडळे असल्यास अशा शिखर संस्था / केंद्रिय नियामक मंडळाच्या नियमानुसार त्यांनी विहित केलेल्या आवश्यक भौतिक सुविधा व शैक्षणिक सुविधांचे निकष त्यांना लागू राहतील.

शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४, दि.१५ सप्टेंबर, २०१७

* प्रपत्र-अ * (इरादापत्राकरिता)										
क्र.	संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता	प्रस्तावित नवीन महाविद्यालयांचा तपशील	विद्यापीठाने केलेली शिफारस	संस्थेची आर्थिक स्थिती कशी आहे.	तालुक्यामध्ये अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांची नावे व महाविद्यालयांमधील अंतर	गटनिहाय विद्यार्थी संख्या (व्यावसायिक अभ्यासक्रमाची स्वतंत्र माहिती द्यावी	तालुक्यामध्ये महाविद्यालय शाळांमधून १२ वी उत्तीर्ण झालेल्या विद्याशाखा निहाय विद्यार्थ्यांची संख्या	मागील वर्षी किती विद्यार्थी प्रवेशा पासून वंचित राहिले	इरादापत्र देण्याकरिता शासनाने विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता सदर संस्था करीत असल्याबाबतचे विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास इरादापत्र द्यावे किंवा कसे याबाबतचे विद्यापीठाचे स्वयंस्पष्ट अभिप्राय
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)
अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळ (संबंधित अकृषि विद्यापीठ)

शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४, दि.१५ सप्टेंबर, २०१७

* प्रपत्र-ब * (अंतिम मान्यतेकरिता)						
क्र.	संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता	प्रस्तावित नवीन महाविद्यालयांकरीता देण्यात आलेल्या इरादापत्राचा तपशील	इरादापत्रामध्ये विहित केलेल्या सर्व अटी व शर्तींची पूर्तता संस्थेने केली आहे काय ?	या शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या इतर अटी व शर्तींची पूर्तता संस्थेने केली आहे काय ?	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास अंतिम मान्यता द्यावी किंवा कसे, याबाबतचे विद्यापीठाचे स्वयंस्पष्ट अभिप्राय	विद्यापीठांनी केलेली शिफारस
१	२	३	४	५	६	७

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)
अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळ (संबंधित अकृषि विद्यापीठ)

सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षापासून नविन सॅटेलाईट केंद्र यांना मंजूरी देण्यासाठी कार्यपध्दती व निकष विहित करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०२०/(११५ /२०)/मशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : १८ सप्टेंबर, २०२०.

राज्यातील ग्रामीण, डोंगराळ व आदिवासी भागामध्ये उच्च शिक्षण उपलब्ध होण्याच्या दृष्टिकोनातून महाराष्ट्र शासनाने "महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६" अंमलात आणलेला आहे. सदर अधिनियमातील कलम १०९ (४) नुसार नविन सॅटेलाईट केंद्र मंजुरीसाठी कालबद्ध तरतुद करण्यात आलेली आहे. तसेच, या तरतुदीस अनुसरुन अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने कार्यपध्दती निश्चित करावी, अशी तरतुद कलम १०९ (९) अन्वये करण्यात आली आहे. सदरहू तरतुदींच्या अनुषंगाने सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नविन सॅटेलाईट केंद्र मंजूरीसाठी कार्यपध्दती व निकष सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार या संदर्भात शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय:-

१. सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षापासून नविन सॅटेलाईट केंद्रास मंजूरी देण्यासाठी पुढे विहीत केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

१.१.नविन सॅटेलाईट केंद्र सुरु करण्यास इच्छुक संस्थांनी "महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६" च्या कलम १०९ (४) (क) मधील तरतुदीनुसार त्या वर्षाच्या अगोदरच्या वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापुर्वी सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मधील अर्जाच्या नमुन्यात संबंधित विद्यापीठाकडे अर्ज दाखल करावेत. त्यासोबत परिशिष्ट "ब"मध्ये नमुद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.

१.२.विद्यापीठांनी ऑनलाईन (Online) पद्धतीने विहीत नमुन्यात अर्ज स्विकारावेत. अर्जात भरण्यात आलेली माहिती त्यासोबत आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची तपासणी करण्यासाठी एक तपशिलसूची तयार करुन आवश्यक बाबींची पुर्तता करणारेच अर्ज स्विकारावेत. ज्या विद्यापीठाकडे ऑनलाईन पद्धतीने संगणकप्रणाली (Software Development) विकसित करण्यात आलेले नाही, अशा विद्यापीठांनी अर्ज स्विकारण्याची संगणकप्रणाली विकसित करणे अनिवार्य आहे.

१.३.विद्यापीठांकडे प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी अधिष्ठाता मंडळाकडून विहीत कालमर्यादेत करण्यात यावी.

१.४.प्राप्त अर्जांची व कागदपत्रांची पडताळणी सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट ब मध्ये नमुद करण्यात आलेल्या आवश्यक कागदपत्रांच्या सूचीनुसार पडताळणी समिती त्यांचा अहवाल १५ ऑक्टोबर पर्यंत कुलगुरुंना सादर करतील.

१.५. ज्या संस्थेच्या प्रस्तावात किंवा कागदपत्रांच्या त्रुटी आढळून आल्यास त्या संस्थेस / अर्जदारास २० ऑक्टोबर पर्यंत त्रुटी कळविण्यात येतील.

१.६. त्रुटी कळविण्यात आलेल्या संस्थांनी ३० ऑक्टोबरपर्यंत विद्यापीठाकडे त्रुटीची पुर्तता करणे आवश्यक राहील.

१.७. त्रुटीच्या पुर्ततेच्या अर्जाची छाननी समितीकडून करुन त्यासहीत छाननीत पात्र झालेल्या अर्जासह अहवाल १५ नोव्हेंबरपर्यंत अध्यक्ष अधिष्ठता मंडळ यांना सादर करण्यात येईल.

१.८. संबधित विद्यापीठाचे कुलगुरु विद्यापीठस्तरावर आवश्यक तेवढया तज्ञ समिती गठीत करतील सदर तज्ञ समितीमध्ये छाननीसमितीच्या सदस्यांचा अंतर्भाव असणार नाही. सदर तज्ञ समितीने १५ डिसेंबरपर्यंत प्रत्यक्ष भेटी देऊन नविन सॅटेलाईट केंद्रासाठी संबंधित संस्थांची सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट "ब" मध्ये विहित करण्यात आलेल्या सूचीनूसार तयारी आहे किंवा कसे याबाबत काटेकोर परिक्षण करुन त्याचा अहवाल व्हिडीओ छायाचित्रणासह १५ जानेवारीपर्यंत अध्यक्ष अधिष्ठाता मंडळामार्फत कुलगुरुंना सादर करण्यात येईल. सदर पायाभुत सोयीसुविधा पुर्ण न करणाऱ्या संस्थांची शिफारस विद्यापीठ करणार नाही.

१.९. कुलगुरुंकडून संबंधित पात्र संस्थांना २५ जानेवारी पर्यंत पात्रता व अपात्रता कळविण्यात येईल.

१.१०.अपात्रता कळविलेल्या संस्था १५ फेब्रुवारीपर्यंत त्याविरुध्द विद्यापीठाकडे अपिल दाखल करु शकतील. सदर अपिलावर (गरजेनुसार तज्ञ समिती पाठवून अहवाल घेऊन) १५ मार्चपर्यंत कुलगुरु निर्णय देतील.

१.११.सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज मंजूरीच्या शिफारशीसह विद्यापीठाकडून शासनाकडे दिनांक १ एप्रिलपर्यंत सादर करण्यात येतील.

१.१२.विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावावर शासनाकडून १५ जूनपर्यंत परवानगी कळविण्यात येईल.

२. सर्व विद्यापीठांनी पाच वर्षांचा बृहत आरखडयासह प्रत्येक वर्षी वार्षिक योजना तयार करावी. त्यामध्ये ज्या जिल्ह्यामध्ये महाविद्यालयीन शिक्षणात ढोबळ पटसंख्या प्रमाण (जीईआर) राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा कमी आहे असे जिल्हे ग्रामीण व आदिवासी भागासाठी सर्वोच्च प्राथम्य द्यावे व त्या प्राथम्यक्रमानूसार व तद्नंतर सर्वसाधारण याप्रमाणे त्या त्या शैक्षणिक वर्षासाठी विशिष्ट एवढ्याच नविन सॅटेलाईट केंद्राच्या (व्यावसायिक AICTE व NCTE मंजूरी देत असलेले अभ्यासक्रम सोडून) मंजूरीच्या प्रस्तावांची शिफारस करावी.

३. नविन सॅटेलाईट केंद्र मंजूरीच्या संदर्भात "महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६" मधील कलम १०९ (९) अन्वये परवानगीची कार्यपध्दती राज्य शासनाने विहीत करायची असून ती वरीलप्रमाणे विहीत करण्यात येत आहे.

४. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमातील कलम १०९(६) मध्ये स्पष्ट केल्याप्रमाणे ज्या संस्था, वरीलप्रमाणे नविन सॅटेलाईट केंद्र मंजूरीसाठी अर्ज सादर करतील व ज्यांची यापूर्वीच महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत, त्यांचेबाबतीत पुढील पुर्तता नसलेल्या संस्थांचे अर्ज शासनाकडे शिफारस करु नयेत.

४.१.ज्या महाविद्यालयांनी नॅक / एनबीए कडून मानांकन तसेच पुनर्मुल्यांकन करुन घेतले असून अशा मानांकनाचा कालावधी कृतीशिल नसेल तर:

४.२.जी महाविद्यालय सुरु करुन १० वर्षापेक्षा कमी कालावधीसाठी कार्यरत असेल तर, सॅटेलाईट केंद्राचे ठिकाण ग्रामीण व आदिवासी भागात नसेल तर,

५. महाविद्यालयाच्या मुख्य केंद्रापासून २०० कि.मी. त्रिज्येच्या परिसरात सॅटेलाईट केंद्र स्थापन करता येईल.(अपवादात्मक परिस्थितीत ही मर्यादा ३०० कि. मी. पर्यंत सकारण वाढविता येऊ शकेल.) तथापि, सॅटेलाईट केंद्र विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्राबाहेर असु शकणार नाही. अपवादात्मक परिस्थितीत संबंधित विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्राबाहेर परंतु महाराष्ट्र राज्याच्या सीमांतर्गत विशेष संशोधन अथवा विस्तार प्रकल्पाकरीता खास बाब म्हणुन असे केंद्र स्थापन करावयाचे असल्यास प्रस्तावित केंद्राचे ठिकाण ज्या विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रात येते त्या विद्यापीठाची पुर्वपरवानगी आवश्यक असेल. असे असले तरी, कवी कुलगुरु कालिदास विश्वविद्यालय रामटेक द्वारा प्रस्तावित केल्या जाणाऱ्या सॅटेलाईट केंद्रांना अन्य विद्यापीठाच्या पुर्वपरवानगीची अट लागू राहणार नाही. तसेच, श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई यांच्या संलग्नित महाविद्यालयाचे सॅटेलाईट केंद्र अन्य राज्यात स्थापन करावयाचे असल्यास त्या राज्याची पुर्व परवानगी आवश्यक असेल.

६. प्रस्तावासोबत संस्थेने सॅटेलाईट केंद्र स्थापनेचा उद्देश व नियोजनबद्ध पंचवार्षिक सुस्पष्ट प्रकल्प आराखडा सादर करावा. त्यासाठीचा विहित पद्धतीने सादर करावयाचा अर्जाचा नमुना प्रत्येक विद्यापीठाने स्थानिक परिस्थितीनुसार तयार करावा. तसेच, प्रस्तावित अभ्यासक्रम अथवा प्रकल्पाकरीता आवश्यक प्रयोगशाळा साहित्य, पुस्तके इत्यादी बाबतीत विद्यापीठाने पर्याप्त नियम तयार करावेत.

७. Aspirational District या संकल्पनेअंतर्गत ग्रामीण व आदिवासी भागात सॅटेलाईट केंद्र सुरू करण्यासाठी प्राधान्य देण्यात यावे.

८. सॅटेलाईट केंद्रामध्ये किमान एक कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरू करणे आवश्यक आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणात सुचविल्याप्रमाणे Online व Open Distance Learning (ODL) पध्दतीचा वापर वाढविण्यासाठी सॅटेलाईट केंद्राचा उपयोग होऊ शकतो म्हणून त्यास्वरूपाची आवश्यक माहिती तंत्रज्ञान, व्यवस्था सॅटेलाईट केंद्रामध्ये उपलब्ध करून देणे अनिवार्य आहे.

९. नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण व प्रचलित विद्यापीठ अधिनियमानुसार नजिकच्या काळात पसंतीवर आधारित श्रेयांक पध्दतीचा पदवी व पदव्युत्तर स्तरावर अवलंब करणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी मिळविलेले श्रेयांक नंतरच्या काळात वापरण्यात येण्याची सोय असेल म्हणून यापध्दतीच्या चौकटीत पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील अभ्यासक्रमांतर्गत ऐच्छिक किंवा दुय्यम किंवा सुलभ कौशल्य अभ्यासक्रम सॅटेलाईट केंद्रामध्ये राबविण्याबाबत प्राधान्य देण्यात यावे.

१०. एका महाविद्यालयास सुरूवातीस एकच सॅटेलाईट केंद्र मान्य करण्यात येईल. सदरचे सॅटेलाईट केंद्र समाधानकारकरीत्या निदान ३ वर्ष चालविल्यानंतर वाढीव सॅटेलाईट केंद्रासाठी मान्यता देण्याबाबत विचार करण्यात येईल.

११. सॅटेलाईट केंद्राच्या संलग्निकरणाचे नुतनीकरण दर ३ वर्षातून एकदा विहित पद्धतीने केले जावे व सॅटेलाईट केंद्राचा सहामाही कार्यअहवाल महाविद्यालयाने विद्यापीठास विहित नमुन्यात सादर करावा. तसेच, महाविद्यालयाने सॅटेलाईट केंद्राचा वित्तीय हिशोब स्वतंत्र ठेवण्यात यावा.

१२. सॅटेलाईट केंद्रासाठी संबंधित महाविद्यालयातील एका सक्षम अर्हताकारी प्राध्यापकाची केंद्र समन्वयक म्हणुन ३ वर्षाच्या कालावधीकरीता नियुक्ती करावी.

१३. सॅटेलाईट केंद्र शैक्षणिक अभ्यासक्रम सुरु करावयाचे असल्यास प्रस्तावित स्थानापासून १५ कि.मी. परिसरात अशा अभ्यासक्रमाच्या मान्यता प्राप्त अध्यायनाची सोय असलेले संलग्नित महाविद्यालय नसावे.

१४. सॅटेलाईट केंद्रात पहिल्या पाच वर्षात नियमित पारंपारिक अभ्यासक्रम, संशोधन, विस्तार कार्यक्रम व शैक्षणिक अभ्यासक्रम अनुषंगिक अभ्यासानुवर्ती (co-curricular) कार्यक्रम, निरंतर शिक्षण कार्यक्रम, कौशल्य शिक्षण व विकासाचे प्रमाणपत्र, पदविका, प्रगत पदविका अभ्यासक्रम-अभ्यासेत्तर उपक्रम व समाजोपयोगी उपक्रम आणि औद्योगिक प्रकल्पाकरीता मान्यता मिळू शकेल, या करीता ज्या परिसरात असे अभ्यासक्रम व औद्योगिक प्रकल्प प्रस्तावित आहेत, त्या परिसरातील अशा स्वरुपाची गरज स्पष्ट करणारा सर्वेक्षण अहवाल प्रस्तावासोबत दाखल करण्यात यावा. सॅटेलाईट केंद्र हे प्रामुख्याने युवकांच्या कौशल्य विकासासाठी स्थापन करणे अपेक्षित असल्यामुळे कौशल्यावर आधारीत अभ्यासक्रमांना प्राधान्य देण्यात यावे.

१५. महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना (N.S.S.), नॅशनल कॅडेट कोर्स (N.C.C.) व क्रिडा, कौशल्य, संशोधन विस्तार, कार्यक्रम व प्रकल्पासाठी सॅटेलाईट केंद्राचा संपर्क केंद्र म्हणुन विचार केला जावा.

१६. सॅटेलाईट केंद्राव्दारे कौशल्य विकास विभागाच्या प्रमोद महाजन कौशल्य विकास अभियानांतर्गत विविध कौशल्ये व उद्योजकता अभ्यासक्रम सुरू करावयाचा असेल तर त्यासाठी सदर अभियानांतर्गत लागू असणारे निकष जसेच्या तसे लागू राहतील.

१७. केंद्र शासनाच्या माध्यमातून सॅटेलाईट केंद्रामध्ये कौशल्य व उद्योजकता अभ्यासक्रमासोबत विविध प्रकल्प राबविण्यासाठी औद्योगिक आस्थापनेसोबत सामंजस्य करार करून CSR योजनेंतर्गत अर्थसहाय्य मिळविता येईल. तसेच जिल्हास्तरावर प्रशासकीय मान्यतेने किमान कौशल्य कार्यक्रमांतर्गत जिल्हा नियोजन विकास मंडळाकडून आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करून घेता येईल.

१८. सॅटेलाईट केंद्राद्वारे Modular Employability Scheme List मधील एखादा अभ्यासक्रम चालू करावयाचा असल्यास संबंधित अभियानांतर्गत असलेले निकष लागू राहतील.

१९. वरील परि. १.४ मध्ये विहित केलेली पडताळणी समिती व परि. १.८ मध्ये विहित केलेली तज्ञ समिती यांची संख्या ती-ती विद्यापीठे त्या त्या वर्षी सरु करावयाच्या सॅटेलाईट केंद्र यांची व्याप्ती विचारात घेवून ठरवतील व विहित केलेल्या वेळापत्रकात काम होईल याची खातरजमा करतील.

२०. विद्यापीठांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रात उच्च शिक्षणांच्या सुविधांचे सर्वत्र समान वाटप होण्याच्या दृष्टीकोनातून सादर केलेल्या सन २०२४ पर्यंतच्या पंचवार्षिक सम्यक योजनेस मान्यता देण्यात आलेली आहे. सन २०२४ नंतर पंचवार्षिक सम्यक योजनेस मान्यता दिल्यानंतर त्याअनुषंगाने शासन निर्णयामध्ये अंशत: बदल करण्यात येईल.

सदर शासन, राज्य शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२००९१८१५१७१८१६०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

Dattatray Vasantrao Kharke

Digitally signed by Dattatray Vasantrao Kharke
DN: c=IN, o=Government of Maharashtra, ou=higher & technical education dept, postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=d598800beb5ed37ae09d78fff05921827123426ec3977a7476478ce183be979d, cn=Dattatray Vasantrao Kharke
Date: 2020.09.18 15:49:58 +05'30'

(द.व.खारके)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१) संचालक, उच्च शिक्षण,महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२) मा. मंत्री (उ.व तं.शि.) यांचे खाजगी सचिव
३) मा. राज्यमंत्री (उ.व तं.शि.) यांचे खाजगी सचिव
४) मा. अप्पर मुख्य सचिव (उ.व तं.शि.)यांचे स्वीय सहाय्यक
५) सर्व विभागीय सहसंचालक, महाराष्ट्र राज्य
६) सर्व कुलसचिव, अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य
७) मशि/विशि विभागातील सर्व कार्यासने, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८) निवडनस्ती मशि-४

* परिशिष्ट-अ *

नविन सॅटेलाईट केंद्र

<table>
<tr><td>१.</td><td>संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता :
(दुरध्वनी क्रमांकासह)</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>२.</td><td>महाविद्यालयाचे नाव आणि पुर्ण पत्ता :</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>३.</td><td>ज्या महाविद्यालयाव्दारे नविन सॅटेलाईट केंद्र सुरु करावयाची आहे, त्या ठिकाणाची लोकसंख्या :</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>४.</td><td>नविन सॅटेलाईट केंद्र सुरु करावयाचे सत्र :</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">५.</td><td rowspan="4">अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात नविन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अस्तित्वात असल्यास त्याचा तपशिल (मुळ तुकडी अनुदानावर असेल तर तसा स्पष्ट उल्लेख करावा) :</td><td></td><td>✓</td><td>विषय</td><td>विद्यार्थी संख्या</td></tr>
<tr><td>विद्याशाखा</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>अभ्यासक्रम</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>विषय</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>६.</td><td colspan="5">आवेदन शुल्क रुपये-----/-, धनाकर्ष क्र.----------------
दिनांक ------------------ बँकेचे नाव---------------------
(धनाकर्ष कुलसचिव,------------------------विद्यापीठ, यांचे नावे असावा.)</td></tr>
<tr><td>७.</td><td colspan="5">महाविद्यालयात नविन सॅटेलाईट केंद्राअंतर्गत सुरु करावयाच्या अभ्यासक्रमाचा तपशिल :</td></tr>
</table>

अ.क्र.	अभ्यासक्रम	अध्यापनाचे माध्यम	अध्यापनाचे विषय
१.			
२.			

८.	संस्थेचा पंजीयनाचा क्रमांक -------- व दिनांक -----------
९.	संस्थेच्या संविधानात शैक्षणिक बाबींसंबंधी तरतुद असल्यास त्या तरतुदींच्या कलम क्र. व तद्नुसार नविन सॅटेलाईट केंद्र सुरु करण्यासंबंधीचा संस्थेचा ठराव क्र.----- व दिनांक --------
१०.	आपण सुरु करणार असलेल्या नविन सॅटेलाईट केंद्रातील अभ्यासक्रमामुळे व उल्लेखित परिसरातील इतर महाविद्यालयाशी अवास्तव स्पर्धा निर्माण होईल काय ? ------------------------------------- -------------------------------
११.	**अ)** संस्थेद्वारा चालविल्या जाणाऱ्या शाळा व महाविद्यालये यांचा तपशिल----------------------- **ब)** सदर शाळा व महाविद्यालयांची मान्य प्रवेश क्षमता, प्रत्यक्ष प्रवेशित व परिक्षेस बसलेले विद्यार्थी ---------------------
१२.	अर्ज केलेल्या वर्षातील ३१ मार्चला असलेली संस्थेची आर्थिक स्थिती :- **(अ)** स्थावर मालमत्ता **(ब)** जंगम मालमत्ता **(क)** बँकेतील रोख **(ड)** बँकेचे वा इतर कर्ज
१३.	वरील उल्लेखित बाबींशिवाय महाविद्यालयाच्या आकस्मिक व अनाकस्मिक खर्चासाठी करण्यात येणाऱ्या आर्थिक तरतूदीचा तपशिल : ---

मुळ सही (शिक्क्याची नाही)
अध्यक्ष
(संस्थेचे नाव व पुर्ण पत्ता)

मुळ सही (शिक्क्याची नाही)
सचिव
(संस्थेचे नाव व पुर्ण पत्ता)

* परिशिष्ट-ब *

संस्थेचे नाव :- **विद्यापीठाचे नाव :**

ठिकाण :- **अभ्यासक्रम, प्रकल्प तपशिल :-**

अ.क्र.	तपासणी सूची	पुर्ततेचा "तपशिल" (होय/नाही)	पृष्ठ क्रमांक
१.	संस्थेचा विहित नमुन्यात अर्ज.		
२.	संस्था नोंदणी प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत.		
३.	चालू वर्षाच्या तपशिलवार अंदाजपत्रकाची प्रत.		
४.	घटनेची साक्षांकित प्रत.		
५.	संस्थेच्या मागील वर्षाच्या लेखापरिक्षण अहवालाची प्रत.		
६.	किमान रु. ५.०० लाख फिक्स डिपॉजिटची प्रमाणित प्रत.		
७.	संबंधित संस्थेचे आर्थिक व्यवहार राष्ट्रीयकृत / शेड्युल बँकेमार्फत केले जात असल्याचे कागदपत्र.		
८.	संबंधित राष्ट्रीयकृत शेड्युल बँकेत ठेवलेला ठेव निधी विद्यापीठाच्या पुर्व परवानगीशिवाय न काढणेबाबतचे संबंधित राष्ट्रीयकृत बँकेचे व संस्थेचे संयुक्त आश्वासन पत्र.		
९.	शासनाचे कायम विनाअनुदानित धोरण लक्षात घेता, अर्जासोबत सॅटेलाईट सेंटरचा वेतन व वेतनेत्तर खर्च संस्था करणार असल्याबाबतचे रु.१००/- स्टँपपेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र.		
१०.	नवीन सॅटेलाईट केंद्र सुरू करण्यासाठी मान्यता मागणाऱ्या संस्थेने बृहत आराखडयामध्ये निश्चित केलेल्या बिंदूच्या ठिकाणी जागा उपलब्ध असल्यासंदर्भातील कागदपत्रे. **१ स्वत:ची जागा –** अ) ½ एकर जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. **२ भाडयाची जागा –** अ) ½ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडे तत्वावर घेतलेल्या नोंदणीकृत कराराची प्रत.		
११.	**अ) स्वत:ची इमारत** (किमान क्षेत्रफळ ३००० चौ.फु.) - संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था किंवा इतर प्राधिकरणाचे बांधकाम पुर्णत्वाचे प्रमाणित उतारे.		
	१) शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत :		
	१.१ प्रशासकीय कार्यालय		
	१.२ अध्ययन कक्ष		
	१.३ संगणक प्रयोगशाळा		

	१.४ ग्रंथालय		
	१.५ **स्वच्छतागृह** (२० विद्यार्थ्यांमागे ०१ स्वच्छतागृह) महिलांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह व प्रसाधने		
	ब) भाडयाची इमारत : (नोंदणीकृत भाडेकरार) संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था किंवा इतर प्राधिकरणाचे प्रमाणित उतारे. (क्षेत्रफळाचा तपशिल खालील रकान्यात त्यांच्या नावासमोर नमुद करावा)		
	१.१ प्रशासकीय कार्यालय		
	१.२ अध्ययन कक्ष		
	१.३ संगणक प्रयोगशाळा		
	१.४ ग्रंथालय		
	१.५ **स्वच्छतागृह** (२० विद्यार्थ्यांमागे ०१ स्वच्छतागृह) महिलांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह व प्रसाधने		
	२) २.१ पाणी सुविधा (पाणी पट्टी पावती)		
	२.२ वीज सुविधा (वीज देयकाची प्रत)		
१२.	जो अभ्यासक्रम, निरंतर शिक्षण विषयक कार्यक्रम व प्रकल्प, कौशल्य शिक्षण सुरु करावयाचे आहे, त्याबाबत ग्रंथालयात पुस्तकाची सुविधा		
१३.	सॅटेलाईट केंद्रासाठी संबंधित महाविद्यालयातून केंद्र समन्वयक म्हणुन नियुक्त करण्यात येणाऱ्या शिक्षकांचा शैक्षणिक अर्हतेसह तपशिल		
१४.	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमातील कलम १०९(६) मध्ये स्पष्ट केल्याप्रमाणे ज्या संस्थेची यापुर्वीचे महाविद्यालय अस्तित्वात आहे अशा संस्थेने नविन महाविद्यालयाची मागणी केल्यास पुर्वीच्या महाविद्यालयाचे नॅक/एनबीए मुल्यांकन अथवा पुनर्मुल्यांकन असणे आवश्यक आहे.		

****

Important Telephone Numbers of University

Authority	Name of Authority	Email ID	Phone / Fax
Vice – Chancellor	Prof. Pramod Yewle	vc@bamu.ac.in	0240-2403110/13
Pro-Vice Chancellor	Prof. Shyam T. Sirsath	provc.office@bamu.ac.in	02420-2403222
Registrar	Dr. Jaishri Suryawanshi	registrar@bamu.ac.in	0240-2403333/35
Director, Board of Exam and Evaluation	Dr. Yogesh Patil	coe@bamu.ac.in	0240-2403201
Fin. & Account Officer	Shri. Rajendra Madke	foabamu@bamu.ac.in	0240-2403300
Director Sub. Center	Dr. D. K.Gaikwad	subcampus@bamu.ac.in	02472-251800
Deputy Registrar Academic	Mr. I. R. Manza	dyregistrar.acad@bamu.ac.in	0240-2403115
Account Officer	Mr. P. S. Jadhav	accountofficer@bamu.ac.in	0240-2403124
Director Student Development Academic	Dr. Mustajib Khan	Director.studwel@bamu.ac.in	0240-2403132
Post Graduate Section	Dr. D. M. Netke	pgsection@bamuac.in	0240-2403117/23

Enquiry

PBX Number	0240-2403400, 2400431
General Examination	02420-2403200
Exam & Enquiry / Convocation Unit	0240-2403173
Publication Unit	0240-2403131

Postal Address

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University
University Campus, Aurangabad -431 004.
Fax : 0240-2403224
University Website : www.bamu.ac.in, www.bamua.digitaluniversity.ac

Publisher

Dr. Jaishri Suryawanshi
Registrar,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.

==****==